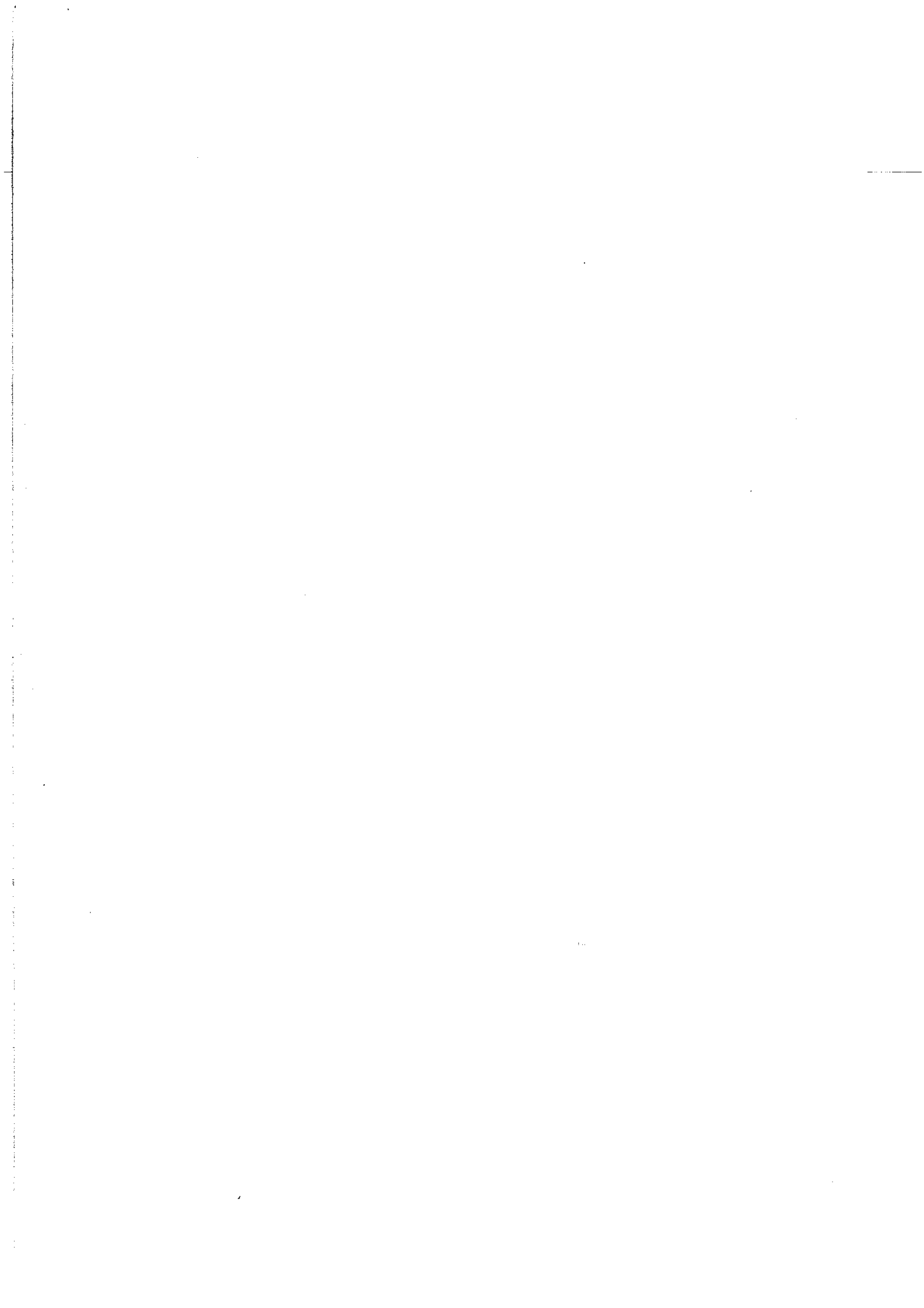


City 103  
och dess lyssnare  
- en undersökning om lyssnandet på  
Svenska Arbetsgivareföreningens  
närradiostation i Göteborg  
av  
Catharina Kisch och Mikael Stoltz  
ARBETSRAPPORT NR 55



## INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida
1. INLEDNING	1
2. NÄRRADION I SVERIGE	2
2.1 Historik	2
2.2 Syftet med närradion	3
2.3 Vem får sända närradio?	4
2.4 Sändande organisationer	5
2.5 Närradion i Göteborg	6
2.5.1 Sändande organisationer 1989	6
2.5.2 Fördelning av sändningstid mellan olika programtyper	9
2.6 Närradions funktion	10
3. SAF-RADION - BAKGRUND	12
3.1 Tillkomst	12
3.2 SAF-radion i Stockholm	13
3.3 SAF-radion i Malmö	15
3.4 SAF-radion i Göteborg - City 103	16
4. ATT STUDERA MASSMEDIEANVÄNDNING	19
4.1 Masskommunikationsforskning - karakteristika	19
4.2 Forskningen kring medieeffekter	19
4.2.1 De allsmäktiga massmedierna	20
4.2.2 De maktlösa massmedierna	21
4.2.3 De mäktiga massmedierna	21
4.3 Användningsforskningen	22
4.3.1 Användningsmodellen	24
4.4 Masskommunikationsforskning på 80-talet - en syntes mellan effekt- och användningsstudier?	25
4.5 Mot en analysmodell	26
4.6 Syfte och frågeställningar	32
5. MATERIAL OCH METOD	35
5.1 Undersökningsform och urval	35
5.2 Val av datainsamlingsmetod	36
5.3 Frågeformulärens utformning	37
5.3.1 Telefonintervjuformulärets utformning	37

5.3.2	Postenkätens utformning	38
5.4	Undersökningens genomförande	39
5.5	Svarsfrekvens och bortfall	40
5.5.1	Svarsfrekvensen i olika områden	41
5.5.2	Internt bortfall	42
5.6	Strukturjämförelser	43
5.6.1	Svarsgruppens representativitet	43
5.6.2	Hur har postenkäterna påverkat svarsgruppens sammansättning?	44
5.6.3	Vilken betydelse har tillkomsten av enkäterna för resultatet?	46
<b>6.</b>	<b>MEDIEKONSUMTION I GÖTEBORG</b>	48
6.1	Lyssnandet på P1	49
6.2	Lyssnandet på P2	50
6.3	Lyssnandet på P3	51
6.4	Lyssnandet på lokalradion - Radio Göteborg	52
6.5	Närradiolyssnandet	53
6.5.1	Närradiolyssnandet - några resultat	54
6.5.2	Närradiolyssnandet i Göteborg	55
6.5.3	Olika typer av närradioprogram det lyssnas på	57
6.6	Lyssnandet på fonogram	59
6.7	Läsning av lokal morgonpress	60
6.8	Läsning av storstadspress	61
6.9	Läsning av kvällspress	62
6.10	Summering	64
<b>7.</b>	<b>VEM LYSSNAR PÅ CITY 103?</b>	65
7.1	Svarsgruppens kännedom om City 103	65
7.1.1	Svarsgruppens kännedom om att det är SAF som står bakom City 103	66
7.1.2	I vilken utsträckning är City 103:s publik medveten om att det är en närradiostation den lyssnar på?	67
7.2	Hur City 103:s publik hade kommit i kontakt med stationen	68
7.3	När man började lyssna på City 103	70
7.4	Summering	71

<b>8.</b>	<b>KONSUMTIONSMÖNSTER</b>	<b>72</b>
8.1	Hur ofta det lyssnas på City 103	72
8.1.1	Göteborgarna lyssnar på City 103	75
8.2	Från statistisk samvariation till eventuell orsaksförklaring	76
8.3	Vid vilka tidpunkter det lyssnas på City 103	82
8.4	Hur länge det lyssnas på City 103 en vanlig dag	85
8.4.1	Förhållandet mellan lyssnarfrekvens och lyssnartid	85
8.4.2	Hur länge det lyssnas på City 103 i olika grupper	86
8.5	Var det lyssnas på City 103	89
8.6	Lyssnar City 103:s publik mindre på någon radio- kanal sedan den började lyssna på stationen?	90
8.7	Summering	92
<b>9.</b>	<b>LYSSNANDET PÅ CITY 103 I FÖRHÅLLANDE TILL ANNAN MEDIEKONSUMTION OCH INTRESSEN</b>	<b>94</b>
9.1	Lyssnandet på City 103 i förhållande annan mediekonsumtion	94
9.1.1	City 103-lyssnarens mediekonsumtion	97
9.2	Lyssnandet på City 103 i förhållande till intresseinriktning	98
9.2.1	City 103-lyssnarens intressen	101
9.3	Summering	102
<b>10.</b>	<b>FUNKTIONER HOS CITY 103 OCH RADION I ALLMÄNHET</b>	<b>104</b>
10.1	Begreppet "funktion"	104
10.2	Tillvägagångssätt	105
10.3	Funktioner hos City 103 och radion i allmänhet - resultat	106
10.4	Varför lyssnar man inte på City 103?	109
10.5	Summering	111
<b>11.</b>	<b>ATTITYDER TILL RADIOUTBUDET I ALLMÄNHET OCH TILL CITY 103</b>	<b>113</b>
11.1	Attityder till radion i allmänhet	113
11.2	Attityder till City 103	115
11.3	Summering	118

12.	CITY 103 OCH DESS LYSSNARE - SAMMANFATTNING	119
13.	CITY 103 - MUSIKRADIO ELLER PROPAGANDAORGAN?	126
	KÄLLFÖRTECKNING	128

#### BILAGOR

1. Frågeformulär telefonintervjuer
2. Frågeformulär postenkäter
3. Följebrev till postenkäterna
4. Kodschema

## TABELL- OCH FIGURFÖRTECKNING

TABELLER	Sida
2.1 Närradions sändningstid fördelad mellan olika typer av organisationer 1982-1987	5
2.2 Fördelning av sändningstillstånd mellan olika typer av organisationer 1980-1988	6
2.3 Fördelning av sändningstillstånd mellan olika typer av organisationer i Göteborg, januari 1989	7
2.4 Närradiofrekvenser i Göteborg	8
2.5 Fördelning av sändningstid mellan olika programtyper	9
3.1 Lyssnandet på SAF Radio i Stockholm den senaste veckan	15
5.1 Externt bortfall	40
5.2 Svarsfördelning, svarsfrekvens, intervjuer/enkäter	40
5.3 Bortfall och svarsfrekvens i olika postnummerområden	41
5.4 Strukturjämförelse mellan population och svarsgrupp med avseende på ålder och kön	43
5.5 Strukturjämförelse mellan telefonintervju- resp. enkätgruppen med avseende på några sociala bakgrundsvariabler	45
5.6 Jämförelse mellan telefonintervjuer och postenkäter avseende svar på några frågor om mediekonsumtion	47
6.1 Mediekonsumtion i Göteborg	48

6.3	Lyssnandet på P2 i olika grupper	51
6.4	Lyssnandet på P3 i olika grupper	52
6.5	Lyssnandet på lokalradion i olika grupper	53
6.6	Lyssnandet på den traditionella närradion	57
6.7	Olika programtyper det lyssnas på i närradion	58
6.8	Lyssnandet på fonogram i olika grupper	60
6.9	Läsning av lokal morgonpress i olika grupper	61
6.10	Läsning av storstadspress i olika grupper	62
6.11	Läsning av kvällspress i olika grupper	63
7.1	Kännedom om City 103	65
7.2	Svar på frågan "Vilken organisation ligger bakom City 103?"	66
7.3	Kontakt med City 103 i olika grupper	69
7.4	Start för lyssnande på City 103	70
8.1	Lyssnarfrekvens City 103, olika grupper	73
8.2	Tidpunkter för lyssnande på City 103	83
8.3	Lyssnarfrekvens i förhållande till lyssnartid	85
8.4	Lyssnartid City 103, olika grupper	87
8.5	Var det lyssnas på City 103	89



8.6	Andel av City 103-lyssnarna som lyssnar mindre på någon kanal sedan de började lyssna på stationen	91
9.1	Lyssnandet på City 103 i förhållande till annan mediekonsumtion	95
9.2	City 103-lyssnarens mediekonsumtion	98
9.3	Lyssnandet på City 103 i förhållande till intressen	99
9.4	City 103-lyssnarens intressen	101
10.1	Funktioner hos City 103 och radion i allmänhet, telefonintervjuer och postenkäter	107
10.2	Radions, svensk TV:s och morgontidningars funktioner och användningsområden	108
10.3	Skäl till varför man inte lyssnar på City 103	110
11.1	Vad man vill höra på radion/höra mer av	114
11.2	Vad man är missnöjd med i radioutbudet/vill höra mindre av	114
11.3	Råd till City 103/positiva attityder	116
11.4	Råd till City 103/negativa attityder	117

#### FIGURER

4.1	Användningsmodellen	25
4.2	Interaktionsmodellen	27
4.3	Analysmodell för lyssnandet på City 103	29
7.1	City 103-lyssnarnas tillkomsttakt	71

8.1	Effekt av ålder och kön på det dagliga lyssnandet på City 103	77
8.2	Effekt av ålder och utbildning på det dagliga lyssnandet på City 103	77
8.3	Effekt av ålder och partisympati på det dagliga lyssnandet på City 103	78
8.4	Effekt av kön och utbildning på det dagliga lyssnandet på City 103	79
8.5	Effekt av kön och partisympati på det dagliga lyssnandet på City 103	80
8.6	Effekt av utbildning och partisympati på det dagliga lyssnandet på City 103	80
8.7	Lyssnandet på City 103 vid olika tidpunkter på dygnet	84
9.1	Effekten av annan mediekonsumtion på det dagliga City 103-lyssnandet	97
9.2	Effekten av olika intresseinriktningar på det dagliga City 103-lyssnandet	100
10.1	Grunddimensioner i mediasystemet, med ett försök att placera in City 103 i sammanhanget	112

## 1. INLEDNING

Hösten 1987 startade City 103, Svenska Arbetsgivareföreningens (SAF) närradiostation i Göteborg, sina sändningar. Från att i början ha sänt ca fyra timmar per dag, sänder stationen idag 18 timmar per dag, måndag till fredag, på tre frekvenser. Innehållet utgörs huvudsakligen av modern hitlistemusik varvat med nyheter, lokal information och SAF-slogans, s k jinglar. City 103, en renodlad musikradio, står för något helt nytt inom närradion och i den göteborgska etern. Via kamrater och massmedia hade vi fått intrycket att stationen var mycket populär, och då speciellt i de yngre åldersgrupperna.

Då vi hösten 1988 skulle välja ämne för specialarbete i informationsteknik tyckte vi därför att det skulle vara intressant att undersöka hurpass utbrett lyssnandet på City 103 är i verkligheten. Även från City 103:s sida ville man få en lyssnarundersökning genomförd. City 103 har bekostat urval och i viss mån även telefonintervjuer.

Huvudsyftet med denna rapport är att beskriva och förklara lyssnandet på City 103. Resultatet baserar sig på telefonintervjuer och postenkäter bland 521 slumpmässigt utvalda individer mellan 15-35 år, bosatta i Göteborgs kommun.

Rapporten består av tre delar: I den första delen redogörs för närradions och SAF-radions utveckling och karakteristika. Här presenteras också undersökningens teoretiska ram samt det material och de metoder den bygger på. I rapportens andra del beskrivs göteborgarnas konsumtion av några medier. Den tredje delen beskriver lyssnandet på City 103, samt även funktioner hos och attityder till stationen. Rapporten avslutas med en sammanfattning av resultaten som följs av en slutdiskussion.

## 2. NÄRRADION I SVERIGE

### 2.1 Historik

Ett förslag om s k "särskild rundradio", vilket var ett samlande begrepp för alla de mer specialiserade verksamheter som inte rymdes inom Sveriges Radios ram, framlades redan av 1960 års radioutredning. Enligt utredningen skulle huvudinriktningen för denna särskilda rundradio vara att tillgodose utbildningens och undervisningens behov samt skilda önskemål från folkrörelser och intresseorganisationer (Hedman, 1980).

Efter en rad utredningar, trädde så en ny lagstiftning i kraft den 1 juli 1978, och gav förutsättningar för en försöksverksamhet med närradio. De första närradiostationerna inledde sina sändningar under senvåren 1979. Snabbast ut i etern var Radio Jönköping, som startade den 24 april (Weibull, 1984). De tre första åren sändes över 16 sändare, och fr o m 1982 pågår en successiv utbyggnad. 1988 omfattade verksamheten 159 sändarområden (Närradionämnden, 1988).

Närradion arbetade under en försökslag fram till 30 juni 1982. Från 1 juli 1982 kom en närradiolag att gälla som gav verksamheten delvis fastare former, men fortfarande på försöksverksamhetsbasis. I juni 1984 hade sammanlagt 616 föreningar sändningstillstånd, fördelade på 63 orter (Hultén-Ekeflo-Barke, 1984). Närradioverksamheten administrerades av närradiokommittén fram till 1 januari 1986, då närradionämnden inrättades. Fr o m detta datum var närradion såväl de jure som de facto permanent.<sup>1</sup>

---

<sup>1</sup>Intervju med Olle Palmberg, enhetschef på närradionämnden, februari 1989.

I februari 1989 sände 2402 föreningar i närradion och ytterligare 17 stycken hade sändningstillstånd, men hade inte börjat sända än.<sup>2</sup>

Närradioverksamheten regleras av närradiolagen, närradioansvarighetslagen, närradioförordningen samt förordningen om avgifter i närradio (Närradionämnden, 1988). Tillsynsmyndighet och tillståndsgivare är alltså närradionämnden.

Närradion använder televerkets s k beredskapssändare. Varje sändare skall i princip ha en räckvidd på mellan fyra och fem kilometer. Hur lång den faktiska räckvidden blir sammanhänger med sändarens styrka och bebyggelsegeografi (Weibull, 1984:2).

## 2.2 Syftet med närradion

Försöksverksamheten med närradiosändningar anno 1979 skulle ge idéella, religiösa, fackliga och politiska grupper, organisationer och folkhögskolor möjligheter till lokala sändningar med begränsad räckvidd. Syftet var att dessa skulle kunna erbjuda de egna medlemmarna och allmänheten sådan information som den allmänna radion normalt inte innehöll (Weibull, 1984).

I närradiokommitténs betänkande från 1981 (SOU 1981:13) talas det om möjligheterna att främja en demokratisk utveckling genom närradion. Man trycker på småskaligheten som motvikt till tendenser till maktkoncentration i medieutvecklingen. Syftet med närradion är inte en representativ debatt eller balanserade program - detta tillkommer Sveriges Radio - utan en mångfacetterad debatt för ett ökat utnyttjande av yttrandefriheten. Närradion skulle erbjuda möjligheter för små, resursfattiga sammanlutningar, "minoriteter", att komma till tals, möjligheter som inte erbjöds inom ramen för Sveriges Radio: "Närradion är till

---

<sup>2</sup>Intervju med Olle Palmberg, enhetschef på närradionämnden, februari 1989.

för att främja föreningslivets yttrandefrihet och har sålunda en annan uppgift än Sveriges Radio" (SOU 1981:13:18).

I sitt betänkande från 1984 (SOU 1984:53:65) vill närradiokommittén vidare "(...)tillförsäkra medborgarna rätten att genom sina folkrörelser och föreningar utnyttja radiomediet för informations-, utbildnings- och agitationsändamål. Denna rätt är en viktig del av det arbete på radioområdet som internationellt går under namnet "public access" ". "Mediepolitiken måste syfta till att säkerställa mångfalden i medierna. Varje röst måste ha möjlighet att komma till tals, även den obekväma och ekonomiskt svaga".

Närradions särart betonas alltså kraftigt. Närradion skulle bidra med något som public service, (Sveriges Radio), inte kunde ge, nämligen det lokala, subjektiva perspektivet (Hultén-Ekeflo-Barke, 1984).

### 2.3 Vem får sända närradio?

I närradionämndens faktahäfte från 1988 står följande om kriterier för sändningsrätt:

Tillstånd att sända närradio kan ges till sammanslutningar som är juridiska personer, dock inte till andra än:

1. lokala idéella föreningar som bedriver verksamhet inom sändningsområdet
2. församlingar inom Svenska kyrkan
3. obligatoriska studerandeorganisationer
4. sammanslutningar av flera tillståndshavare (närradioföreningar)
5. lokala idéella föreningar som företräder riksorganisationer

Den sökande sammanslutningen skall bedriva verksamhet inom sändningsområdet och ha gjort så i minst ett år före ansökningsdagen. En förening får sända närradio endast om den bedriver annan verksamhet som är dess huvudsakliga uppgift. Kommersiell

reklam och sponsring är förbjuden.

## 2.4 Sändande organisationer

Tillsammans sände de olika närradiostationerna över 4000 timmar per vecka i genomsnitt under de första fyra månaderna 1988. Detta är en ökning med 472% sedan 1981 (Mediesverige, 1988). Vilka typer av organisationer är det då som sänder i närradion, och hur fördelar sig sändningstid och sändningstillstånd? Tabell 2.1 och 2.2 nedan svarar på denna fråga.

Tabell 2.1 Närradions sändningstid fördelad mellan olika typer av organisationer 1982-1987 (procent)

Typ av organisation	1982 (v 9)	1983 (v 49)	1984 (v 44)	1985 (v45)	1986 (v45)	1987 (v45)
Närradioföreningar	1)	1)	3	2	2	2
Religiösa	55	59	58	44	45	37
Politiska	5	9	11	22	17	19
Invandrarföreningar <sup>1)</sup>	7	3	3	3	2	3
Musikföreningar	8	3	4	4	1	1
Sport och idrott	1	3	2	2	2	3
Studieförbundsavd.	1	3	4	4	6	9
Handikappföreningar	1	1	1	0	0	0
Nykterhetsföreningar	1	1	1	1	2	1
Fackföreningar	1)	1)	0	1	1	3
Övriga	15	11	8	10	14	15
<b>Totalt</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>101</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

Källa: Närradionämnden

Anm: 1) Ingår i kategorin övriga föreningar.

2) Hemspråkssändningar från t ex religiösa och politiska organisationer återfinns under dessa kategorier, inte under invandrarföreningar.

Källa: Mediesverige, 1988

Av tradition har religiösa samfund spelat en stor roll inom närradion. Fram till och med 1984 var dessa i klar majoritet vad beträffar sändningstid, även om de inte har haft en absolut majoritet av sändningstillstånden (Mediesverige, 1988).

De största enskilda organisationstyperna vad beträffar såväl sändningstillstånd som sändningstid har varit och är fortfarande religiösa samfund och politiska organisationer. Andelen politiska organisationer har sedan 1980 ökat till att utgöra en knapp tredjedel av tillståndsinnehavarna. De religiösa samfunden hade

**Tabell 2.2 Fördelning av sändningstillstånd mellan olika typer av organisationer 1980-1988 (procent)**

Typ av organisation	1980	1982	1983	1984	1985	1988
Religiösa	26	32	34	33	27	27
Politiska	19	16	19	21	29	28
Övriga	54	53	47	47	45	45

Källa: Hedman, Närradion i korthet, 1986  
Siffrorna för 1988 är hämtade från Wallis' arbetspapper "Radioexplosionen i den svenska etern - en decentralisering som ändå leder till internationalisering", 1989.

1988, efter att ha ökat i antal fram till 1983, ungefär samma andel av sändningstillstånden som de hade 1980, en dryg fjärdedel. Sändningstiden domineras alltså fortfarande av de religiösa sammanslutningarna, medan de till antalet är ungefär lika många som de politiska organisationerna.

## 2.5 Närradion i Göteborg

I Göteborg startade försöksverksamheten med närradiosändningar den 28 maj 1979. 1980 hade 47 organisationer sändningstillstånd. Fyra organisationer dominerade utbudet, nämligen Studio Annedal (Saronförsamlingen), Smyrnaförsamlingen, Radio Aktiv (en paraplyorganisation för elva olika sammanslutningar) samt Filosofiska fakultetens studentförening (FFS). Det totala utbudet uppgick till 82,5 timmar per vecka, där de religiösa samfundet stod för 52% av sändningstiden (Hedman, 1980).

### 2.5.1 Sändande organisationer 1989

I början av 1989 innehar 85 organisationer sändningstillstånd. Av dessa är det emellertid endast 70 stycken som sänder enligt en programtablå från december 1988. Ändringar kan ha skett sedan dess, då nya sammanslutningar kommer till och gamla slutar att sända eller gör uppehåll. Fördelningen av sändningstillstånden



redovisas i tabell 2.3.

**Tabell 2.3** Fördelning av sändningstillstånd mellan olika typer av organisationer i Göteborg, januari 1989 (procent)

Organisationskategorier	
Kyrkor och samfund	29
Politiska org. (inkl.SAF)	21
Invandrarföreningar	16
Musikföreningar	6
Student-elevorg.	5
Sport- och idrottsför.	4
Övriga	19
Summa	100
(n=)	85

Källa:Närradionämnden, 1989

Omkring en tredjedel av sändningstillstånden innehas av religiösa samfund medan de politiska organisationerna, där vi har inkluderat SAF, utgör ca en femtedel av tillståndsinnehavarna. Inte så långt därefter kommer invandrarföreningarna med 16% av sändningstillstånden.

Tillsammans har organisationerna en sändningstid på ca 433 timmar per vecka, en ökning med 425% sedan 1980. Utrymmet för närradion har vidare ökat till fem frekvenser. Tabell 2.4 redogör för de olika frekvenserna och deras respektive sändningstid.

Tabell 2.4 Närradiofrekvenser i Göteborg, sändningstid per vecka

Sändarbeteckning	Frekvens <sup>*</sup>	Ant.tim/vecka
Göteborg City 1, "Innerstaden 1"	94,9	98
Göteborg City 2, "Innerstaden 2"	103,1	122
Göteborg Frölunda, "Sydvästen"	102,6	105
Göteborg Angered-Bergum, "Radio Nordost"	90,2	15
Göteborg Hisingen, "Nordvästen"	101,1	93

\*

MHz(fm)

Källa: Närradionämnden, 1989 och Televerket Radio, Västra radioområdet, 1988

Av tabell 2.4 framgår att den största sändaren vad beträffar sändningstid är Göteborg City 2. Näst efter kommer Frölunda-sändaren, och först på tredje plats kommer City 1 på 94,9 MHz, den sändare som väl de flesta förknippar med närradion. Detta beror på att City 103, SAF-radion, med sina ca 90 timmar per vecka sänder över tre sändare; City 2, Frölunda samt sedan april-89 även över Hisingen. Det är alltså City 103 som står för huvuddelen av den explosionsartade ökningen av närradions sändningstid.

City 1 domineras av religiösa sändningar, City 2 av SAF-radion och studentradio; Göteborgs Förenade Studentkårer (GFS). I Frölunda dominerar Filadelfiakyrkans sändningar vid sidan av City 103. Angereds närradio är en blandning av religiösa, politiska, invandrar-, kultur-, ungdoms- och sportsändningar. Hisingens närradio består, förutom City 103, huvudsakligen av kroatiska och finskspråkiga sändningar, vilka endast utgör två timmar per vecka.

### 2.5.2 Fördelning av sändningstid mellan olika programtyper

Vi har redan nämnt att City 103 sänder ca 90 timmar per vecka, över tre sändare. Stationen dominerar således närradioutbudet i Göteborg. Tabell 2.5 visar hur det förhåller sig med sändningstiden för de övriga tillståndsinnehavarna.

Tabell 2.5 Fördelning av sändningstid mellan olika programtyper (procent)

Programkategori	Andel av sändn.tid per vecka
City 103	62
Religiöst	22
Invandrar	4
Student	3
Politik	2
Musik	2
Kultur	1
Idrott	1
Övrigt	3
Summa	100
(n=)	433

Källa: Televerket Radio, Västra radioområdet, programtablå från december 1988

City 103 står för ca 60% av närradioutbudet i Göteborg. Därnäst kommer de religiösa samfunden med en dryg femtedel av sändningstiden. Till skillnad från riksgenomsnittet, se tabell 2.1 och 2.2, är andelen sändningstid mindre än andelen sändningstillstånd för de religiösa samfunden i Göteborg. Deras sändningar domineras av Smyrnaförsamlingen; 18,5 timmar per vecka. Därnäst kommer Filadelfiakyrkan med 12,5 timmar, och Krishnarörelsen med 11 timmar per vecka. De politiska organisationerna, förutom SAF, kommer först på femte plats vad beträffar sändningstid, till skillnad från riksgenomsnittet där de kom på andra plats. I stället har invandrarföreningarna ett relativt stort utrymme i Göteborg vad gäller såväl sändningstillstånd som sändningstid.

## 2.6 Närradions funktion

Syftet med närradion var, och så vitt vi vet, är fortfarande att stå till förfogande och ge möjlighet åt små, lokala, resursfattiga grupper att göra sina röster hörda. Ett av nyckelorden var "public access" - allmänheten skulle få tillgång till radion.

På senare år har emellertid några av samhällets stora och resursstarka organisationer flyttat över viss PR-verksamhet till närradions små, lokala sändare. Förutom i Göteborg återfinns denna utveckling bl a i Stockholm, Malmö, Linköping och Lund. Det dominerande innehållet har blivit internationell popmusik. SAF är en av dessa organisationer, men i Stockholm avbryts SAF Radio ibland av Radio S (socialdemokraterna) som svarar med samma stil (bl a kryptiska propagandameddelanden mellan discoskivorna) och musikval. Detta skriver Roger Wallis i sitt arbetspapper från 1989; "Radioexplosionen i den svenska etern - en decentralisering som ändå leder till internationalisering".

Wallis menar att det tycks finnas en viss oförenlighet mellan medie- och kulturpolitik. Han frågar sig om det inte är så att det finns en "mediegrundlag" som gäller oberoende av kultur/mediestrukturen. Med detta torde menas att radion, oberoende av kultur/mediepolitiska mål, som t ex decentralisering inom ramen för närradion, till slut ändå tenderar att stå till buds med det som den bevisligen är bra på, det som lockar stora publikskaror, i detta fall internationell popmusik. En av radions huvudfunktioner är just underhållning, se även kapitel 10.

I Göteborg har City 103, SAF-radion, 62% av den totala sändningstiden i närradion. De små idéella föreningarnas sändningar, som egentligen aldrig har lockat någon större publik (se även avsnitt 6.5 om lyssnandet på närradion) kommer alltmer i skymundan.

City 103 har emellertid inte "stulit" någon sändningstid. Det har dels funnits tillgängligt utrymme på de redan existerande frekvenserna, och dels har nya frekvenser tillkommit. Det är bara att konstatera att radion, närradio eller annan radio, verkar

lämpa sig bättre för traditionell underhållning (t ex i form av ren musikradio som City 103) såväl medie- som publikmässigt.

Om televerket upplåter nya frekvenser och närradionämnden inte låter resursstarka organisationer helt ta över närradion, torde det inte finnas några hinder för den "traditionella" närradion och dess nya musikradioform att leva i "fredlig samexistens".

Slutligen vill vi också återge en annan av Wallis' hypoteser, som, om vi har tolkat den rätt, går ut på att "mediegrundlagen" egentligen ytterst har sina rötter i USA. Wallis menar att avregleringsvågen av radio i USA under 80-talet, som ledde till en enorm ökning av radiostationer med ett lättsamt utbud, har haft en större inverkan än vad man skulle kunna tro i Europa (i Sverige såväl på riks- och lokalradion som närradion). Har vi återigen fått en påminnelse om att "The Media are American"?

### 3. SAF-RADION - BAKGRUND

#### 3.1 Tillkomst<sup>1</sup>

Som ett led i SAF:s strategi för en utveckling mot en fri marknadsekonomi i Sverige, formades någon gång under 1986 idén om att man skulle ta till närradion som medium för att sprida sitt budskap. Ursprungligen fanns tre programidéer:

1. Enbart korta talprogram
2. Talprogram varvat med musik
3. Ungdomsprogram

Sture Eskilsson vid SAF:s avdelning för samhällskontakt satte sig i förbindelse med Lars Lundeberg för att med dennes hjälp omvandla idéerna till praktik. Lars Lundeberg hade lång erfarenhet som producent av olika program från såväl riks- och lokalradio som närradio.

Samtliga idéer testades, men det var endast den som hade ungdomar som målgrupp som överlevde. Slutprodukten blev ett program där den senaste popmusiken varvades med så kallade SAF-jinglar, dvs korta sekvenser med olika SAF-budskap. SAF-radion var ett faktum, och den första stationen ut i etern var SAF Radio i Stockholm, våren 1986.

SAF:s syfte med denna "närradiodel" av sin verksamhet är att bana väg för en fri radio och TV i Sverige, att visa att det går att göra bra radio utanför monopolet, och samtidigt kombinera detta med att sprida sitt budskap. Verksamheten bedrivs så att SAF står för finansieringen, och fristående bolag sköter själva programverksamheten.

---

<sup>1</sup> Detta avsnitt baseras på telefonsamtal med Lars Lundeberg i mars 1989 och med SAF:s informationschef Janerik Larsson i februari 1989.

### 3.2 SAF-radion i Stockholm

SAF-radion i Stockholm var alltså den första SAF-närradio-stationen ut i etern. Närradionämndens beslut att ge SAF sändningstillstånd föregicks dock av en viss tvekan. SAF:s lokala anknytning - närradions grundidé - ifrågasattes. Från SAF:s sida drogs det då en parallell till Frälsningsarméns närradiosändningar. Frälsningsarmén hade fått sändningstillstånd trots att även denna organisations lokala karaktär kan ifrågasättas. Med hjälp av detta argument fick så SAF sitt sändningstillstånd, och efter detta "prejudicerande" beslut har det inte heller varit några problem för de övriga SAF-stationerna att erhålla sändningstillstånd.<sup>2</sup>

Från starten våren 1986 och fram till årsskiftet 1988/89 sköttes produktionen av, som den kallas "SAF Radio" i Stockholm av bolaget Programljud, ägt av Lars Lundeberg som också var stationschef under denna period.<sup>3</sup>

Till en början sände man några timmar per dag, måndag till fredag. Sändningstiden utökades successivt, och i februari 1989 sände man 12 timmar per dag, måndag till fredag. Fram till årsskiftet utgjordes programinnehållet enbart av musik och SAF-jinglar. I januari 1989 togs produktionen över av JKL Media, med Christer Baldhagen som stationschef, även denne med tidigare erfarenhet från närradion. Tillika gjordes en profiländring av programmet. Förutom musik och SAF-jinglar lade man nu in nyheter, väder, trafikinformation samt lokala reportage och intervjuer.<sup>4</sup>

---

<sup>2</sup>Telefonsamtal med Christer Baldhagen och Olle Palmberg, enhetschef på närradionämnden i februari 1989

<sup>3</sup>Telefonsamtal med Christer Baldhagen i februari 1989

<sup>4</sup>Telefonsamtal med Christer Baldhagen i februari 1989.

SAF-jinglarna produceras av JKL information och vidaredistri- bueras även till SAF-radion i Göteborg och Malmö (medan denna ännu sände, se vidare avsnitt 3.3 om SAF-radion i Malmö).<sup>5</sup>

Målgruppen för SAF-radion i Stockholm är stockholmare under 40 år. I sin målformulering har Baldhagen (1989) radat upp följande ledord:

1. Bästa musiken just nu.
2. Snabbhet och puls.
3. Lyssnarkontakt.
4. Stockholmskänsla.
5. Aktualitet.
6. Idéinformation

Hösten 1988 (aug/sept+nov) utförde SIFO två lyssnarundersökningar på uppdrag av Programljud/SAF. Under november-december hade SAF Radio en drive för att låta lyssnarna veta att man finns och var man finns. Den senare mätningen gjordes i början på denna drive, innan den hade nått full effekt. Urvalet baserades på allmänheten i Stockholm, från 16 år och uppåt. Undersökningen genomfördes via telefonintervjuer, inom ramen för SIFO:s Stockholmsbuss-undersökningar. Tabell 3.1 visar resultaten från de två undersökningarna. Frågan som ställdes löd: Har du lyssnat på något av SAF:s program någon gång under de senaste sju dagarna? Som framgår av tabellen har SAF Radio i Stockholm störst andel lyssnare i åldrarna 16-29 år. Bland dessa fördubblades lyssnarskaran i det närmaste mellan de två undersökningstillfällena, från 11 till 21%, samtidigt som den tredubblades bland 30-49-åringarna, från 3 till 10%. (Vidare jämförelser med tabell 3.1 kommer att göras i avsnitt 8.1).

---

<sup>5</sup>Samtal med Patrik Itzel, stationschef på City 103 i februari 1989.



Tabell 3.1 Lyssnandet på SAF Radio i Stockholm den senaste veckan (procent)

Lyssnat senaste veckan	Aug.-Sept.	Nov.
TOT	5	11
<u>Ålder</u>		
16-29	11	21
30-49	3	10
50+	3	5
(n=)	505	514

Källa: SIFO Konsument, 1988

### 3.3 SAF-Radion i Malmö<sup>6</sup>

SAF-radion i Malmö startade sina sändningar i april 1987. Till en början sände man 1,5 timmar per dag, måndag till fredag. I oktober 1988 utökades sändningstiden till tre timmar per dag, mellan 8-11 på förmiddagen.

Produktionen sköttes av enmansföretaget Westinger Media. Claes Westinger hade tidigare varit verksam inom både lokal- och närradion. Eftersom sändningstiden var begränsad till förmiddagen trodde man sig inte nå ungdomar i lika hög grad som SAF-stationen i Stockholm. Man spelade därför mer "allmän" musik, inte bara de senaste hitsen, som skulle locka de äldre lyssnarna. Dessa antogs ha större möjligheter att lyssna vid denna tidpunkt.

Musiken varvades med SAF-jinglar, men även med lokala reportage, företagsbesök o dyl. Någon egentlig nyhetsverksamhet bedrevs inte. Det har inte heller gjorts någon lyssnarundersökning.

Sedan 1 februari 1989 råder ett tillfälligt sändningsuppehåll. Detta beror på att man upplevde den korta sändningstiden som otillräcklig. Någon utökad sändningstid var inte möjlig att få,

<sup>6</sup> Detta avsnitt baseras på telefonsamtal med Karl-Erik Holmquist, SAF-kontoret i Malmö, februari 1989.

eftersom det inte fanns något utrymme på de sändande frekvenserna i Malmö. Man planerar att i stället börja sända i grannkommuner, där närradiofrekvenserna inte är så fulltecknade.

### 3.4 SAF-Radion i Göteborg - City 103<sup>7</sup>

SAF-radion i Göteborg startades på initiativ av Patrik Itzel och Rolf Legefors, båda med många års erfarenhet från närradion (studentradio resp. Västra Sveriges Discjockeyförening, "VSD"). Tillsammans arbetade de fram en idé om lokal musikradio i Göteborg, och presenterade den för SAF, som ju redan bedrev liknande verksamhet i Stockholm och Malmö. Och SAF visade sig vara intresserat.

Den 21 september 1987 startade så SAF-radion i Göteborg, som på den tiden kallades Radio City, sina sändningar på fm 94,9 MHz. Produktionen sköttes, och sköts fortfarande an Inner City Broadcasting (ICB), ett bolag som drivs av Patrik Itzel, stationschef, och Rolf Legefors, programchef. Ansvarig utgivare är chefen för SAF:s regionkontor i Göteborg, Per Scheutz.

Till en början sände man ca fyra timmar per dag, måndag till fredag. Programinnehållet utgjordes huvudsakligen av "popmusik", varvat med de Stockholmsproducerade SAF-jinglarna, nöjesinformation samt korta nyhetssändningar från TT.

Den 1 juni 1988 bytte man så frekvens till 103,1 MHz, utökade sändningstiden till 9,5 timmar per dag, 08.00-17.30, må-fre, och ändrade dessutom namnet på stationen till City 103. I och med den utökade sändningstiden blev det också fler nyhetssändningar, varje hel timme från 09.00 till 17.00.

Fr o m midnatt den 25 juli 1988 började City 103 att återutsända Voice of America-Europe (VOA). VOA sänder nyheter och popmusik, allt på engelska, från Washington, direkt anpassade till väst-europeiska lyssnare, 24 timmar om dygnet (Morgonposten, 22/7-88).

---

<sup>7</sup>Där inget annat anges baseras detta avsnitt på samtal med Patrik Itzel och Rolf Legefors under vårvintern 1989.

Idén att sända VOA hade Itzel och Legefors fått från Danmark, där en radiostation i Köpenhamn sände programmet. För att gå händelserna i förväg kan vi upplysa om att även denna danska radiostation senare förbjöds att, som det kallas "tappa" VOA.

Från 24.00-08.00 skulle alltså City 103 återutsända VOA. Detta väckta högljudda protester från olika håll. I Arbetet den 26 juli tas framförallt propagandaaspekten upp och man är starkt kritisk till att "radioprogrammet som är ett av USA:s största propagandaorgan får fritt spelrum i den göteborgska etern". Även närradions grundare, förre kulturministern Jan-Erik Wikström(fp), var kritisk och menade att återutsändningen av VOA knappst var i överensstämmelse med de riktlinjer som hade legat till grund för lagstiftningen av närradion (Göteborgs-Posten, 27/7-88). Enligt Itzel hade dock Wikström i en debatt i Radio Göteborg något senare ändrat sin inställning, och menade nu att tappningen av VOA inte stred mot närradions riktlinjer. Olle Palmberg, enhetschef på närradionämnden, menade i sin tur att det hela stred mot närradions intentioner och var ett missbruk av sändningstillståndet (Arbetet, 26/7-88).

Från City 103:s sida försvarade man sig och hävdade att VOA-Europes sändningar inte var någon direkt propaganda, till skillnad från VOA:s sändningar över öststaterna. I motsats till närradionämnden ansåg man inte heller att tappningen av VOA stred mot elfte paragrafen i närradiolagen. Här stadgas det att sammanslutningens programutbud endast i begränsad omfattning får innehålla material som inte har framställts för den egna verksamheten. Huvuddelen av City 103:s utbud; 9,5 timmar av 17,5 var fortfarande lokalt producerat, för den egna verksamheten (Göteborgs-Posten, 27/7-88).

Diskussionerna gick heta, och närradionämnden hotade med att dra in sändningstillståndet om City 103 inte upphörde med att sända VOA. Den 23 juli fastslog så närradionämnden att tappningen av VOA var ett brott mot närradiolagen, och City 103 slutade också med sändningarna (Arbetet, 24/8-88).

City 103 överklagade beslutet, men kammarrätten prövade aldrig

besväret, då närradionämndens beslut inte var av sådan beskaffenhet att det fick överklagas (Kammarrätten, mål nr 6180-1988).

VOA tystnade, men i oktober 1988 började i stället City 103 att sända bandad musik nattetid mellan 24.00-08.00. Fr o m 1 februari 1989 är nattprogrammet direktsänt. I november 1988 inleddes ett samarbete med Motormännen vad beträffar trafikinformationen, och sedan april 1989 ingår i detta samarbete även Göteborgs Trafiksäkerhetsförening (GTF). Nyhetssändningarna har ytterligare utökats, och kan höras varje hel timme från 06.00 till 17.00.

City 103:s programutbud utgörs alltså av popmusik, där valet baseras på amerikanska och engelska hitlistor, svensk musik samt även 50/60-talsmusik, varvat med nyheter, väder, trafikinformation, nöjestips, tävlingar, lokala reportage och SAF-jinglar. Dessa återkommer två gånger 60 sekunder varje timme. De har hittills huvudsakligen producerats i Stockholm, men man planerar att inom ramen för Inner City Production i större omfattning göra SAF-jinglarna i Göteborg.

Målgruppen för City 103 är göteborgare mellan 15-45 år, och ICB:s målsättning sammanfaller med SAF:s. Att bana vägen för avmonopolisering av radiomediet. I detta ligger naturlig nog att bli en optimal musikradio med en maximal lyssnarskara.

City 103 innehar i maj-89 nio heltidstjänster, fördelade på ca tio anställda. Stationen sänder 18 timmar om dygnet, måndag till fredag, på frekvenserna 102,6 och 101,1. På 103,1 är sändningstiden 17,5 timmar om dygnet, 24.00-17.30, måndag till fredag. Intressant att notera är att SAF-radion i Göteborg, till skillnad från SAF-stationen i Stockholm har ett "eget" namn, utan någon anspelning på SAF.

#### 4. ATT STUDERA MASSMEDIEANVÄNDNING

Detta kapitel syftar till att ge en kort översikt av några huvudlinjer inom masskommunikationsforskningen, för att utifrån denna översikt presentera rapportens teoretiska ram. Genomgången kommer att utmynna i en analysmodell, anpassad till just vår undersökning. Slutligen följer en redogörelse för rapportens syfte och frågeställningar.

##### 4.1 Masskommunikationsforskning - karakteristika

Masskommunikationsforskningen är idag, trots den relativt korta tidsrymd den har existerat, ett omfattande och vitt förgrenat vetenskapligt arbetsfält. Referensramarna har hämtats från skilda håll såsom psykologi, sociologi, antropologi, statsvetenskap, journalistik och kulturhistoria (Lundberg-Hultén, 1968).

Masskommunikationsforskningen daterar sig tillbaka till början av detta sekel, och har sina rötter i studiet av politiska effekter av masspress, samt något senare farhågorna om moraliska och sociala konsekvenser av film och radio (McQuail-Windahl, 1981).

Två viktiga grenar inom masskommunikationsforskningen är studiet av massmediers effekter på människor, och människors användning av massmedier. Eftersom forskningstraditionen har sina rötter i, och under lång tid dominerades av effektforskning, vars resultat så småningom skulle leda fram till användningsforskningen, det område vår undersökning har som referensram, har vi valt att någorlunda kortfattat redogöra för just dessa två skolbildningar inom masskommunikationsforskningen.

##### 4.2 Forskningen kring medieeffekter

När det talas om forskning kring medieeffekter, innebär detta alltid ett försök att sätta ett budskapsinnehåll i samband med "extramediala" data - aspekter av publiken eller samhället, som anses vara beroende av medierna (McQuail, 1984). När det gäller synen på hur starka effekterna av medierna är, har denna drastiskt förändrats. Anledningen till detta är de speciella veten-

skapliga och politiska förutsättningar som har rått i samhället under tidens gång. Från första världskriget och framåt kan effektforskningen delas in i tre stadier:

#### 4.2.1 De allsmäktiga massmedierna

Teorin om massamhället (som betonade de negativa följderna av framväxten av det moderna industrisamhället) och de psykologiska tankeströmingarna (instinktpsychologin) i början av 1900-talet gav på grund av massmediernas snabba spridning och utnyttjandet av massmedierna under första världskriget upphov till myten om de allsmäktiga massmedierna (von Feilitzen-Linné, 1972). Föreställningen innebär att man generellt sett tillskriver medierna mycket stora möjligheter att påverka människor på olika sätt (Djerf, 1986).

Publiken sågs som en likformig massa, utan individuella skillnader, som reagerade uniformt på medieinnehållet. Den kommunikationsmodell man utgick ifrån kallas ofta "injektionsnålsmodellen". Frånvaron eller förekomsten av ett stimuli (medieinnehållet) gav en omedelbar effekt. Inflytelser från den sociala omgivningen antogs inte existera eftersom individerna sågs som socialt isolerade - som separata delar av en masspublik. Massmedieinnehållet likställdes med dess effekter (Asp, 1986).

Som bevis på massmediernas oerhörda makt såg forskarna krigspropagandans framgångar och något senare biografens explosionsartade utveckling samt de framgångar den kommersiella reklamen kunde uppvisa. Föreställningen om de allsmäktiga massmedierna byggde mest på teoretiska antaganden. Någon mer omfattande empirisk prövning, där reaktionerna eller effekten på massmediernas publik analyserades förekom inte (Asp, 1986).

I takt med utvecklingen av nya forskningsmetoder som surveytekniken och den experimentella metodiken under 30- och 40 -talen, vilka resulterade i data som dåligt motsvarade teorin om de allsmäktiga massmedierna, kom synen på massmedieeffekter att starkt modifieras (Lundberg-Hultén, 1968).

#### 4.2.2 De maktlösa massmedierna

En av de avgörande händelserna för den nya synen på massmedierna var den första och nu klassiska politiska kampanjstudien "The People's Choice", där bl a Lazarsfeld studerade effekten av månaders massmedieexponering för valpropaganda i samband med 1940 års presidentval i USA (von Feilitzen-Linné, 1972). Detta var den första mer systematiska empiriska prövningen av teorin om de allsmäktiga massmedierna. Resultatet av studien gick emellertid tvärsenemot denna teori. Valpropagandan i massmedierna visade sig ha endast begränsade effekter (Asp, 1986).

Den viktigaste påverkansfaktorn var i stället de interpersonella relationerna. Tvåstegshypotesen och opinionsledarteorin växte fram: Massmediernas information nådde i första hand en mindre grupp människor i samhället, s k opinionsledare, som i sin tur tolkade och förde informationen vidare till övriga individer i samhället (von Feilitzen-Linné, 1972). Vidare framkom det att även om kampanjen aktiverade väljarna, så tog de i betydligt större omfattning del av det material som stämde överens med redan befintliga politiska åsikter. Slutsatsen drogs därför att massmedia förorsakade förstärkningseffekter, och var ganska maktlösa när det gällde förändringseffekter (Asp, 1986).

Resultaten av effektforskningens mottagarstudier blev fortsättningsvis motsägelsefulla och svårtydbara. De sammanfattades år 1948 av massmedieforskaren Bernard Berelson i den lätt pessimistiska utsagan: "Some kinds of communication on some kinds of issues brought to the attention to some kinds of people under some kinds of conditions have some kinds of effects". (i von Feilitzen-Linné, 1972)

#### 4.2.3 De mäktiga massmedierna

Efter att under många år ha tagit den s k Columbiagruppens (under Lazarsfelds ledning) tes om de maktlösa massmedierna för given, vaknade åter intresset för massmediernas effekter i början på 70-talet, vilket också innebar en brytning med den tidigare teorin (Asp, 1986). Enligt McQuail (1984) kännetecknades effektforsk-

ningens förnyelse av en uppmärksamhetsförskjutning mot långsiktiga förändringar, kunskap snarare än attityd och känsla. Man uppmärksammade mellankommande variabler som sammanhang, disposition och motivation, kollektiva företeelser som åsiktsklimat, trosstrukturer, ideologier, kulturmönster och till och med institutionella former. Djerf (1986) sammanfattar de förhållanden som enligt Asp ligger till grund för föreställningen om de mäktiga massmedierna enligt följande:

För det första har en rad förändringar skett i samhälle och politik sedan 40- och 50-talen, vilket har medfört att medierna nu har en annan mer självständig och betydelsefull roll i samhällslivet.

För det andra har det skett en rad omvärderingar och omtolkningar av de tidigare forskningsresultaten. Andra slutstaser om "mer mäktiga" medier kan dras på grundval av resultaten.

För det tredje har synen på påverkansprocessen förändrats. Det har skett en intresseförskjutning från attityd- och beteendeffekter mot kunskapseffekter. Det har också skett en vidareutveckling när det gäller synen på mottagaren. Mottagarens motiv för medieexponering och den behovstillfredsställelse den ger upphov till har intagit en mer central plats. Till viss del kan användningsforskningens inverkan skönjas.

#### 4.3 Användningsforskningen

Som en röd tråd genom effektforskningens historia går en ökande insikt om den betydelsefulla roll som mottagarnas individuella och sociala karakteristika spelar för deras reaktioner på försök till masskommunicerad övertalning. Dessa karakteristika leder till betydande variationer i exponeringen för olika typer av media och innehåll, i varseblivning och tolkning av kommunikationsinnehållet, och i de slutliga responserna på detsamma. Det var ur denna insikt som användningsforskningen växte fram (Lunberg-Hultén, 1968).



Man reagerade mot de deterministiska antagandena om medieeffekter som också hade falsifierats av Lazarsfelds kampanjstudie. I stället för att fråga sig vad media gör med människorna, blev nu frågan "vad gör människorna med media?" (McQuail-Windahl, 1981). Det är alltså individen som har den centrala rollen i kommunikationsprocessen. Individen väljer selektivt mellan olika medier och medieinnehåll för att tillfredsställa sina behov.

McQuail och Windahl (1981) delar in användningsforskningen i två perioder, den klassiska under 40-talet, och den moderna, med början under 60- och 70-talen.

Den klassiska perioden karakteriseras av några funktionsstudier där man gav beskrivningar av olika publikgruppers orientering mot olika innehållsformer. Dessa studier väckte dock inget större intresse eftersom de inte lyckades forma någon egentlig teoretisk ram (Katz mfl, 1974, Djerf, 1986).

Användningsforskningen slumrade fram till slutet av 50-talet, då bl a dess anknytning till nyare sociologisk teori, funktionsanalysen, upptäcktes. Det var nu forskningen fick sitt namn, "uses-and-gratifications"-studier, eller användningsstudier (von Feilitzen-Linné, 1972).

Den moderna perioden kan i sin tur delas in i tre faser, där den första ersatte den deskriptiva ansatsen med en "operationaliserande". Man ville göra mätbara de sociala och psykologiska variabler som förmodades ge upphov till olika mönster i mediekonsumtion. Den andra fasen inleddes i början av 70-talet, då forskarna gjorde försök att förklara olika företeelser i masskommunikationsprocessen med hjälp av de motiv och belöningar man identifierat tidigare. Den tredje fasen, som inleds nu på 80-talet, kommer att handla mycket om "teoribyggnade". Ännu så länge finns det ingen enhetlig användningsteori, utan enbart ett flertal teoribildningar kring användningsfenomenet (Djerf, 1986).

#### 4.3.1 Användningsmodellen

Som för andra områden inom masskommunikationsforskningen, finns det också en teoretisk modell för användandet av massmedier. Även om det finns olika åsikter om hur användningsmodellen exakt skall utformas tycks de flesta som arbetat med en vara överens om att följande begrepp ingår:

**Behov:** Faktorer inom och utanför individen gör att behov uppstår, vilka individen, mer eller mindre medvetet önskar få uppfyllda.

**Motiv:** Följaktligen får individen motiv för att tillfredsställa sina behov på ett eller annat sätt, t ex genom att ta del av massmedier.

**Belöningar:** I sina relationer till massmediernas innehåll är individen därför selektiv och denna selektivitet styrs av förväntningar på belöningar som skall ge behovstillfredsställelse.

**Funktioner:** I och med att individen söker och får belöningar kan man säga att massmediekonsumtionen fyller en funktion för individen.

(Windahl-McQuail, 1978)

**Konsekvenser:** Enligt Katz mfl (1974:20), kan massmedieanvändningen förutom belöningar också ge upphov till andra konsekvenser, kanske oftast oavsiktliga sådana (Palmgreen mfl 1985).

Dessa punkter ingår i en användningsmodell (figur 4.1) som de svenska masskommunikationsforskarna von Feilitzen och Linné har konstruerat.

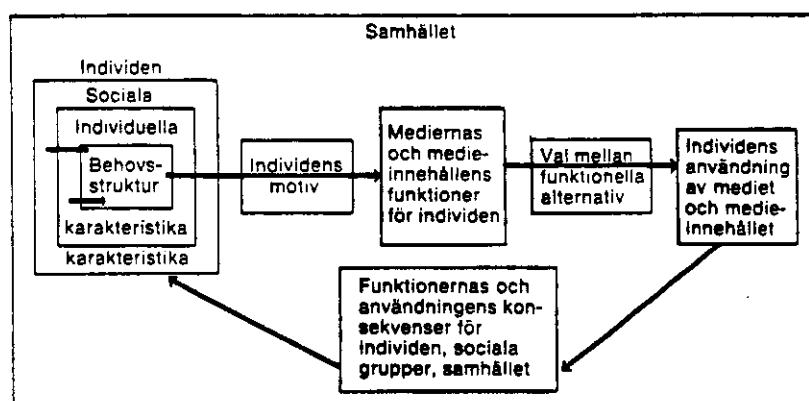
Användningsmodellen har emellertid utsatts för kritik, där huvudpunkterna har varit följande:

- Individen har tilldelats en alltför aktiv och medveten roll, och man har tagit för liten hänsyn till de behov som styrs av vanefaktorer i hans individuella och sociala karakteristika.

Undersökningsresultat har pekat på att den rituella funktionen i individens massmediebeteende är stark och att individen inte är så instrumentell och selektiv som modellen vill göra gällande.

- Användningsmodellen har inte tagit hänsyn till att massmedierna på längre sikt och i ett större sammanhang kan inverka på individens normer och värderingar, att massmedierna i sig kan påverka mediebeteendet, trots att individen är den aktiva parten i processen (von Feilitzen-Linné, 1972).

Figur 4.1 Användningsmodellen



Källa: von Feilitzen-Linné, 1972

Kontentan av kritiken är alltså en skepsis gentemot antagandet om den selektive individen, samt att användning av medier inte kan ses isolerat från själva mediestrukturen och dess effekter på individens mediebeteende. Här finns en tendens till någon sorts konvergens mellan användnings- och effektstudier.

#### 4.4 Masskommunikationsforskning på 80-talet - en syntes mellan effekt- och användningsstudier?

I boken "Tidningsläsning i Sverige" (1983:36) skriver Weibull: "(...)förklaringar till hur människor läser tidningar måste sökas i både sådant som har sin bakgrund i individen/läsaren och dennes situation och sådant som har sin bakgrund i tidningsstruktur och

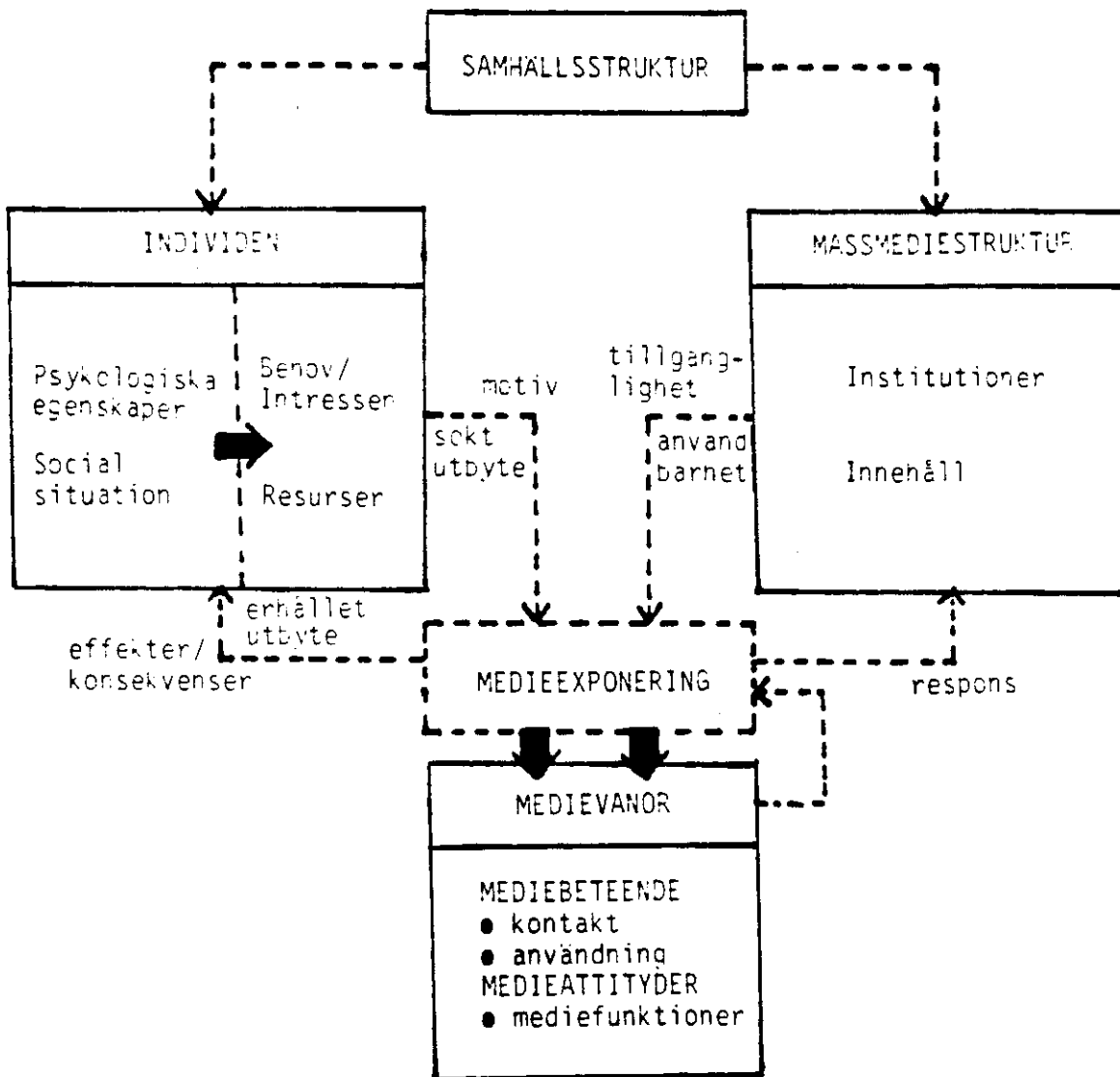
tidningsinnehåll". Utifrån detta resonemang har Weibull konstruerat en modell för medieanvändning, som i Palmgreen mfl (1985) kallas "A Structural Model of Media Use". På ett liknande sätt sammanför Windahl (1981) element från användnings- och effektforskning till en "Uses and Effects Model".

Vad beträffar effektforskningen har den, som nämnts tidigare, mer och mer kommit att betona individens roll i kommunikationsprocessen. Det centrala i 80-talets effektforskning är att man betonar individfaktorernas och innehållsfaktorernas (budskapets) betydelse för uppkomsten av effekter. Det råder därför ingen motsättning mellan effektmodell och användningsmodell. Båda kan, enligt t ex Windahl (1981) och Asp (1986) ses som delar i en större masskommunikationsmodell (Djerf, 1986).

#### 4.5 Mot en analysmodell

Djerf (1986) har med utgångspunkt från bl a Weibulls "Structural Model for Media Use" konstruerat vad hon kallar för "Interaktionsmodellen", där tonvikten är lagd på att illustrera den process genom vilken människors medievanor formas. Vi i vår tur har utifrån denna interaktionsmodell och dess tillämpade form konstruerat vår analysmodell, varför vi på följande sida presenterar interaktionsmodellen. Modellen har fyra centrala beståndsdelar: samhällsstrukturen, massmediestrukturen, individen och medievanorna. Djerf förklarar modellen enligt följande: Den benämns interaktionsmodellen därför att medievanor formas genom "the dynamic interaction of an active, resourceful audience with responsive and equally resourceful media systems, within the context of fluctuating social, political and economic environments". Grundläggande i modellen är att individen tar en aktiv del i kommunikationsprocessen.

Figur 4.2 Interaktionsmodellen



Källa: Djerf, 1986

Med medievänor menas individens vanemässiga förhållningssätt till olika medier. Till vanorna hör framförallt mediebeteendet, som här syftar på vilka medier och vilket innehåll individen säger sig bruka ta del av. Som en medievana räknas också mediernas funktioner för individen. Med mediefunktioner menas individens samlade erfarenhet av mediets användbarhet för olika ändamål. Mediefunktionerna är delar av individens medieattityder, som utgörs av de åsikter, förväntningar och värderingar individen har gentemot olika medier.

Individens sociala situation, bestående av livssituation (kön, ålder, hushåll etc) och social position (utbildning, yrke etc), som också ger upphov till olika resurser hos individen i form av t ex tillgänglig tid, ekonomi, kunskaper och förmågor, formar tillsammans medievanor och medieanvändning.

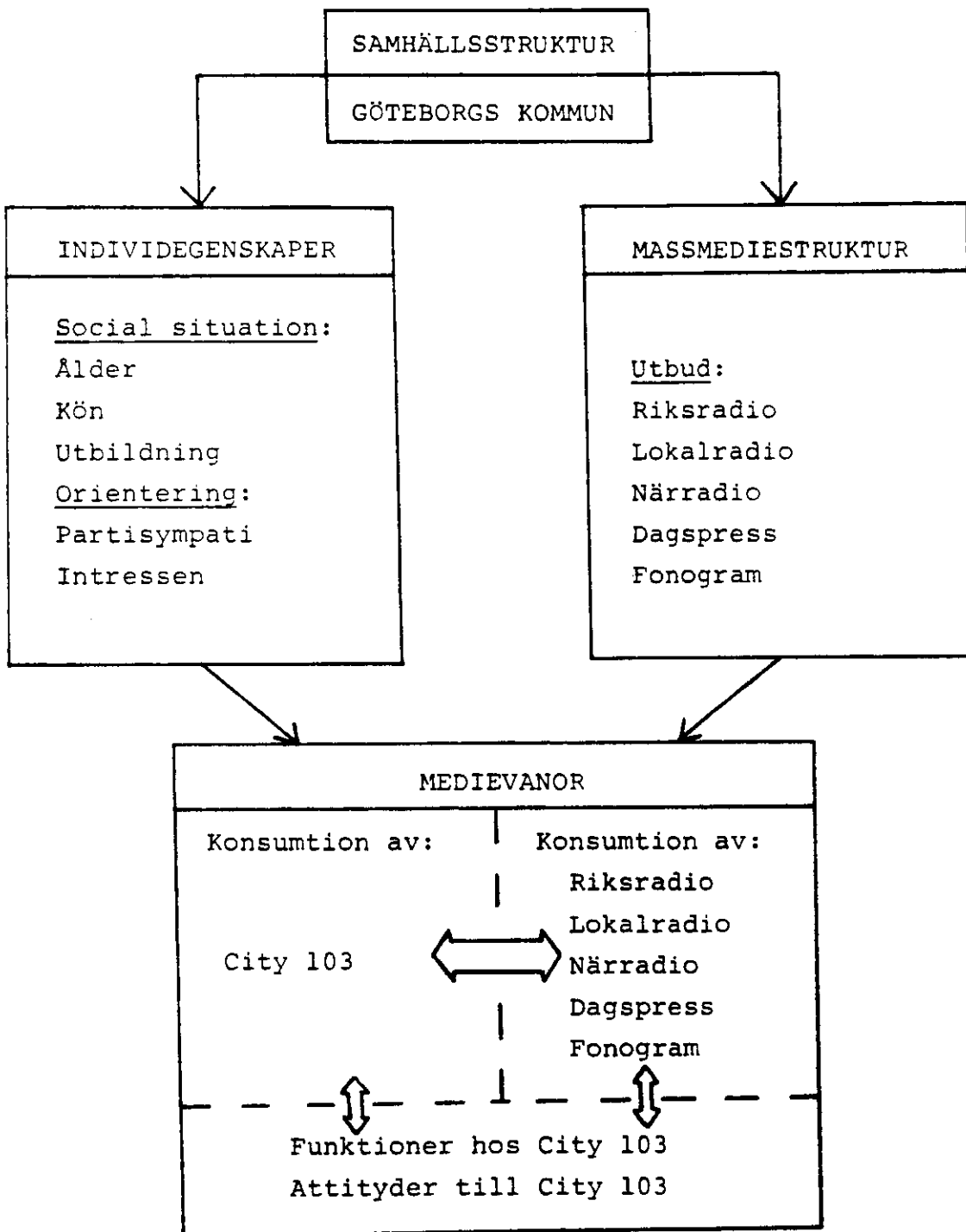
Medieanvändningen tar de ovan nämnda resurserna i anspråk, och i utbyte mot dessa resurser söker individen olika former av tillfredsställelse. I vilken mån ett enskilt medium/utbud kan utgöra ett funktionellt alternativ för tillfredsställelse beror på mediets/utbudets användbarhet och tillgänglighet för individen. Det sökta utbytet (motiven) och det erhållna utbytet (belöningarna) stämmer inte alltid överens. Processen ger på sikt individen en "ackumulerad erfarenhet" av medier som medför att vanor etableras (efter Djerf, 1986).

Vilken anknytning har då vår undersökning till användningsforskningen och interaktionsmodellen?

Mot bakgrund av sin beskrivning av grundtanken i användningsmodellen menar Weibull (1984:32) att den teoretiskt intressanta frågan blir vad som bestämmer människors mediekonsumtion och hur den tar sig uttryck. Det är just denna fråga vi huvudsakligen har arbetat med, tillämpad på närradiostationen City 103. Och det visade sig att interaktionsmodellen var en lämplig förebild för vår analysmodell, då den innehåller de aspekter på mediekonsumtion som vi har varit intresserade av. Analysmodellen samt en mer ingående beskrivning av dess komponenter följer här nedan.

Modellen har, liksom interaktionsmodellen, fyra centrala beståndsdelar: samhällsstrukturen, massmediestrukturen, individegenskaperna och medievanorna. Vi ska nu gå igenom dessa punkter, förklara hur de hänger samman och varför vi är intresserade av just de variabler som står uppräknade i fälten.

Figur 4.3 Analysmodell för lyssnandet på City 103



Samhällsstrukturen, i detta fall Göteborgs kommun, antas ge vissa förutsättningar för, och påverka såväl individegenskaperna som massmediestrukturen. Eftersom syftet med undersökningen inte har varit någon samhällsanalys kommenterar vi inte samhällsstrukturen vidare, utan lämnar denna åt sidan.

Vi har valt att definiera individen utifrån några sociala bakgrundsvariabler, partisympati samt intresseorientering. Dessa faktorer, beroende på hur de är kombinerade, formar tillsammans medievanorna.

Massmediestrukturen, dvs själva det faktum att det finns ett visst utbud, påverkar medievanorna genom att individen kan välja funktionella alternativ, dvs vilket/vilka medier vederbörande vill ta del av. Exempelvis innebär med största säkerhet frånvaro av konkurrerande radiostationer mycket för lyssnandet på City 103.

Vi har delat upp rutan för medievanor i två fält; ett för City 103 och ett för andra medier. Med medievanor menas här dels vilka medier individen säger sig ta del av och dels konsumtionsmönster, dvs hur ofta, hur länge etc olika grupper tar del av mediet. Vi har kallat dessa aspekter av lyssnandet för "konsumtion". Att vi har delat in medievanorna i två fält har följande orsaker: För det första skiljer vi på City 103-lyssnandet och annan mediekonsumtion. Annan mediekonsumtion har vi inte analyserat lika noggrant som lyssnandet på City 103, utan endast i förhållande till ålder, kön och utbildning. För det andra ställde vi upp den hypotesen att annan mediekonsumtion kunde ha betydelse för lyssnandet på City 103, liksom att City 103-lyssnaren kunde utmärkas av en viss typ av mediekonsumtion.

I modellen har vi också utgått från att individen har motiv för att lyssna på City 103, och att lyssnandet därmed kan tänkas fylla en viss/vissa funktioner för individen. I och med att individen lyssnar på City 103, antas vederbörande också ha format attityder till stationen. Funktioner och attityder ingår som delar av medievanorna. I vilken mån lyssnandet på City 103 utgör ett funktionellt alternativ för individen, och de attityder som denne har till stationen, ingår i en hela tiden pågående process (som beskrevs i kommentaren till interaktionsmodellen), som på sikt ger individen en ackumulerad erfarenhet av mediet och medför att medievanor, så väl vad beträffar City 103 som andra medier, etableras eller förändras. Processen illustreras genom de



vertikala pilarna i fältet för medievanor.

Varför har vi då utgått ifrån att just de variabler vi har placerat i individegenskapsfältet skulle ha betydelse för lyssnandet på City 103?

Som stöd för några av dessa antaganden hade vi en PUB-rapport om lyssnandet på City 103 från okt/nov-88. Denna pekar på att framförallt ålder spelar en stor roll för lyssnandet. Det har som störst omfattning i åldersgruppen 15-24 år, för att sedan minska betydligt. Vidare framkommer av rapporten att män lyssnar i större omfattning än kvinnor, och att medel- och högutbildade, dvs de med gymnasiekompetens eller akademisk utbildning lyssnar mer än lågutbildade.

Eftersom City 103 ur ett ideologiskt perspektiv uttryckligen står för ett borgerligt synsätt, gjorde vi också antagandet att fler borgerliga än socialistiska sympatisörer skulle finnas bland lyssnarna. Det var emellertid med en viss tvekan vi ställde upp denna hypotes, då det trots allt är musikutbudet som dominerar City 103, och den som är intresserad av att lyssna på den typen av musik, inte nödvändigtvis behöver ta avstånd från stationen bara för att vederbörande inte håller med om budskapet i SAF-jinglarna.

Att vi även tog med intressen som möjlig påverkansfaktor beror på att City 103 har en mycket speciell profil: modern hitlistemusik, snabb puls, nöjesinriktat. Människor med en livsstil och intressen som "motsvarar" denna profil skulle kanske vara mer benägna än andra att lyssna på stationen. Likaså skulle kanske City 103-lyssnaren utmärkas av vissa intressen, mer än de som inte lyssnar.

Vad beträffar konsumtion av andra medier, gjorde vi antagandet att även denna kunde ha betydelse för lyssnandet på City 103. Innebär hög- eller lågkonsumtion av ett visst medium större eller mindre benägenhet att lyssna på City 103? Utmärks City 103-lyssnaren av en viss typ av mediekonsumtion? Detta skulle alltså undersökas. Vi hade inga bestämda uppfattningar om vilket eller

vilka medier som kunde tänkas ha betydelse, och med tanke på det stora medieutbudet valde vi endast ut ett antal primärmedier med stor spridning. Närradion är visserligen varken något primärmedium eller har stor spridning, men eftersom City 103 ingår i närradion var vi intresserade av att undersöka även detta medium.

#### 4.6 Syfte och frågeställningar

Med analysmodellen som riktpunkt följer nu vårt syfte med undersökningen samt de frågeställningar vi ska försöka besvara.

Huvudsyftet med undersökningen är att beskriva och förklara lyssnandet på närradiostationen City 103 bland göteborgare i åldersgruppen 15-35 år. Delsyftet är att beskriva konsumtionen i denna grupp vad beträffar riksradio, lokalradio, närradio (förutom City 103), dagspress samt fonogram (skivor, kassetter, CD). Frågeställningarna har formulerats med utgångspunkt från huvudsyftet.

Det första kapitlet om City 103 handlar om svarsgruppens kännedom om stationen och på vilket sätt lyssnarna hade kommit i kontakt med den. Frågeställningarna är följande:

- Hur stor andel av svarsgruppen känner överhuvudtaget till City 103, och hur stor andel är lyssnare resp. icke-lyssnare?
- Hur stor andel av svarsgruppen känner till att det är SAF som står bakom stationen?
- Är City 103-lyssnarna medvetna om att det är närradion de lyssnar på?
- Hur kom lyssnarna i kontakt med stationen och när började de lyssna?

Nästkommande kapitel handlar om konsumtionsmönster, där vi har ställt upp följande frågeställningar:

- Hur ofta, vid vilka tidpunkter, hur länge och var lyssnas det på City 103 i olika grupper?
- Vilken betydelse har de olika variablerna ålder, kön, utbildning och partisympati för det dagliga lyssnandet på City 103?
- Lyssnar man i allmänhet mindre på någon/några andra radiokanaler sedan man började lyssna på City 103?

Efter att ha behandlat dessa frågor, går vi i kapitel nio över till att undersöka lyssnandet på City 103 i förhållande till annan mediekonsumtion och i förhållande till intressen. Resultatredovisningen baserar sig här på följande frågeställningar:

- Vilken roll spelar konsumtion av andra medier för lyssnandet på City 103?
- Utmärks den flitige City 103-lyssnaren av en viss typ av mediekonsumtion jämfört med den som sällan eller aldrig lyssnar på stationen?
- Vilken roll spelar intresseinriktning för lyssnandet på City 103?
- Utmärks den flitige City 103-lyssnaren av en viss typ av intresseinriktning jämfört med den som sällan eller aldrig lyssnar på stationen?

De sista två kapitlen om City 103 handlar om stationens funktioner och om attityder till densamma. Vi har i dessa kapitel även undersökt funktionerna hos och attityder till radion i allmänhet i syfte att få en jämförelsepunkt. Frågeställningarna är följande:

- Varför lyssnar man på City 103, vilka funktioner fyller stationen för lyssnarna?

- Skiljer sig City 103:s funktioner från radions i allmänhet funktioner?
- Vilka skäl till icke-lyssandet anger de som känner till City 103 men inte lyssnar på stationen?
- Vilka attityder har de som känner till City 103 till stationen?

## 5. MATERIAL OCH METOD

Metodkapitlets syfte är att redovisa och kommentera den undersökningsmetod som använts, samt att redogöra för urval, datainsamling och bortfall. Dessutom kommenteras de problem som har uppstått under arbetets gång.

### 5.1 Undersökningsform och urval

Då syftet med undersökningen är att beskriva och förklara lyssnandet på närradiostationen City 103, valde vi att göra en lyssnarundersökning inom stationens räckviddsområde.

Målgruppen som City 103 vänder sig till i sin programförklaring är personer i åldrarna 15-45 år. Vi var naturligtvis intresserade av i vilken utsträckning stationen når hela målgruppen, men vi misstänkte också att lyssnandet inte skulle vara lika utbrett från omkring 35 år och uppåt. Eftersom en viktig del av rapporten är att beskriva lyssnarvanorna vad beträffar City 103, ville vi också ha en så hög svarsfrekvens som möjligt på frågorna angående stationen, för att möjliggöra en generalisering. Vi valde följaktligen att begränsa urvalet till åldersgruppen 15-35 år.

Inom Göteborgs kommun kan alla radiolyssnare, med vissa undantag, höra City 103. Exempel på undantag kan vara dåliga mottagningsförhållanden, beroende på var i Göteborg man bor, eller radioapparaten beskaftenhet. Vissa äldre apparater räcker inte så långt som till 103 MHz på FM-bandet. Även om flera av grannkommunerna också kan få in City 103 på sina mottagare, så valde vi att begränsa urvalet till Göteborgs kommun för att få största möjliga svarsfrekvens.

Då det i Göteborg bor så många individer i åldersgruppen 15-35 år, (136.500 dec.-87, enligt uppgift från länsstyrelsen) var det inte möjligt att ta med samtliga i undersökningen. Ett representativt urval av mer hanterlig storlek måste dras. Urvalets storlek fastställdes till 700 personer, vilket vi ansåg tillräckligt, men ändå hanterbart för två personer. Ett obundet slumpmässigt urval beställdes från länsstyrelsen i Göteborg. På datalis-

torna fanns bl a personnummer, namn och senast lämnade adress angivet. Däremot saknades telefonnummer. Dessa skulle vi själva få leta upp med hjälp av telefonkatalog och televerkets tjänster.

## 5.2 Val av datainsamlingsmetod

Under arbetes inledningsskede bestämde vi oss för att undersökningen skulle genomföras via telefonintervjuer. Detta dels p g a att svarsfrekvensen vid telefonintervjuer vanligtvis blir högre än vid postenkäter, och dels p g a att vi misstänkte att många skulle vara osäkra på närradions karaktär, och därför ha svårt att svara på vissa frågor med anknytning till denna. I en personlig telefonintervju skulle vi ha möjlighet att förklara om det uppstod oklarheter.

Det visade sig emellertid att vi endast fick tag på telefonnummer till lite över 400 personer. Vi bestämde oss därför att komplettera med postenkäter för att få högre svarsfrekvens.

Vilka för- och nackdelar har då resp. datainsamlingsmetod? Fördelen med telefonintervjuer är, som nämnts ovan, att man får en högre svarsfrekvens än vid postenkäter. Det är lätt att slänga en enkät, men svårare att neka till en personlig intervju. Intervjupersonen upplever ett socialt tryck att ställa upp, och vill kanske undvika att stöta sig med intervjuaren genom att vägra att svara. En annan fördel är som sagt att man vid telefonintervjuer kan rätta till eventuella oklarheter. Direktkontakten med den intervjuade ger också möjlighet till mer nyanserade svar än vad som gäller för postenkäter. Dessutom kan man i en telefonintervju i de flesta fall försäkra sig om att man har fått tag på rätt person. Risken att någon annan än den person man vänder sig till svarar är större vid postenkäter.

En nackdel med telefonintervju är att det kan uppstå en s k intervjuareffekt. Genom ömsesidiga, varandra förstärkande förväntningar på motpartens beteende kan aktörerna i intervju-situationen påverka varandra så att svaren på en fråga eller hela intervjun snedvrids (Rosengren, 1983). I en postenkät, med frånvaro av intervjuare, och där känslan av anonymitet kan tänkas

vara större, undviker man detta. Vissa frågor, t ex de med många fasta svarsalternativ lämpar sig bättre för postenkät. Vidare är telefonintervjumetoden betydligt mer arbets- och tidskrävande, även om man slipper skicka ut påminnelsebrev när man väl har fått tag på intervupersonen.

En ytterligare nackdel med telefonintervjuer, som ju ledde till att vi kompletterade med postenkäter, är de personer som har hemligt telefonnummer eller saknar abonnemang. För vårt urval gäller att många befinner sig i en period av livscykeln där en rad förändringar angående boende och civilstånd inträffar. Bostadssituationen i Göteborg medför att många, särskilt i de yngre åldersgrupperna är hänvisade till andra- och tredjehanskontrakt, med korta boendetider på varje ställe. Detta leder till att senast uppgivna adress och telefonnummer ofta är inaktuella. Ett annat, mer allmänt problem med telefonintervjuer är de fall av sammanboende där abonnemanget inte står i intervjupersonens namn.

Andra faktorer som försvårade anträffbarheten hos vårt urval var militärtjänst och långresor.

Denna undersökning har alltså fått ta konsekvenserna av bägge datainsamlingsmetoder. Målet var dock att inte skilja på svaren från resp. metod, utan att i de flesta fall redovisa dem tillsammans.

### **5.3 Frågeformulärens utformning**

Eftersom datainsamlingen gjordes dels via telefonintervjuer och dels via postenkäter, utarbetades två frågeformulär som i viss mån skiljer sig från varandra. Med tanke på att svaren inte skulle särbehandlas, strävade vi emellertid efter att göra formulären så lika varandra som möjligt.

#### **5.3.1 Telefonintervjuformulärets utformning**

Formuläret kan sägas bestå av tre frågeblock. I det första tillfrågas svarspersonen om allmänna medievanor som konsumtion av

dagspress, fonogram, riks- och lokalradio samt närradio. Det andra blocket behandlar olika aspekter av lyssnandet på City 103. I det tredje blocket ställs frågor om intressen, utbildning, civilstånd etc. Eftersom vi misstänkte att många av City 103-lyssnarna inte var medvetna om att stationen hör till närradion, och följaktligen skulle svara nekande på frågan om de lyssnade på närradion, finns också en "upphämningsfråga" för dem som uppgav att de inte lyssnade på närradion. Här tillfrågades dessa personer om de kände till City 103 och om de i så fall brukade lyssna på stationen. Om så var fallet tillfrågades även dessa om sina lyssnarvanor vad beträffar City 103. Även de som kände till City 103 men inte lyssnade, tillfrågades om de kände till vilken organisation som står bakom stationen, och om de hade några åsikter om City 103.

Nu kanske läsaren frågar sig varför vi var så omständliga och inte genast frågade intervjupersonen om vederbörande lyssnade på City 103. Anledningen till att vi inte gjorde detta var att vi befarade att vissa av bara farten skulle säga att de lyssnade på City 103. Erfarenheter från andra undersökningar visar att människor har en tendens att gärna svara jakande på frågor, även när de egentligen borde svara nekande. Dessutom var vi också intresserade av det "omedvetna" närradiolyssnandet.

### 5.3.2 Postenkätens utformning

Då vi som sagt inte skulle skilja på svaren från telefonintervjuer och postenkäter, skiljer sig enkäten egentligen endast på en punkt från telefonintervjuformuläret. Denna punkt är frågan om man lyssnar på närradion. Vid telefonintervjuerna kunde oklarheter angående detta medium avhjälpas, men detta var inte möjligt i fråga om enkäten. För att i möjligaste mån undvika missförstånd, preciserade vi "närradio" genom att skriva "närradion 1" och "närradion 2" med resp. frekvens angiven, allt enligt Göteborgs-Postens programtablå. Vidare angav vi också City 103 som exempel på närradion. Detta skulle visserligen minska antalet "omedvetna" närradiolyssnare, men också minska det interna bortfallet: Vid telefonintervjuerna kunde vi från uppsamlingsfrågan gå tillbaka till frågorna om City 103. Vad gäller postenkäterna befarade vi



däremot att många av City 103-lyssnarna skulle svara att de aldrig lyssnade på närradion, och att de inte skulle bry sig om att efter upphämningsfrågan gå tillbaka och svara på de mer ingående frågorna om stationen.

Frågorna skiljer sig alltså från varandra, men vid databearbetningen skulle vi kunna slå ihop närradion 1 och 2 till en variabel för att därigenom möjliggöra en gemensam analys av närradiofrågan.

En övrigt gäller för bägge frågeformulär att vissa av frågeformuleringarna (de som behandlar allmän mediekonsumtion och skäl till lyssnande på radion i allmänhet och på City 103) är hämtade från undersökningen "Tidningar, Radio och TV i Småland och på Öland" samt samma undersökning för Stockholm (Avd. för Masskommunikation, Göteborgs Universitet). Övriga frågor har vi formulerat själva.

#### 5.4 Undersökningens genomförande

Telefonintervjuerna påbörjades andra veckan i november 1988. Detta var senare än planerat, och berodde på att det tog drygt fyra veckor innan vi fick urvalet från länsstyrelsen. Det gick också åt mycken tid till att leta upp alla telefonnummer. Själva intervjuarbetet förlades till eftermiddagar och kvällar på vardagar och även i viss mån till för- och eftermiddagar under helger. Telefonintervjuerna avslutades omkring mitten av december.

Postenkäter skickades ut till personer med hemligt telefonnummer och icke-abonnenter med början den 24:e november. En första påminnelse sändes ut den 1 december, och en andra, till dem som ännu inte hade svarat, den 9 december. Till dem som vi inte hade fått tag på efter upprepade påringningar, sände vi postenkäter allt eftersom. Även dessa fick påminnelser med ca en veckas mellanrum. Vi inväntade ytterligare inkommande enkäter över jul- och nyårshelgerna. I början av januari 1989 påbörjades så kodning och stansning.

## 5.5 Svarsfrekvens och bortfall

I tabell 5.1 och 5.2 redovisas externt bortfall, svarsfrekvens samt svarsfördelningen mellan telefonintervjuer och enkäter.

Tabell 5.1 Externt bortfall (antal personer)

Bruttourval	701
Flyttat från Göteborg	38
Militärtjänst	10
Talar ej svenska	9
Sjukdom	3
Nettourval	641
Ej svar enkät	110
Svarsvägrare	10
Summa godkända svar	521

Tabell 5.2 Svarsfördelning, svarsfrekvens, intervju/enkät (antal personer, procent)

Undersökn.met.	Svarsförd.		Svarsfrekvens
	n	%	%
Telefonintervju.	404	78	63
Enkäter	117	22	18
Summa	521	100	81

Den totala svarsfrekvensen, för bägge undersökningsmetoderna, är alltså 81%. Av de 227 utsända enkäterna fick vi emellertid bara in 117 stycken, eller 52%. Vi hade kunnat välja att definiera bort dem med hemligt telefonnummer och dem utan abonnemang och utesluta kompletteringen med postenkäter. Även om svarsfrekvensen då hade blivit högre, hade resultatet baserat sig på ett färre antal avgivna svar, vilket hade minskat möjligheterna till generaliseringar.

### 5.5.1 Svarsfrekvensen i olika områden

I tabell 5.3 redovisas svarsfrekvensen i de olika postnummerområdena i undersökningen. Syftet är att se om det är något speciellt område där svarsfrekvensen är extra hög eller extra låg. Trots att vi inte kände till populationens storlek i de olika postnummerområdena, tyckte vi att det kunde vara intressant att se hur svarsfrekvensen fördelar sig.

Tabell 5.3 Bortfall och svarsfrekvens i olika postnummerområden (antal personer och procent)

Omr.	Urv.	%	Bortdef.	Nettourv.	Bortf.	Svarsgr.	Svarsfrk %
411	32	5	2	30	4	26	87
412	41	6	3	38	10	28	73
413	62	9	6	56	7	49	88
414	57	8	3	54	10	44	81
415	69	10	6	63	14	49	78
416	58	8	4	54	7	47	87
417	105	15	11	95	26	69	73
420	4	1	-	4	-	4	100
421	98	14	11	87	17	70	80
422	32	5	3	29	3	26	90
423	16	2	1	15	1	14	93
424	78	11	5	73	19	54	74
425	12	2	-	12	1	11	92
427	8	1	-	8	1	7	88
430	15	2	3	12	-	12	100
436	13	2	2	11	-	11	100
Summa	701	101	60	641	120	521	-

Av tabellen framgår att svarsfrekvensen inte i något område är anmärkningsvärt lågt. Vissa skillnader märks dock. De områden där svarsfrekvensen är lägst är 412 (Kallebäck/Örgryte/Johanneberg), 417 (Hisingen) samt 424 (Angered). Är då den lägre svarsfrekvensen rent slumpmässig, eller rör det sig om strukturella förhållanden inom områdena vilka påverkar svarsbenägenheten hos intervjupersonerna? Utan att dra några slutsatser om orsaken, nöjer vi oss med att konstatera att svarsfrekvensen i de övriga områdena pendlar mellan 80 och 90%, medan de ovan nämnda områdena ligger på 73-74%.

### 5.5.2 Internt bortfall

Det interna bortfallet, dvs uteblivna svar på enstaka frågor, är i princip obefintligt vad beträffar telefonintervjuerna. Detta är inte så konstigt, eftersom det här gick att se till att samtliga frågor besvarades av intervjupersonerna. Den enda fråga som har ett internt bortfall vid telefonintervjuerna är den som behandlar partisympti. 16% av totalt 404 tillfrågade valde att ej besvara denna fråga.

Vad beträffar enkäterna (117 st), finns det naturligt nog ett visst internt bortfall på så gott som samtliga frågor. Störst internt bortfall röner de öppna frågor där svarspersonerna skulle uppge attityder till radiolyssnande i allmänhet och till City 103, samt återigen partisympatifrågan. Bortfallet för dessa frågor är i tur och ordning 36, 25 resp. 23%. För övrigt pendlar det interna bortfallet oftast mellan en till fyra uteblivna svar per fråga.

Vid sidan av det interna bortfallet finns det ett "legalt" bortfall på frågorna om City 103, där de som inte lyssnade på stationen inte heller kunde besvara dessa frågor. Undantagen är frågorna om man känner till vilken organisation som står bakom City 103, varför man inte lyssnar på City 103 samt frågan som berör attityder till stationen. Dessa frågor kunde besvaras av alla som kände till City 103.

## 5.6 Strukturjämförelser

I detta avsnitt kommer tre olika strukturjämförelser att göras. I den första undersöks svarsgruppens representativitet i förhållande till populationen. De två efterföljande strukturjämförelserna syftar till att se hur kompletteringen med postenkäter har påverkat svarsgruppens utseende, samt i vilken mån postenkäterna har påverkat svaren på några frågor om mediekonsumtion.

### 5.6.1 Svarsgruppens representativitet

För att kunna bedöma svarsgruppens representativitet i förhållande till population och bruttourval, har vi i tabell 5.4 nedan gjort en jämförelse med avseende på ålder och kön.

Tabell 5.4 Strukturjämförelse mellan population och svarsgrupp med avseende på ålder och kön (antal personer och procent)

Variabel	Population	%	Urval	%	Bortfall	%	Svarsgr.	%
<u>Ålder</u>								
15-19	22.273	16	117	17	28	16	89	17
20-24	34.466	25	183	26	59	33	124	24
25-29	38.076	28	197	28	51	28	146	28
30-35	41.691	31	204	31	42	23	162	31
<u>Kön</u>								
Män	68.347	50	338	48	99	55	239	46
Kv	68.156	50	363	52	81	45	282	54
Summa	136.503	100	701	100	180	100	521	100

Anm: Siffrorna i den nedersta raden är summor för såväl ålder som kön. Siffrorna för populationen är uppgifter från länsstyrelsen i Göteborg.

Tabellen visar hur urvalsförfarande och bortfall har påverkat svarsgruppens representativitet. Vad beträffar åldersfördelning är skillnaderna mellan population och svarsgrupp marginella.

Däremot snedvrids könsfördelningen redan vid urvalsförfarandet för att sedan bli ännu mer skevt efter bortfallet, från 50/50 till 46/54%. Hur ska då detta tolkas? Är det så att män är mindre svarsbenägna än kvinnor, eller är det så att de är svårare att nå? Många av männen i den yngre åldersgruppen gjorde sin militärtjänst, och var ibland omöjliga att nå. Det är också möjligt att män tillbringar mindre tid i hemmet än kvinnor och är svårare att nå per telefon. På grund av detta har de kanske också mindre tid till förfogande för att svara på enkäter. Skillnaden kan också ha slumpmässiga orsaker. Det bör även påpekas att länsstyrelsens siffror, vilka är från dec.-87, kan vara något inaktuella.

### 5.6.2 Hur har postenkäterna påverkat svarsgruppens sammansättning?

Av tabell 5.5 framgår att enkäternas tillkomst inte har ändrat åldersfördelningen i någon större utsträckning. Däremot kan en del av kvinnornas överrepresentation tillskrivas enkäterna. 61% av svaren kom här från kvinnor, medan endast 39% härrörde sig från män. Vad beträffar de övriga variablerna i tabellen kan vi inte uttala oss om huruvida enkäternas tillkomst har förbättrat eller försämrat svarsgruppens representativitet, eftersom vi inte känner till populationens sammansättning i fråga om dessa variabler. Enkäternas tillkomst verkar emellertid inte ha påverkat svarsgruppens sammansättning i någon större utsträckning med avseende på utbildning, sysselsättning och civilstånd.

Tittar vi på enkätgruppens sammansättning ser vi att det är en större andel kvinnor, lågutbildade och gifta/sammanboende som har svarat än vad som gäller för telefonintervjuerna. Uppenbarligen är dessa svårare att nå per telefon än övriga grupper. Fler kvinnor än män har hemligt telefonnummer, och många kvinnor som är gifta eller sammanboende står inte med i telefonkatalogen under eget namn. Varför de lågutbildade är svårare att få tag i per telefon har vi däremot ingen förklaring till.

Vad vi vill ha sagt är att kompletteringsmetoden, oavsett om det rör sig om postenkät eller telefonintervju, säger något om vilka grupper som är svåråtkomliga. Med den metod som kommer först i

tiden när man de mer lättåtkomliga grupperna, i detta fall de vars telefonnummer vi fick tag på och de som överhuvudtaget hade telefon.

Oavsett datainsamlingsmetod och lätt- eller svåråtkomlighet, finns det dessutom personer som är mer svarsbenägna än andra. De har av olika anledningar lättare att svara i allmänhet, och är kanske intresserade av det ämne frågorna berör. Andra har en mer negativ inställning till att bli utfrågade, vilket leder till en viss tröghet i svarsprocessen, eller till inget svar alls.

Tabell 5.5 Strukturjämförelse mellan telefonintervju- resp. postenkätgruppen med avseende på några sociala bakgrundsvariabler (procent)

Variabel	Tele.int.	Enk.	Proc.diff.	TOT(tele+enk)
<u>Ålder</u>				
15-19	17	17	+0	17
20-24	23	26	-3	24
25-29	27	31	-4	28
30-35	33	26	+7	31
Summa	100	100		100
(n=)	404	117		521
<u>Kön</u>				
Man	48	39	+9	46
Kv.	52	61	-9	54
Summa	100	100		100
(n=)	404	117		521
<u>Utbildn.</u>				
Låg	18	27	-9	20
Medel	48	41	+7	47
Hög	34	32	+2	33
Summa	100	100		100
(n=)	404	117		521
<u>Sysselsätt.</u>				
Förv. arb.	69	57	+12	66
Stud.	25	28	-3	26
Annat	6	15	-9	8
Summa	100	100		100
(n=)	404	116		520
<u>Civ. stånd</u>				
Gift/sambo	44	58	-14	47
Ensamst.	35	23	+12	32
Föräldrehem	21	19	+2	21
Summa	100	100		100
(n=)	404	117		521

Ann: Låg utbildning = enbart grundskola, medelutb. = gymnasiekompl. och liknande, t ex yrkesskola, hög utb. = univers./högskola  
Med "annat" under sysselsättning avses arbetslös, hemarbetande, mammaledig etc.

### 5.6.3 Vilken betydelse har tillkomsten av enkäterna för resultatet?

Trots att undersökningen genomfördes via två olika datainsamlingsmetoder har vi i de flesta fall valt att inte separera svaren. De två metoderna har som tidigare nämnts sina respektive för- och nackdelar och kan påverka svaren på olika sätt. Detta gäller framförallt vid attitydfrågor där dels intervjuareffekten kan göra sig påmind vid telefonintervjuer, och där dels svarspersonerna ofta kan vara osäkra på sina åsikter och förhållningssätt till olika företeelser, i detta fall till radion i allmänhet och till City 103.

Vid telefonintervjuer tvingas svarspersonerna att på kort tid redogöra för sina attityder, och svaren kan därför bli ogenomtänkta. Vid postenkäter har man däremot mer tid på sig och kan i lugn och ro tänka över sina svar. (Förhoppningsvis!)

Vad beträffar mer fasta konsumtionsvanor spelar frågesättet mindre roll. Här gör vi därför ingen åtskillnad mellan telefon- och enkätsvar. Det gör vi däremot vid funktionsfrågorna, dvs skäl till varför man lyssnar på City 103 och på radion i allmänhet, samt vid attitydfrågorna, där svarspersonerna skulle redogöra för sin inställning till City 103 och till radion i allmänhet.

Som vi nämnde spelar frågesättet mindre roll när det gäller mer fasta konsumtionsvanor. Vi har i tabell 5.6 ändå gjort en jämförelse mellan telefon- och enkätsvar vad beträffar konsumtion av några medier, om inte annat, så för att bekräfta vårt påstående.

Av tabellen framgår att enkätsvaren för riksradios P3, lokalradion och den lokala morgonpressen har dragit ned den dagliga och regelbundna (minst en gång i veckan) konsumtionen något. Vad beträffar City 103 har enkätsvaren i stället höjt det regelbundna lyssnandet något. Det rör sig alltså om relativt små skillnader. De konsumtionsmönster som utvisas av telefonintervjuerna ändras inte i någon större omfattning då enkätsvaren läggs till.



Tabell 5.6 Jämförelse mellan telefonintervjuer och postenkäter  
avseende svar på några frågor om mediekonsumtion  
(procent)

Tar del av mediet	Tel.int.	Enk.	Proc. diff.	TOT(tel+enk)
<u>TV 103</u>				
5 dagar per vecka	34	35	-1	35
Minst en gång per vecka	54	63	-9	56
Mer sällan/aldr.	46	37	+9	44
Summa	100	100		100
(n=)	404	113		517
<u>P3</u>				
Varje dag	60	51	+9	58
Minst en gång per vecka	91	85	+6	90
Mer sällan/aldr.	9	15	-6	10
Summa	100	100		100
(n=)	402	117		519
<u>Lokalradio</u>				
Varje dag	24	20	+4	23
Minst en gång per vecka	56	53	+3	55
Mer sällan/aldr.	44	47	-3	45
Summa	100	100		100
(n=)	401	117		518
<u>Lokal morgon- press</u>				
Varje dag	65	52	+13	62
Minst en gång per vecka	93	82	+11	90
Mer sällan/aldr.	7	18	-11	10
Summa	100	100		100
(n=)	404	117		521

ANM: Observera att "varje dag" är den särskilda delmängd av "minst en gång per vecka".  
Med lokalradio avses Radio Göteborg. Med lokal morgonpress avses Göteborgs-Posten och Arbetet-Väst.

## 6 MEDIEKONSUMTION I GÖTEBORG

Innan vi går in på kartläggningen av lyssnandet på City 103, gör vi här en presentation av användningen av några medier i Göteborg. Kapitlet kan ses som en fristående del av rapporten, förutom avsnittet om närradion, men kan i viss mån också tjäna som referenspunkt vid studiet av City 103. Tabellen nedan visar den totala konsumtionen av några medier i Göteborg.

Tabell 6.1 Mediekonsumtion i Göteborg (procent)

Medier	Tar del av mediet varje dag	Tar del av mediet minst en gång per vecka	Tar del av mediet mer sällan/ aldrig	Summa (n=)	
P1	9	21	79	100	518
P2	2	12	88	100	518
P3	58	90	10	100	519
Lokalradio	23	55	45	100	518
Närradio	32	49	51	100	514
City 103	35	56	44	100	517
Fonogram	63	94	6	100	521
Lok.morg.pr.	62	90	10	100	521
Storstadspr.	7	18	82	100	521
Kvällspress	22	75	25	100	521

Anm: Observera att "varje dag" är den särskilda delmängd av "minst en gång i veckan". Detta kommer fortsättningsvis att gälla för samtliga tabeller i rapporten. (För City 103 innebär "varje dag" och "minst en gång per vecka" 5 dagar resp. 1-5 dagar per vecka. Med storstadspress avses Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet. Med kvällspress avses G-T, Aftonbladet och Expressen.

Tabellen bjuder knappast på några överraskningar för den som har någon kännedom om mediekonsumtion i Sverige. P3 är den populäraste av riksradiokanalerna, medan det är P2 som har minst publikskara. 90% av göteborgarna i åldrarna 15-35 år läser en lokal morgontidning regelbundet, dvs minst en gång i veckan.

Det markanta i tabellen skulle vara att närradion, och en av dess

stationer, den relativt nystartade City 103, åtnjuter så höga publiksiffror. Vad beträffar det dagliga lyssnandet är dessa betydligt högre än vad som gäller för lokalradion.

Utan att kommentera tabell 6.1 närmare, följer nu några avsnitt där vi behandlar medierna, förutom City 103, var för sig. Vi relaterar också, så gott det går, till resultat från tidigare riksundersökningar.

### 6.1 Lyssnandet på P1

Tabell 6.2 Lyssnandet på P1 i olika grupper (procent)

	Varje dag	Minst en gång per vecka	PUB 83/84		Summa	(n=)
			senaste veckan	Mer sällan/ aldrig		
TOT	9	21	34	79	100	518
<u>Alder</u>						
15-19	4	12		88	100	89
20-24	3	9	(15-24) 13	91	100	124
25-29	9	23		77	100	146
30-35	16	35	(25-44) 29	65	100	159
<u>Kön</u>						
Män	9	17	36	83	100	237
Kvinnor	9	25	32	75	100	281
<u>Utbildn.</u>						
Låg	2	7	38	93	100	105
Medel	5	13		87	100	239
Hög	18	41	(M+H) 47	59	100	174

Anm: PUB-siffrorna är hämtade från en riksundersökning från 1983/84, där urvalet baserades på allmänheten mellan 9-79 år. För utbildningsvariabeln är dock åldern 15-79 år. I undersökningen tillfrågades svarspersonerna bl a om de hade lyssnat på radio någon gång den senaste veckan, vilket kan jämföras med vårt värde "minst en gång per vecka". PUB hade en annan indelning av utbildningsvariabeln, där hög utbildning innebar gymnasiekompetens eller motsvarande. Detta värde kan närmast jämföras med våra medel- och högutbildade där medel motsvarar gymnasium, yrkesskola o dyl, och hög utbildning motsvarar universitet/högskola.

Som väntat är lyssnandet på P1 relativt lågt i samtliga åldersgrupper. Omfattningen av lyssnandet ökar dock från 25 år och uppåt. Andelen kvinnor som lyssnar regelbundet (med "regelbundet" kommer fortsättningsvis alltid att menas konsumtion av ett visst medium minst en gång i veckan) är högre än andelen män. Högutbildade lyssnar mer än låg- och medelutbildade.

Den inbördes ordningen, dvs att äldre lyssnar mer än yngre osv, stämmer överens med PUB-resultaten, utom vad beträffar förhållandet mellan könen. Enligt PUB-undersökningen lyssnar män i större utsträckning än kvinnor. PUB har emellertid högre andelar som lyssnar då man ser till det totala lyssnandet samt lyssnandet uppdelat på kön och utbildning. Detta beror förmodligen på att lyssnandet ökar med stigande ålder, och vi har ju endast med 15-35-åringar i vår undersökning. Dessutom har lyssnandet på framförallt P1 sjunkit sedan lokalradion permanentades 1987. Vidare är att lyssna minst en gång i veckan inte helt jämförbart med att ha lyssnat någon gång den senaste veckan.

## 6.2 Lyssnandet på P2

Tabell 6.3 visar lyssnandet på P2 i olika grupper. Bland riksradiokanalerna är det P2 som har lägst lyssnarandel. Lyssnandet ökar från 25 år och uppåt, om än inte i samma grad som för P1. Det finns inga större skillnader i lyssnande mellan de bägge könen. Andelen högutbildade som lyssnar är här, som för P1 större än andelen låg- och medelutbildade.

Återigen stämmer de inbördes förhållandena inom grupperna, förutom vad beträffar kön, överens med PUB-siffrorna. Här finns inte heller så stora skillnader mellan PUB:s och vårt resultat vad beträffar hur stora andelar som lyssnar. Detta kan dels bero på att lyssnandet på P2 inte ökar lika mycket med stigande ålder som lyssnandet på P1, och dels på att P2 inte har förlorat lika många lyssnare som P1 sedan lokalradion fick en egen kanal.

Tabell 6.3 Lyssnandet på P2 i olika grupper (procent)

	Varje dag	Minst en gång per vecka	PUB 83/84 senaste veckan	Mer sällan/ aldrig	Summa	(n=)
TOT	2	12	11	88	100	518
<u>Ålder</u>						
15-19	2	11		89	100	89
20-24	1	5	(15-24) 6	95	100	124
25-29	3	12		88	100	146
30-35	4	18	(25-44) 10	82	100	159
<u>Kön</u>						
Män	3	10	12	90	100	237
Kvinnor	2	13	10	87	100	281
<u>Utbildn.</u>						
Låg	1	4	9	96	100	105
Medel	2	10		90	100	239
Hög	3	20	(M+H) 19	80	100	174

Anm: Se tabell 6.2

### 6.3 Lyssnandet på P3

Tabell 6.4 beskriver lyssnandet på P3 i olika grupper. Än en gång kan det konstateras att P3 har den ojämförligt största publiken bland riksradiokanalerna. Det dagliga lyssnandet ökar med stigande ålder, men för det regelbundna lyssnandet finns det inga större skillnader mellan åldersgrupperna.

Kvinnor och män lyssnar i ungefär lika omfattning. Utbildningsnivå tycks inte spela lika stor roll för lyssnandet på P3 som för lyssnandet på P1 och P2. De medel- och högtbildade är dock något flitigare lyssnare än de lågtbildade. Våra siffror stämmer huvudsakligen överens med PUB:s resultat.

Tabell 6.4 Lyssnandet på P3 i olika grupper (procent)

	Varje dag	Minst en gång per vecka	PUB 83/84 senaste veckan	Mer sällan/ aldrig	Summa	(n=)
TOT	58	90	84	10	100	519
<u>Ålder</u>						
15-19	38	88		12	100	89
20-24	54	88	(15-24) 89	12	100	124
25-29	59	91		9	100	146
30-35	71	91	(25-44) 90	9	100	160
<u>Kön</u>						
Män	59	91	85	9	100	238
Kvinnor	57	89	84	11	100	281
<u>Utbildn.</u>						
Låg	51	85	87	15	100	105
Medel	60	90		10	100	240
Hög	59	93	(M+H) 84	7	100	174

Anm: Se tabell 6.2

#### 6.4 Lyssnandet på lokalradion - Radio Göteborg

Enligt tidigare mönster visar tabell 6.5 på följande sida lyssnandet på lokalradion i olika grupper. Ca en femtedel av göteborgarna mellan 15-35 år lyssnar dagligen på Radio Göteborg, och något mer än hälften kan kallas för regelbundna lyssnare. Lyssnandet tycks öka från 30 år och uppåt. Kvinnor och män lyssnar i ungefär lika omfattning. Störst andel dagliga och regelbundna lyssnare återfinns bland de låg- och medelutbildade. I den mån PUB:s och våra siffror är jämförbara stämmer de relativt väl överens.

Tabell 6.5 Lyssnandet på lokalradion i olika grupper (procent)

	Varje dag	PUB-88 genomsnittl. vardag	Minst en gång per vecka	Mer sällan/ aldrig	Summa	(n=)
TOT	23	22	55	45	100	518
<u>Alder</u>						
15-19	20		54	46	100	89
20-24	20	(15-24) 17	52	48	100	124
25-29	22		51	49	100	146
30-35	28	(25-44) 23	62	38	100	159
<u>Kön</u>						
Män	23	25	56	44	100	237
Kvinnor	23	18	54	46	100	281
<u>Utbildn.</u>						
Låg	28	25	57	43	100	104
Medel	26		59	41	100	240
Hög	17	(M+H) 20	49	51	100	174

Anm: PUB-siffrorna har hämtats från rapport nr 17-1988, där bl a lyssnandet på lokalradion i Göteborg mättes. PUB har här mätt gårdagslyssnandet, i detta fall lyssnandet en genomsnittlig vardag. Detta jämföras i rapporten med dagligt lyssnande. Helt jämförbart med dagligt lyssnande är det dock inte; att man har lyssnat föregående dag behöver inte betyda att man lyssnar dagligen. Vad beträffar urvalsbas och utbildningskategorier gäller samma som för tabell 6.2.

### 6.5 Närradiolyssnandet

Syftet med detta avsnitt är att beskriva lyssnandet på vad vi fortsättningsvis kommer att kalla den "traditionella" närradion i Göteborg. Med traditionell närradio menar vi närradion förutom City 103. Visserligen är City 103 en närradiostation, men dess karaktär och sändningstidens omfattning skiljer sig markant från det övriga närradioutbudet. Vi var därför intresserade av omfattningen av närradiolyssnandet, skilt från City 103.

Av svaren på frågan hur ofta man lyssnar på närradion gick det inte att utläsa lyssnandet på den traditionella närradion,

eftersom svaren indikerar såväl lyssnandet på City 103 som den traditionella närradion på en gång. Den fråga vi utgår ifrån i vår närradioanalys är därför vilka programtyper man brukar lyssna på i närradion, om man nu lyssnar. Inte heller denna fråga är emellertid helt lämplig, då det för dem som har angett att de lyssnar på City 103 och andra program i närradion inte går att få fram hur ofta de lyssnar på "andra program" skilt från City 103.

Data om lyssnandet på den traditionella närradion är alltså knapphändig. Vi har trots detta försökt att analysera så gott det går. Först följer några resultat från tidigare undersökningar om närradiolyssnandet i Sverige och Göteborg.

#### 6.5.1 Närradiolyssnandet - några resultat

Den första stora undersökningen om närradion och dess lyssnare utfördes i april 1980 av Lowe Hedman. Urvalet baserades på personer i åldrarna 15-70 år bosatta på 15 orter med närradio.

Genomsnittet för det regelbundna lyssnandet för samtliga orter visade sig vara 15%. Mellan 57 och 78% lyssnade aldrig på närradion. För Göteborg presenterar Hedman följande siffror: 3% av göteborgarna lyssnade på närradion 5-7 dagar i veckan, 12% lyssnade minst en gång i veckan, 25% hade lyssnat någon gång överhuvudtaget, och 71% uppgav att de aldrig lyssnade på närradion.

1984 undersöktes närradiolyssnandet i Stockholm av Lennart Weibull, som en uppföljning av 1980 års lyssnarundersökning. Urvalet baserades på allmänheten mellan 15-74 år. Weibull kom fram till att det regelbundna lyssnandet i Stockholms innerstad hade minskat med ca tio procentenheter sedan 1980, från 24 till 15%. 31% hade lyssnat någon gång på närradion, medan 69% uppgav att de aldrig lyssnade. 21% av 15-29-åringarna, och 16% av 30-39-åringarna var regelbundna lyssnare.

I bägge undersökningarna konstaterades att närradions sändningar främst nådde medlemmarna i de sändande föreningarna, där de förra, dvs medlemmarna, var relativt få till antalet. Störst



andel lyssnare fanns bland de yngre och äldre. Några större skillnader mellan könen vad beträffar omfattningen av lyssnandet fann inte Hedman, medan kvinnor lyssnade mer än män i Stockholms innerstad. Några sådana skillnader återfanns däremot inte om man såg till hela Storstockholm (Hedman, 1980, Weibull, 1984).

Av en PUB-undersökning om lyssnandet på lokal- och närradion från 1984 framgår att 11% av befolkningen mellan 9-79 år i närradiokommuner hade lyssnat på närradion den senaste veckan. 70% uppgav att de aldrig lyssnade.

I en annan PUB-undersökning från 1988, där man bl a mätte gårdagslyssnandet på närradion i Göteborg, var det endast 1% av 15-24-åringarna, och 0% i åldersgruppen 25-44 år som hade lyssnat på närradion en genomsnittlig vardag. Dessa låga lyssnarandelar är egendomliga, då City 103 vid denna tidpunkt hade sänt sedan åtta månader tillbaka, om än inte i full skala. 40% av stationens lyssnare hade börjat lyssna under hösten -87 eller våren -88. PUB-undersökningen lyckades tydligen inte fånga upp dessa, (se även avsnitt 7.1.2).

Jämfört med lyssnandet på riksradios kanaler (utom P2) och lokalradion är alltså närradiolyssnandet mycket lågt, och tycks inte locka den breda allmänheten.

### 6.5.2 Närradiolyssnandet i Göteborg

Som framgick av tabell 6.1 uppgår det dagliga närradiolyssnandet i Göteborg till 32%, och sänker man kravet på regelbundenhet till minst en gång i veckan blir siffran 49%. Detta verkar, utan någon närmare analys mycket lovande för närradion i Göteborg. Går man snabbt vidare och tittar på vilka närradioprogram det lyssnas på, (tabell 6.7) visar det sig att 67% lyssnar enbart på City 103, och ytterligare 17% på City 103 och andra närradioprogram. Det blir följaktligen meningslöst att närmare behandla svaren på frågan hur ofta man lyssnar på närradion, eftersom dessa i stor utsträckning speglar lyssnandet på City 103. Vad kan man då utläsa av svaren på frågan vilka typer av närradioprogram man lyssnar på?

33%, eller 102 personer lyssnar på den traditionella närradion. Av dessa är det emellertid 51%, eller 52 stycken som dessutom lyssnar på City 103. Totalt 20% av de 521 svarspersonerna lyssnar alltså någon gång överhuvudtaget på den traditionella närradion.

Jämfört med Hedmans resultat från 1980, där 25% hade lyssnat någon gång överhuvudtaget, skulle det traditionella närradiolyssnandet i Göteborg ha sjunkit med fem procentenheter. Vi bör dock komma ihåg att Hedmans svarsgrupp sträckte sig upp till 70 år, och att det var de äldre, tillsammans med de yngre som lyssnade mest på närradion. Dessutom kan en så liten skillnad som fem procentenheter ligga inom felmarginalen. Hursomhelst verkar det traditionella närradiolyssnandet i alla fall inte ha ökat sedan 1980.

Tittar vi på Weibulls Stockholmssiffror från 1984 var det 31% som uppgav att de lyssnade på närradion någon gång överhuvudtaget. Detta är återigen en högre siffra än vår, men vi måste komma ihåg att även Weibulls urval skilde sig från vårt.

Det skulle nu vara lägligt att presentera en tabell över hur ofta det lyssnas på den traditionella närradion för att kunna göra en noggrannare jämförelse med de ovan nämnda undersökningarna, och då inte bara med lyssnandet någon gång överhuvudtaget. Detta är dessvärre omöjligt, eftersom vi för dem som lyssnar på City 103 och andra närradioprogram inte kan skilja på hur ofta det lyssnas på City 103 resp. den traditionella närradion. Skulle vi ta med denna grupp skulle siffrorna återigen i viss mån spegla lyssnandet på City 103, vilket vi som sagt vill undvika i detta avsnitt.

Tabell 6.6 baserar sig därför endast på svaren från de personer som inte angav att de lyssnade på City 103. Då det rör sig om ett såpass lågt antal som 50 personer, har vi inte brytt oss om att räkna ut några procentsatser.

**Tabell 6.6 Lyssnandet på den traditionella närradion (antal personer)**

Lyssnar på närradion:	Ålder					Kön	
	TOT	15-19	20-24	25-29	30-35	Män	Kvinnor
Varje dag	2	1	-	-	1	-	2
Flera gånger per vecka	6	-	2	1	3	3	3
Någon gång per vecka	6	-	-	3	3	2	4
Mer sällan	36	3	4	14	15	16	20
Summa	50	4	6	18	22	21	29

Av de 50 personer som angav att de enbart lyssnade på den traditionella närradion var de flesta sporadiska lyssnare. Från 25 år och uppåt ökar antalet lyssnare, men även dessa är huvudsakligen sporadiska sådana. Något fler kvinnor än män angav att de lyssnade på den traditionella närradion. Det dagliga lyssnandet är alltså näst intill obefintligt. Skulle vi våga oss på en jämförelse med PUB:s närradiosiffror från april-88 (vilket egentligen inte är lämpligt med tanke på den låga svarsfrekvensen) vilka uppenbarligen är ett mått på det traditionella närradiolyssnandet, visar även dessa på ett näst intill obefintligt dagligt lyssnande i åldersgruppen 15-44 år. (Som vi nämnde i anmärkningen till tabell 6.5, kan PUB:s gårdagslyssnande närmast jämföras med vårt "lyssnar varje dag").

### 6.5.3 Olika typer av närradioprogram det lyssnas på

De olika program och programtyper svarspersonerna angav att de brukade lyssna på i närradion har vi delat in i programkategorier som redovisas i tabell 6.7. I tabellen har vi också brutit ner "City 103 och andra närradioprogram" (som utgör 17% av svaren) till de ursprungliga kategorier som ingår i denna variabel. Det bör kanske tilläggas att förutom de som angav att de lyssnade på City 103 och andra närradioprogram, var det ytterst få personer

som sade sig lyssna på fler än en programtyp. För dessa har vi i tabellen endast tagit med den programtyp de nämnde först i ordningen.

**Tabell 6.7 Olika programtyper det lyssnas på i närradion  
(procent)**

Programkategori	TOT	Ålder				Kön	
		15-19	20-24	25-29	30-35	Män	Kv.
City 103	67	72	71	68	56	68	66
Studentradio	10	11	14	8	6	10	10
Musik	7	8	5	7	9	9	4
Politiska	3	-	2	4	7	3	4
Religiösa	2	3	2	-	4	3	2
Angereds närr.	2	3	2	2	1	-	4
Övriga	1	-	1	-	1	-	1
Vet ej	8	3	3	11	16	7	9
Summa	100	100	100	100	100	100	100
(n=)	307	64	92	80	71	149	158

Av tabellen framgår att majoriteten av de personer som sade sig lyssna på närradion enbart lyssnar på City 103. I de övriga programkategorierna finns som sagt de 17% inbakade som lyssnar på både City 103 och andra närradioprogram. Totalt sett är det studentradion som har störst andel lyssnare. Därefter följer kategorin musikprogram, med vilket oftast avsågs VSD (Västra Sveriges Discjockeyförening). Övriga programkategorier har 1-3% lyssnare. 8% visste inte vilken typ av närradioprogram de brukade lyssna på. Av dessa var det nio personer som senare uppgav att de brukade lyssna på City 103. Andelen som inte kunde uppge vilken typ av närradioprogram de lyssnade på ökar från 25 år och uppåt.

Andelen som uppgav att de lyssnade på City 103 sjunker med stigande ålder, vilket stämmer överens med hur ofta det lyssnas på stationen (se vidare avsnitt 8.1). Störst andel som lyssnar på

politiska program i närradion återfinns bland 30-35-åringarna. De religiösa sändningarna, som kommer på andra plats vad beträffar sändningstid (tabell 2.5), har en mycket liten publikskara i förhållande till sitt utbud.

Vad beträffar könsvariabeln lyssnar en något större andel män än kvinnor på musikprogram, medan det enbart är kvinnor som har angett att de lyssnar på närradion i Angered. Intressant i tabellen är att närradion i Angered står med som egen kategori. Lyssnarandelen ligger visserligen på endast 2%, men då detta är en siffra för hela Göteborgs kommun är det möjligt att stationen inom sitt eget sändningsområde har en större lyssnarandel. Detta skulle kunna bero på att närradion i Angered inte domineras av någon särskild programkategori som vänder sig till specialintresserade, utan är en blandning av kultur-, ungdoms-, invandrar-, sport-, samt politiska och religiösa program, och är till för allmänheten inom sändningsområdet.

#### 6.6 Lyssnandet på fonogram

Svarspersonerna tillfrågades också hur ofta de brukade lyssna på fonogram, dvs skivor, kassetter och CD. Tabell 6.8 visar svarsfördelningen i olika grupper. Att lyssna på fonogram tycks vara en populär sysselsättning blanda 15-35-åringarna, även om konsumtionen sjunker med stigande ålder, särskilt vad gäller det dagliga lyssnandet. Det har också i många sammanhang fastslagits att musikens ökade roll i första hand är en ungdomsfråga. Musiken är de yngres naturliga medium (Burnett i SOM-87). Inga av 15-19-åringarna lyssnar mer sällan än en gång i veckan! Andelen män som lyssnar dagligen är större än andelen kvinnor. Det är vidare de medelutbildade som lyssnar på musik i störst omfattning. Skillnaderna är dock små om man ser på det regelbundna lyssnandet inom olika utbildningsgrupper. Våra siffror stämmer relativt väl överens med resultaten från SOM-87, även om andelarna som lyssnar regelbundet är något lägre än vad som gäller för vår undersökning.

Tabell 6.8 Lyssnandet på fonogram i olika grupper (procent)

	Varje dag	Minst en gång per vecka	SOM-87 Minst en gång per vecka	Mer sällan/ aldrig	Summa	(n=)
TOT	63	94	-	6	100	521
<u>Ålder</u>						
15-19	89	100	96	0	100	89
20-24	79	97	94	3	100	124
25-29	54	93	83	7	100	146
30-35	44	88	(30-49) 66	12	100	162
<u>Kön</u>						
Män	66	94	-	6	100	239
Kvinnor	60	93	-	7	100	282
<u>Utbildn.</u>						
Låg	59	90	-	10	100	105
Medel	71	97	-	3	100	242
Hög	53	92	-	8	100	174

Anm: I SOM-undersökningen från 1987 baserades urvalet på allmänheten i Sverige mellan 15-74 år. "-" betyder att uppgift saknas.

### 6.7 Läsning av lokal morgonpress

Tabell 6.9 visar regelbundenheten i göteborgarnas läsning av lokal morgonpress, dvs Göteborgs-Posten och Arbetet-Väst. Läsning av dagspress (morgontidningar och kvällstidningar) är mycket omfattande i Sverige. Enligt UNESCO:s statistik går det närmare 600 tidningsexemplar på 1000 invånare. Detta placerar Sverige som ett av de mest tidningsläsande länderna i världen (Hadenius-Weibull, 1980). Göteborg avviker inte från detta mönster:

Omkring 90% av göteborgarna mellan 15-35 år läser en lokal morgontidning regelbundet. Det finns inga större skillnader vad gäller det regelbundna läsandet i olika åldersgrupper, medan det dagliga läsandet blir mer omfattande ju äldre man blir - ju stabilare sociala vanor desto stabilare läsvanor. Män läser något oftare än kvinnor, och det dagliga läsandet är av större omfatt-

Tabell 6.9 Läsning av lokal morgonpress i olika grupper  
(procent)

	Varje dag	Minst en gång per vecka	<u>Läsv.-87</u> Minst en gång per vecka	Mer sällan/ aldrig	Summa	(n=)
TOT	62	90	92	10	100	521
<u>Ålder</u>						
15-19	53	91	87	9	100	89
20-24	58	88	88	12	100	124
25-29	62	90		10	100	146
30-35	70	92	(25-34) 88	8	100	162
<u>Kön</u>						
Män	64	92	92	8	100	239
Kvinnor	60	89	89	11	100	282
<u>Utbildn.</u>			<u>Läsv.-79</u>			
Låg	54	92	93	8	100	105
Medel	60	88	95	12	100	242
Hög	70	93	96	7	100	174

Anm: I Läsvanestudien från 1979 baserades urvalet på totalbefolkningen i Sverige mellan 15-70 år, medan urvalsbasen för Läsvanestudien 1987 sträcker sig upp till 75 år.

ning bland högutbildade än bland låg- och medelutbildade. Våra resultat stämmer huvudsakligen överens med resultaten från de båda läsvanestudierna.

### 6.8 Läsning av storstadspress

Tabell 6.10 visar omfattningen av storstadspressläsning (Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter) i Göteborg. Läsning av storstadspress torde i Göteborg huvudsakligen fungera som tillvalsläsning, dvs komplement till den lokala morgontidningen. Endast ett fåtal personer uppgav att de enbart läste storstadspress. Jämfört med fyrkommunsstudien från 1974, där 11% av göteborgarna läste en storstadstidning utöver den lokala morgontidningen regelbundet, visar våra siffror på en större andel flertidningsläsare. Likaså

Tabell 6.10 Läsning av storstadspress i olika grupper (procent)

	Varje dag	Minst en gång per vecka	<u>Fyrkomm. stud.-74</u> Minst en gång per vecka	Mer sällan/ aldrig	Summa	(n=)
TOT	7	18	11	82	100	521
<u>Ålder</u>						
15-19	4	9	-	91	100	89
20-24	5	15	-	85	100	124
25-29	7	21	-	79	100	146
30-35	9	22	-	78	100	162
<u>Kön</u>						
Män	8	19	-	81	100	239
Kvinnor	6	17	-	83	100	282
<u>Utbildn.</u>						
Låg	3	9	-	91	100	105
Medel	4	13	-	87	100	242
Hög	13	30	-	70	100	174

Anm: I Fyrkommunsstudien från 1974 baserades urvalet i Göteborg på allmänheten mellan 16-65 år.

pekar våra siffror på att läsning av storstadspress skulle öka med stigande ålder och utbildningsnivå. Enligt tidigare undersökningar (bl a Weibull, 1983) är det positionsfaktorer som i stor utsträckning påverkar människors intresse att läsa fler än en morgontidning. Stigande ålder och hög utbildning ökar benägenheten att skaffa sig en bred orientering om vad som händer i samhället.

### 6.9 Läsning av kvällspress

Vi har nu kommit fram till det sista mediet i tabell 6.1; kvällstidningen. Tabell 6.11 visar hur läsningen av kvällspress ter sig bland göteborgarna.



Tabell 6.11 Läsning av kvällspress i olika grupper (procent)

	Varje dag	Minst en gång per vecka	<u>Fyrkomm. stud.-74</u> Minst en gång per vecka	Mer sällan/ aldrig	Summa	(n=)
TOT	22	75	59	25	100	521
<u>Ålder</u>						
15-19	27	73	-	27	100	89
20-24	25	83	-	17	100	124
25-29	15	74	-	26	100	146
30-35	23	72	-	28	100	162
<u>Kön</u>						
Män	21	78	-	22	100	239
Kvinnor	23	73	-	27	100	282
<u>Utbildn.</u>						
Låg	31	84	-	16	100	105
Medel	25	81	-	19	100	242
Hög	12	61	-	39	100	174

Anm: Se tabell 6.10

Omkring en femtedel av göteborgarna mellan 15-35 år läser dagligen någon kvällstidning. 75% är regelbundna läsare. Detta är en ökning med drygt femton procentenheter sedan 1974. Enligt Weibull (1989) har kvällstidningarna efter expansionen under slutet av 60-talet, ytterligare expanderat under andra hälften av 80-talet. Expansionerna förklaras delvis av att kvällspressen främst attraherar de yngre, och att det nu, som på 60-talet, finns stora ungdomsgrupper. Studerar vi tabell 6.11 ser vi också att det är i de bägge yngre åldersgrupperna som kvällspressläsningen är av störst omfattning.

Kvinnor läser i något mindre omfattning än män, utom vad beträffar det dagliga läsandet, där andelen kvinnor t o m är något större än andelen män. De mest flitiga läsarna av kvällspress återfinns bland de lågutbildade, medan de högutbildade läser i betydligt mindre omfattning.

## 6.10 Summering

Mediekonsumtionen bland 15-35-åringar i Göteborg tycks inte avvika nämnvärt från det övriga riket. Man bör dock hålla i minnet att våra resultat inte alltid har varit helt jämförbara med de undersökningar vi har refererat till. Detta har främst berott på vår begränsade urvalsbas.

Riksradios P3 samlar störst publikskara av alla radiokanaler. Lyssnandet på P2 är lågt i alla åldersgrupper, medan P1 har relativt många regelbundna lyssnare bland 30-35-åringarna. En dryg femtedel lyssnar på lokalradion dagligen, medan de 20% som lyssnar på den traditionella närradion huvudsakligen är sporadiska lyssnare. Den höga lyssnarandel som återfinns för den "totala" närradion kan nästan uteslutande tillskrivas City 103, SAF-radion.

Liksom i Sverige i övrigt är läsning av morgonpress mycket omfattande i Göteborg. Tillvalsläsningen av storstadpress tycks ha ökat något sedan 1974. Även den regelbundna läsningen av kvällspress har ökat sedan 1974. Detta kan dock vara en effekt av vårt urval som begränsas till 15-35-åringar. Kvällspressen attraherar främst de yngre, och hade vi haft ett urval som sträckte sig högre upp i åldrarna, hade kanske ökningen inte framträtt så tydligt.

## 7. VEM LYSSNAR PÅ CITY 103?

Detta första kapitel om City 103 och dess lyssnare handlar dels om i vilken mån City 103 har lyckats göra sig känt bland göteborgarna och hur stor lyssnarskara stationen har, och dels om hur lyssnarna kom i kontakt med City 103 och när de började lyssna. Eftersom en del av City 103-lyssnarna inte känner till att det är en närradiostation de lyssnar på, finns dessutom ett avsnitt som behandlar detta "omedvetna" lyssnande.

### 7.1 Svargruppens kännedom om City 103

Tabell 7.1 nedan visar hurpass utbredd kännedomen om City 103 är i svargruppen.

Tabell 7.1 Kännedom om City 103 (procent)

	TOT	Ålder				Kön	
		15-19	20-24	25-29	30-35	Män	Kvinnor
Känner till	81	96	92	80	67	86	77
Hört talas om	4	-	-	4	8	2	5
Känner ej till	15	4	8	16	25	12	18
Summa	100	100	100	100	100	100	100
(n=)	521	89	124	146	162	239	282

Totalt 81% av svarspersonerna sade sig känna till City 103. Ytterligare 4% uppgav, något svävande, att de hade hört talas om stationen. Kännedomen om City 103 sjunker med stigande ålder, och är mer utbredd bland män än bland kvinnor. Av dem som sade sig känna till City 103 var det 78% som också lyssnade på stationen. Av dem som uppgav att de hade hört talas om City 103, var det ingen som lyssnade. 36% av svargruppen sade sig inte lyssna på stationen (se även tabell 8.1). Av dessa var det 41% som överhu-

vudtaget inte kände till City 103. Resten kände visserligen till, men lyssnade av olika anledningar inte. (Skälen till varför man inte lyssnar på City 103 behandlas längre fram i avsnitt 10.4).

### 7.1.1 Svarsgruppens kännedom om att det är SAF som står bakom City 103

Driften av City 103 finansieras alltså av SAF, och två gånger i timmen återkommer olika jinglar som under en minut för fram organisationens budskap. Av Göteborgs-Postens programtablå för närradion framgår att City 103 är en SAF-station, vilket också klargörs bl a i slutet av programmet. Vi var intresserade av hur många som visste om SAF-anknytningen, och frågan ställdes till alla som kände till City 103:s existens.

Tabell 7.2 Svar på frågan "Vilken organisation ligger bakom City 103?"

Organisation:	SAF	"Borgarna"	"näringsliv."	vet ej	Summa (n=)	
TOT	43	6	2	49	100	441
<u>Ålder</u>						
15-19	15	6	2	77	100	82
20-24	49	5	3	43	100	112
25-29	48	6	2	44	100	124
30-35	52	6	1	41	100	123
<u>Kön</u>						
Män	57	5	3	35	100	211
Kvinnor	31	7	1	61	100	230
<u>Utbildn.</u>						
Låg	31	7	1	61	100	85
Medel	40	6	2	52	100	214
Hög	55	6	3	36	100	142
<u>Partisymp.</u>						
Borg.	51	5	2	42	100	133
Soc.	44	9	5	45	100	139

Totalt 43% av dem som kände till eller hade hört talas om City 103 kände också till SAF-anknytningen. Ytterligare 8% associerade stationen till borgarna eller näringslivet, vilket ju inte ligger så långt från sanningen. Runt 50% i vardera åldersgruppen angav SAF som organisation, utom i den yngsta, där motsvarande siffra var endast 15%. Detta kanske kan tyckas anmärkningsvärt, då, som vi kommer att se längre fram, 15-19-åringarna utgör en av de åldersgrupper som lyssnar på City 103 i störst omfattning. Å andra sidan är förmodligen de flesta i denna åldersgrupp inte speciellt engagerade i näringslivspolitiska frågor, och många kanske inte ens vet vad SAF är för något.

Som framgår av tabell 6.2 är det en betydligt större andel män än kvinnor som känner till SAF-anknytningen. Kännedomen ökar med stigande utbildningsnivå, och är något mera spridd bland borgerliga än bland socialistiska sympatisörer.

#### 7.1.2 I vilken utsträckning är City 103:s publik medveten om att det är en närradiostation den lyssnar på?

Under rapportarbetets inledningsskede gjorde vi antagandet att många av City 103-lyssnarna inte var medvetna om att de i själva verket lyssnade på närradion. Många kanske trodde att City 103 var någon sorts lokalradiostation; i sin reklam har City 103 utnämnt sig till "Göteborgs privata lokalradio". Vi var av den uppfattningen, delvis med utgångspunkt från oss själva och från det faktum att tidigare undersökningar (Hedman, 1980, Weibull, 1984) visar att närradiolyssnandet är mycket lågt bland allmänheten, att närradion är ett suddigt begrepp hos dem som inte vanligtvis lyssnar på utpräglade närradioprogram, vilket City 103 inte kan sägas vara. Vi tyckte därför att det skulle vara intressant att undersöka omfattningen av det "omedvetna" närradiolyssnandet bland City 103:s publik.

Det visade sig att av de 38% (av totalt 314 svarande) som först hade angett att de aldrig lyssnade på närradion, var det 47 st som vid "upphämningsfrågan" angav att de lyssnade på City 103. Vidare var det nio stycken av dem som inte kunde uppge vilket närradioprogram de lyssnade på som senare svarade jakande på

frågan om de brukade lyssna på City 103.

Av de 330 personer som uppgav att de brukade lyssna på City 103, var det alltså 17% som inte uppfattade att stationen hör till närradion. Nu är det förmodligen så att det är många fler av City 103-lyssnarna som i själva verket är omedvetna närradiolyssnare:

Vid telefonintervjuerna var det många som tvekande frågade om vi med närradio menade City 103, och då var vi ju "tvungna" att bekräfta detta. I postenkäterna fanns dessutom City 103 utsatt som exempel på närradion för att minska det interna bortfallet. Vidare gjordes en PUB-undersökning i april-88, som bl a mätte lyssnandet på närradio i Göteborg. Här var det endast 1% av 15-24-åringarna, och 0% i åldersgruppen 25-44 år som uppgav att de lyssnade på närradion. I april-88 hade City 103 varit igång i åtta månader, om än med begränsad sändningstid. 40% av City 103-lyssnarna hade emellertid börjat lyssna under hösten-87 eller våren-88. PUB-mätningen lyckades uppenbarligen inte fånga upp dessa. Vi kan anta att intervjuerna inte heller förklarade vad de avsåg med närradio.

Slutsatsen är att det mycket riktigt finns ett omedvetet närradiolyssnande bland dem som lyssnar på City 103, och att det förmodligen rör sig om en större siffra än våra 17%. Man kan också fråga sig vad denna "omedvetenhet" tyder på. Eftersom City 103 självt betecknar sig som Göteborgs privata lokalradio, och markant skiljer sig från det övriga närradioutbudet, är omedvetenheten kanske tecken på konsekvens, snarare än inkonsekvens från lyssnarens sida. City 103:s karaktär medför helt enkelt att man inte automatiskt förknippar stationen med närradion.

## 7.2 Hur City 103:s publik hade kommit i kontakt med stationen

De som hade angett att de lyssnade på City 103 tillfrågades också på vilket sätt de hade kommit i kontakt med stationen. Tabell 7.3 redovisar svaren. Det visade sig att största andelen City 103-lyssnare hade kommit i kontakt med stationen genom vänner och bekanta. Det näst vanligaste kontaktsättet var att man hade hört City 103 på arbetsplatsen eller blivit tipsad av arbetskamrater.

Den största andelen som hade blivit tipsad av kamrater återfinns i den yngsta åldersgruppen, och andelen som hade kommit i kontakt med stationen via arbetet ökar naturligt nog med stigande ålder. Vad beträffar könsvariabeln var det främst männen som för första gången hade hört City 103 på arbetsplatsen.

Totalt hade 20% råkat "ratta in" stationen på sin radio, och 6% hade läst om City 103 i någon tidning. Det senare var vanligare i de två äldre åldersgrupperna samt bland män. Många av dem som angav att de hade läst om City 103 i tidningen hade gjort detta i samband med skrивerierna om Voice of America-Europes vara eller icke-vara under sommaren-88.

Tabell 7.3 Kontakt med City 103 i olika grupper (procent)

Kontaktsätt	TOT	Ålder				Kön	
		15-19	20-24	25-29	30-35	Män	Kvinnor
Kompis/ bekant	38	47	35	42	28	35	41
Arbetspl.	23	18	23	20	30	26	19
Rattade in	20	20	27	18	14	18	22
Tidning	6	3	3	9	11	9	4
Anhörig	5	8	6	2	4	2	8
"Ute på sta'n"	4	1	1	6	7	4	3
Vet ej	4	3	5	3	6	6	3
Summa	100	100	100	100	100	100	100
(n=)	330	76	98	86	70	161	169

Den lilla andel som hade blivit tipsad av anhöriga finns främst i den yngsta åldersgruppen, där de flesta fortfarande bor i föräldrahemmet. Det är inte ovanligt att City 103 fungerar som "shoppingmusik" i butikerna runt om i Göteborg, men endast 4% av lyssnarna hade kommit i kontakt med stationen på detta sätt. 4% av lyssnarna kom inte ihåg hur de hade kommit i kontakt med stationen.

### 7.3 När man började lyssna på City 103

Som redan nämnts i avsnittet om SAF-radion i Göteborg, startade City 103 sina sändningar den 21 september 1987. Den 1 juni 1988 bytte man så sändningsfrekvens till 103,1, och utökade samtidigt sin sändningstid till 9,5 timmar per dag. Den 25 juli startade nattsändningarna vilket ytterligare förlängde sändningstiden till 17,5 timmar per dygn. Tabell 7.4 visar under vilka perioder svarspersonerna började lyssna på stationen.

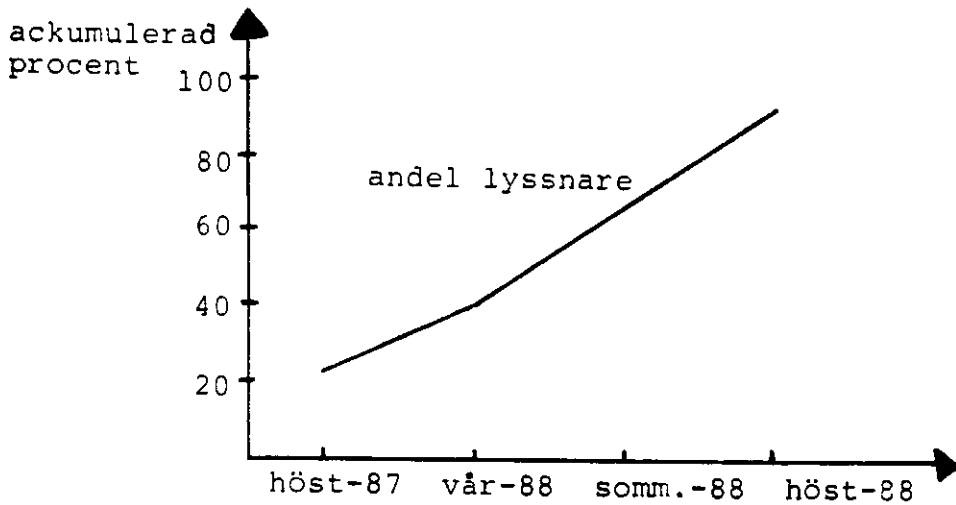
Tabell 7.4 Start för lyssnande på City 103 (procent)

Period	TOT
Hösten-87	22
Våren-88	18
Sommaren-88	24
Hösten-88	27
Vet ej	9
Summa	100
(n=)	326

Av tabellen framgår att drygt hälften av City 103:s publik tillkom efter frekvensbytet och utökandet av sändningstiden. I samband med dessa händelser samt tappningen av VOA-Europe, fick City 103 också uppmärksamhet i lokalpressen vilket i sin tur torde ha lett till en större kännedom hos allmänheten och till nya lyssnare. Enligt tabell 7.3 var det visserligen relativt få personer som angav att de hade kommit i kontakt med City 103 via pressen, men det är möjligt att kontakten skedde **indirekt** via tidningar, dvs andrahandsinformation av vänner och bekanta, och att den utökade sändningstiden i sig ledde till ökad kännedom och nya lyssnare. Figur 7.1 illustrerar i vilken takt City 103-lyssnarna har tillkommit.



Figur 7.1 City 103-lyssnarnas tillkomsttakt



Som vi kan se rör det sig fram till nov/dec-88 om en rakt uppåtstigande kurva, där tillkomsttakten av nya lyssnare har accelererat sedan våren-88.

#### 7.4 Summering

Vi har i detta kapitel kommit fram till att drygt 80% av svarsgruppen känner till City 103, och att 78% av dessa också lyssnar på stationen. Av de som känner till eller har hört talas om City 103 känner 43% till stationens anknytning till SAF. 17% av City 103-lyssnarna är inte medvetna om att det är en närradiostation de lyssnar på. Det vanligaste kontaktsättet med City 103 var information av vänner och bekanta. Näst efter kom kontakt genom arbetsplatsen eller att man helt enkelt hade råkat ratta in stationen på sin radioapparat. Mer än hälften av City 103:s publik tillkom efter utökningen av sändningstiden i juni-88, närmare bestämt under sommaren och hösten-88.

## 8. KONSUMTIONSMÖNSTER

Detta kapitel syftar till att beskriva konsumtionsmönstret i olika grupper vad beträffar lyssnandet på City 103. Med konsumtionsmönster menas här hur ofta, vid vilka tidpunkter, hur länge och var man lyssnar på stationen. Det sista avsnittet i kapitlet handlar om i vilken mån City 103-lyssnarna lyssnar mindre på någon radiokanal sedan de började lyssna på stationen. I anslutning till avsnittet om hur ofta man lyssnar på City 103 görs också en mer ingående analys av de olika bakgrundsvariablernas betydelse för omfattningen av lyssnandet. Det är här vi går över från att beskriva till att försöka förklara lyssnandet på City 103.

### 8.1 Hur ofta det lyssnas på City 103

City 103 startade sina sändningar i september 1987. Hur stor publik bland 15-35-åringarna har då stationen skaffat sig, och hur ofta lyssnas det i olika grupper? Tabell 8.1 svarar på denna fråga. Jämförelser kommer också att göras med några andra undersökningar som har gjorts om SAF-radion.

Av tabellen framgår att totalt 64% av svarspersonerna någon gång lyssnar på City 103. Det dagliga lyssnandet uppgår till 35%, och det regelbundna till 56%. Lyssnandet den senaste veckan, som i kapitlet om mediekonsumtion jämfördes med det regelbundna lyssnandet uppgår till 46%.

Jämfört med andelen som lyssnar dagligen på lokalradion, 23%, (tabell 6.5) ligger City 103 högre med sina 35%. Ser man till det regelbundna lyssnandet är lyssnarandelarna ungefär lika stora. I den yngsta åldersgruppen är det dagliga City 103-lyssnandet t o m högre än för P3, som har 38% dagliga lyssnare mot City 103:s 47% i denna åldersgrupp!

Går man in på lyssnandet i olika grupper visar det sig alltså att lyssnandet har som störst omfattning i åldersgruppen 15-24 år, såväl vad beträffar det dagliga som det regelbundna lyssnandet. Från 25 år och uppåt sjunker däremot lyssnandet markant.

Tabell 8.1 Lyssnarfrekvens City 103, olika grupper (procent)

	5 ggr/ vecka	Minst en gång per vecka	Senaste veckan	Någon gång överhuvud- taget	Aldrig	(n=)
TOT	35	56	46	64	36	517
<u>Ålder</u>						
15-19	47	79	63	85	15	89
20-24	52	72	62	79	21	124
25-29	28	47	41	60	40	144
30-35	20	39	28	43	57	160
<u>Kön</u>						
Män	37	60	49	68	32	237
Kvinnor	32	53	43	60	40	280
<u>Utbildn.</u>						
Låg	31	60	-	68	32	104
Medel	46	65	-	74	26	240
Hög	21	43	-	47	53	173
<u>Sysselsättn.</u>						
Förv.arb.	33	54	-	62	38	341
Stud.	38	65	-	71	29	136
<u>Civ.st.</u>						
Gift/Sambo	29	49	-	58	42	241
Ensamst.	34	52	-	59	41	169
Föräldrahem	48	79	-	83	17	107
<u>Partisymp.</u>						
Borg.	44	64	-	72	28	152
Soc.	26	42	-	50	50	165

Anm: "5 ggr per vecka" är den särskilda delmängd av "minst en gång per vecka", och "minst en gång per vecka" är den särskilda delmängd av "någon gång överhuvudtaget".

I november 1988 utförde SIFO en undersökning om lyssnandet på SAF Radio i Stockholm, vilken vi refererade till i avsnitt 3.2. Vi återkommer nu till denna undersökning. Intervjupersonerna tillfrågades om de hade lyssnat på stationen någon gång under de senaste sju dagarna. Det visade sig att 21% av stockholmarna mellan 16-29 år hade gjort detta. Motsvarande siffra för vår

undersökning är 55% (genomsnitt av "lyssnat senaste veckan", 15-29 år) vilket ger City 103 en betydligt större lyssnarandel i denna åldersgrupp.

I samband med en publikräkning som genomfördes av PUB i oktober/november 1988 ställdes en påhågsfråga om lyssnandet på City 103 till de 286 personer i åldrarna 9-79 år som bodde i Radio Göteborgs sändningsområde. 81% av 15-24-åringarna hade lyssnat någon gång på City 103, och 62% hade lyssnat någon gång den senaste veckan. Detta stämmer väl överens med våra resultat om vi, som ovan räknar ut ett genomsnitt för denna åldersgrupp. 82% sade sig ha lyssnat någon gång överhuvudtaget, medan 62% hade lyssnat den senaste veckan. För såväl PUB:s som för vår undersökning gäller att det är 15-24-åringarna som lyssnar på City 103 i störst omfattning.

Vad beträffar könsvariabeln pekar våra siffror, liksom PUB:s, på att andelen män som lyssnar på City 103 är större än andelen kvinnor, oavsett krav på regelbundenhet. Tittar vi på tabell 8.1 ser vi att skillnaderna inte är så stora, men de finns likväl.

Utbildningsnivå tycks också ha betydelse för omfattningen av lyssnandet på City 103. De låg- och medelutbildade, och då speciellt de senare, lyssnar i betydligt större omfattning än de högutbildade. Då PUB-mätningens indelning av utbildningsnivåer i viss mån skiljer sig från vår, är det svårt att göra en direkt jämförelse mellan resultaten. PUB:s siffror pekar på att de högutbildade skulle lyssna i större omfattning än de medel- och lågutbildade. Med hög utbildning avser emellertid PUB såväl enbart gymnasiekompetens som högskoleutbildning. Att de högutbildade enligt PUB lyssnar i störst omfattning torde bero på att de i denna kategori även har med de personer vi kallar för medelutbildade, och det är ju dessa som är högkonsumenter enligt vår undersökning.

I analysmodellen i avsnitt 4.5 utgick vi också från att partisympati kunde ha betydelse för lyssnandet på City 103. Av tabell 8.1 framgår också att de borgerliga sympatisörerna lyssnar i betydligt större omfattning än de socialistiska.

Vad beträffar sysselsättning och civilstånd gjorde vi inga direkta antaganden om i vilken mån dessa variabler kunde ha betydelse för lyssnandet. Vi tyckte ändå att det kunde vara intressant att undersöka dessa faktorerens betydelse. Det visade sig att en större andel studerande än förvärvsarbetande lyssnar på stationen. Detta kan kanske vara en effekt av åldersvariabeln. Det finns en större andel studerande än förvärvsarbetande i de yngre åldersgrupperna, och det var ju här som lyssnandet var av störst omfattning. Det är inte heller förvånande att de som bor i föräldrahemmet, dvs de yngsta, är flitigare lyssnare än både sammanboende och ensamstående. De ensamstående i sin tur lyssnar i något större omfattning än de som är gifta/sambo. Detta kan förklaras av att de ensamstående, just p g a att de bor för sig själva, har större möjligheter och/eller behov (lyssna för sällskaps skull) att lyssna på City 103. Man bör dock observera att skillnaderna är mycket små.

#### 8.1.1 Göteborgarna lyssnar på City 103

Vi har nu kunnat konstatera att City 103 sedan starten hösten-87 fram till nov/dec-88 har lyckats skaffa sig en relativt stor publik, särskilt i åldersgruppen 15-24 år. Hur kommer detta sig? En viktig förklaring torde vara att City 103 med sitt speciella utbud - huvudsakligen modern hitlistemusik non-stop, 17,5 timmar om dygnet, fem dagar i veckan - hittills inte har haft någon motsvarighet, och därmed ingen konkurrens vare sig från riksradiation eller från den göteborgska etern. Det tycks också finnas ett behov av en dylik musikradio, främst då bland ungdomar. Som vi redan nämnt är musikens ökade roll i första hand en ungdomsfråga. Det är också i de yngre åldersgrupperna som lyssnandet på City 103 är mest utbrett.

Som framgick av SIFO-undersökningen om lyssnandet på SAF Radio i Stockholm, har denna SAF-station en betydligt lägre lyssnarandel än City 103. Detta torde bero på att SAF-radion, som musikradio, inte är unik i Stockholm. Här konkurrerar stationen med bl a lokalradion och studentradion vilka har ett snarlikt utbud. Rent innehållsmässigt skiljer sig de bägge SAF-stationerna inte åt i någon större bemärkelse, förutom att City 103 hela tiden har

varvat musiken med bl a nyhetsinslag. Att City 103 till skillnad från SAF Radio sänder på natten har inte varit någon bidragande orsak till de högre lyssnarsiffrorna. Som vi kommer att se i avsnitt 8.3, är det ytterst få personer som lyssnar på City 103 nattetid.

## 8.2 Från statistisk samvariation till eventuell orsaksförklaring

I avsnitt 8.1 redogjordes för sambanden mellan några bakgrundsvariabler och lyssnandet på City 103. Med utgångspunkt från analysmodellen i avsnitt 4.5, där vi gjorde antagandet att olika individegenskaper kunde ha betydelse för omfattningen av lyssnandet på City 103, prövar vi nu de statistiska sambandens hållbarhet.

Genom att konstanthålla en variabel i förhållande till en annan, ser vi om sambandet finns kvar eller försvinner. Om det minskar betydligt eller försvinner, rör det sig förmodligen om ett skensamband, orsakad av någon annan variabel. Om sambandet däremot kvarstår efter kontroll för andra variabler, ökar sannolikheten för en orsaksförklaring. Genom att studera procent-differenserna i de figurer som kommer att presenteras, får vi dessutom en viss uppfattning om styrkeförhållandena mellan variabler och variabelvärden, dvs hur stor betydelse de har för lyssnandet på City 103, jämfört med varandra. Även om sambanden kvarstår, kan det finnas ytterligare okända påverkansfaktorer som i sin tur påverkar de undersökta variablerna. Vi talar därför här enbart om en eventuell orsaksförklaring.

Vad beträffar sysselsättning och civilstånd, har vi i rapporten nöjt oss med den bivariata analys som gjordes i avsnitt 8.1. Då vi under arbetets gång gjorde en djupare analys av dessa variabelers betydelse för lyssnandet, blev mönstret oklart, och det var svårt att dra några slutsatser. I den följande analysen håller vi oss därför till de bakgrundsvariabler som finns med i analysmodellen. Det är också dessa variabler, förutom kön, som i den bivariata analysen visade sig ha störst betydelse för omfattningen av lyssnandet. I figurerna på följande sidor visas vilken betydelse ålder, kön, utbildning och partisympati har för det

dagliga lyssnandet på City 103.

Figur 8.1 Effekt av ålder och kön på det dagliga lyssnandet på City 103 (procent och procentdifferenser)

Kön	Ålder				
	15-19	20-24	25-29	30-35	
Män	44 (n=39)	59 (n=51)	28 (n=63)	28 (n=84)	+16
Kvinnor	50 (n=50)	48 (n=73)	27 (n=81)	10 (n=76)	+40
	-6	+11	+1	+18	

Figur 8.2 Effekt av ålder och utbildning på det dagliga lyssnandet på City 103 (procent och procentdifferenser)

Utbildn.	Ålder			
	20-24	25-29	30-35	
Låg+Medel	54 (n=89)	39 (n=79)	25 (n=89)	+29
Hög	48 (n=35)	14 (n=65)	14 (n=71)	+34
	+6	+25	+11	

Anm: Den yngsta åldersgruppen har här inte tagits med i beräkningen då det i princip inte fanns några högutbildade i denna grupp. De låg- och medelutbildade har slagits ihop, då det i åldersgruppen inte fanns tillräckligt många lågutbildade för att möjliggöra en meningsfull analys.

Figur 8.3 Effekt av ålder och partisympati på det dagliga lyssnandet på City 103 (procent och procentdifferenser)

	<u>Partisymp.</u>				
	<u>Ålder</u>				
	15-19	20-24	25-29	30-35	
Borg.	61 (n=31)	56 (n=43)	36 (n=42)	25 (n=36)	+36
Soc.	39 (n=23)	62 (n=21)	18 (n=56)	17 (n=65)	+22
	+22	-6	+18	+8	

Hur ska då procentdifferenserna, eller effekterna i marginalerna tolkas? De horisontella effekterna är "effekter av att gå från att vara ung till att vara äldre kontrollerat för kön, utbildning och partisympati". De vertikala effekterna är "effekter av att vara man eller kvinna osv kontrollerat för ålder". Eftersom åldersvariabeln har fyra värden och övriga variabler två värden, är emellertid effekternas absoluta storlekar inte jämförbara.

Av figur 8.1 framgår att det ursprungliga sambandet, dvs att män lyssnar mer än kvinnor delvis försvinner. I den näst äldsta åldersgruppen tycks inte könstillhörighet spela någon roll för det dagliga lyssnandet, och i den yngsta åldersgruppen lyssnar kvinnorna t o m i något större omfattning än män. Vidare har ålder en självständig effekt på bägge köns lyssnande, men speciellt då på kvinnornas.

Av figur 8.2 framgår att det ursprungliga sambandet i stort kvarstår. Oavsett ålder lyssnar de låg- och medelutbildade i större omfattning än de högutbildade. I åldersgruppen 20-24 år tycks emellertid utbildningsnivå spela mindre roll för lyssnandet. Även här tycks ålder ha en självständig effekt. Lyssnandet sjunker med stigande ålder oavsett utbildningsnivå. Att ålder har en starkare effekt på de högutbildades lyssnande kan bero på att dessa främst återfinns i de bägge äldre åldersgrupperna, där, som konstaterats, lyssnandet sjunker betydligt.



I figur 8.3 kvarstår det ursprungliga sambandet med ett undantag. I den näst yngsta åldersgruppen lyssnar de socialistiska sympatisörerna i större omfattning än de borgerliga. Återigen kvarstår sambandet mellan ålder och lyssnande. Från 25 år och uppåt sjunker lyssnandet markant oavsett partisyn. Det tycks också som om ålder skulle spela större roll för de borgerliga sympatisörernas lyssnande. Procentdifferensen för de socialistiska sympatisörerna är dock något missvisande eftersom vi endast har räknat på extremvärdena. Skillnaden i lyssnande mellan den näst yngsta och de äldre åldersgrupperna är i själva verket större bland de socialistiska än bland de borgerliga sympatisörerna.

Vad vi hittills har kunnat konstatera är att såväl kön, utbildning som partisyn i förhållande till ålder i de flesta fall har en självständig effekt på det dagliga lyssnandet på City 103. Likaså tycks ålder ha en självständig effekt i förhållande till övriga variabler. I följande tre figurer kontrolleras kön, utbildning och partisyn mot varandra, för att se om deras självständiga effekt på lyssnandet kvarstår.

Figur 8.4 Effekt av kön och utbildning på det dagliga lyssnandet på City 103 (procent och procentdifferenser)

<u>Kön</u>	<u>Utbildning</u>		
	Låg+Med.	Hög	
Män	42 (n=163)	27 (n=74)	+15
Kvinnor	40 (n=181)	17 (n=99)	+23
	+2	+10	

Figur 8.5 Effekt av kön och partisypati på det dagliga lyssnandet på City 103 (procent och procentdifferenser)

	<u>Partisyp.</u> <u>Kön</u>		
	Män	Kvinnor	
Borg.	46 (n=71)	42 (n=81)	+4
Soc.	31 (n=81)	21 (n=84)	+10
	+15	+21	

Figur 8.6 Effekt av utbildning och partisypati på det dagliga lyssnandet på City 103 (procent och procentdifferenser)

	<u>Utbildn.</u>	<u>Partisypati</u>		
		Borg.	Soc.	
Låg+Medel		52 (n=95)	33 (n=109)	+19
Hög		32 (n=57)	12 (n=56)	+20
		+20	+21	

Eftersom variablerna i figur 8.4 - 8.6 är dikotomiserade (har två värden) kan vi nu också jämföra styrkan av de olika variablernas effekter.

Av figur 8.4 kan man utläsa att män visserligen lyssnar i större omfattning än kvinnor, oavsett utbildningsnivå, men att sambandet mellan kön och lyssnande bland de låg- och medelutbildade är mycket svagt. Effekten av utbildning tycks däremot vara starkare, särskilt vad beträffar kvinnor.

Av figur 8.5 framgår att det ursprungliga sambandet kvarstår. Män lyssnar i större omfattning än kvinnor oavsett partisynpati, och borgerliga sympatisörer lyssnar i större omfattning än de med socialistiska preferenser, oavsett kön. Sambandet mellan kön och lyssnande är dock relativt svagt bland de borgerliga sympatisörerna. Liksom i tabell 8.4 har kön överhuvudtaget svagare effekt på lyssnandet än i detta fall partisynpati.

Av figur 8.6 kan man slutligen utläsa att såväl partisynpati som utbildning har självständiga effekter på lyssnandet. Borgerliga sympatisörer lyssnar mer än socialistiska oavsett utbildningsnivå, och låg- och medelutbildade lyssnar mer än högutbildade oavsett partisynpati. Effekterna av dessa variabler är dessutom ungefär lika stora.

De slutsatser vi drar av dessa analyser är att ålder tycks ha störst betydelse för lyssnandet på City 103. Vid de kontroller där ålder finns med är tendensen tydlig. Från 25 år och uppåt sjunker lyssnandet genomgående. Yngre lyssnar i större omfattning än äldre oavsett kön, utbildning och partisynpati. Effekten av kön, utbildning och partisynpati varierar däremot. Trots detta har dessa variabler, vid sidan av ålder, i de flesta fall en självständig effekt på lyssnandet. Jämfört med varandra tycks kön ha svagast effekt medan utbildning och partisynpati har ungefär lika starka effekter på det dagliga lyssnandet.

Det förefaller som om de trivariata analyserna har bekräftat resultaten av de bivariata i tabell 8.1. Störst skillnader i lyssnande hittar vi i förhållande till ålder, utbildning och partisynpati, medan könstillhörighet spelade mindre roll. De trivariata analyserna har stärkt sannolikheten för att dessa variabler verkligen har betydelse för lyssnandet på City 103.

Hur ska man då förklara variablernas betydelse för lyssnandet? Att de yngre lyssnar mer än de äldre, tror vi, beror huvudsakligen på att intresset för den typ av musik som spelas i City 103 är störst i de yngre åldersgrupperna. Kännedomen om City 103 var också mer utbredd bland ungdomarna.

Att de högutbildade, särskilt i de bägge äldre åldersgrupperna, lyssnar i mindre omfattning än de låg- och medelutbildade, kan till stor del förklaras av ålderseffekten. De flesta högutbildade finns i de äldre åldersgrupperna, där lyssnandet ju är av mindre omfattning.

Att en större andel borgerliga än socialistiska sympatisörer återfinns bland de dagliga City 103-lyssnarna (utom i den näst yngsta åldersgruppen), stöder vår hypotes om att City 103:s anknytning till SAF och de återkommande SAF-jinglarna skulle innebära att de som inte delar SAF:s ståndpunkter är mindre benägna att lyssna på stationen. Varför partisympati tycks spela större roll för de yngsta än för 20-24-åringarna har vi svårt att förklara. Med tanke på att musikintresset bland de yngsta torde vara större än intresset för politik, kan man fråga sig om skillnaderna inte är slumpmässiga.

Även om skillnaderna inte är så stora, och kön som visats har en svagare effekt på lyssnandet än ålder, utbildning och partisympati, lyssnar män i något större omfattning än kvinnor. Jämför man med det dagliga lyssnandet på fonogram återfinns samma skillnad, men tittar man på P3 och lokalradion är andelen män och kvinnor som lyssnar dagligen ungefär lika stora. En förklaring till att män lyssnar i större omfattning än kvinnor är att kännedomen om City 103 var mer utbredd bland männen. Vad detta i sin tur beror på har vi ingen förklaring till.

### 8.3 Vid vilka tidpunkter det lyssnas på City 103

City 103 har delat in sin sändningstid i fyra block: 08.00-12.00, 12.00-15.00, 15.00-17.30 samt 24.00-08.00. Vid arbetet med frågeformulären valde även vi att gå efter dessa block vid frågan som behandlar vid vilka tidpunkter man brukar lyssna på City 103. Observeras bör att det vid denna fråga var möjligt att kryssa för flera alternativ, varför radprocenten i tabell 8.2 överstiger 100.

Tabell 8.2 Tidpunkter för lyssnande på City 103 (procent)

	Förmiddag 8-12	Middag 12-15	Eftermiddag 15-17.30	Natt 24-08	(n=)
TOT	63	59	77	4	328
<u>Ålder</u>					
15-19	51	37	88	3	76
20-24	71	70	72	5	97
25-29	62	59	71	2	86
30-35	65	67	78	4	69
<u>Kön</u>					
Män	62	60	77	4	159
Kvinnor	63	57	77	4	169
<u>Syssels.</u>					
Förv.arb.	68	69	73	2	212
Stud.	52	32	84	6	96

Huvuddelen av lyssnandet på City 103 äger rum på eftermiddagen, mellan 15.00-17.30. Förmiddags- och middagspasset kommer dock inte så långt efter. Totalt sett är lyssnandet relativt jämnt utspritt över dagsblocken. Nattblocket har en mycket liten lyssnarandel, endast 4% sade sig lyssna på nattsändningarna. De flesta visste inte ens om att de existerade.

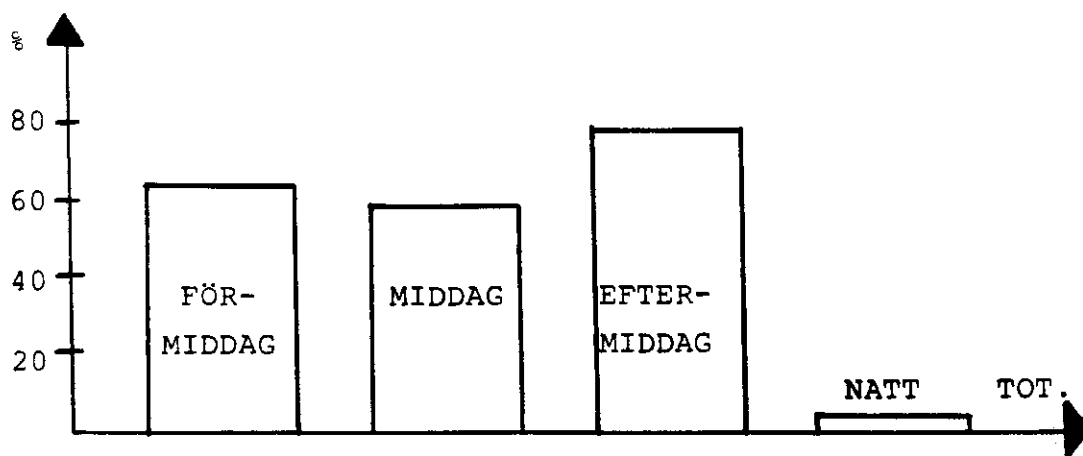
Med utgångspunkt från en PUB-rapport från oktober 1988, kan vi jämföra mönstret för vilka tidpunkter på dygnet det lyssnas på City 103 med det totala radiolyssnandet i Göteborg. Detta visar ett likartat mönster. Det lyssnas i allmänhet mer på eftermiddagar än på förmiddagar, och under middagstid är lyssnandet något lägre än på förmiddagen. Radions nattsändningar, vilka i PUB-rapporten definieras som sändningar mellan 24.00-05.00, har en lyssnarskara på 2%. Det totala radiolyssnandet är dock som störst på morgonen, mellan 05.00-09.00. Vad beträffar City 103, har stationen en mycket liten publik fram till 08.00. Det är möjligt att nattblocket har fått fler lyssnare sedan nov./dec.-88. Nattsändningarna var då relativt nytillkomna, och få personer

kände till dem.

För de tre äldre åldersgrupperna gäller att lyssnandet är relativt jämnt utspritt över dagen, medan de yngsta i högre grad lyssnar på eftermiddagen än vid andra tidpunkter. Detta torde bero på att dessa går i skolan och inte har samma möjlighet att lyssna på förmiddags- och middagspasset som de äldre, vilka ofta uppgav att de brukade lyssna på City 103 på arbetsplatsen (se även avsnitt 8.5). Detta bekräftas också av att de förvärvsarbetande i ungefär lika stor utsträckning lyssnar på de tre dagsblocken. De studerande, varav många återfinns i den yngsta åldersgruppen, lyssnar däremot som mest på eftermiddagen.

Att nästan 40% av de yngsta ändå angav att de brukade lyssna på middagspasset, dvs under skoltid, kan kanske bero på att de lyssnar på City 103 i uppehållsrum eller freestyle på rasterna. Könstillhörighet tycks inte ha någon betydelse för vid vilka tidpunkter man lyssnar. Avslutningsvis kan vi konstatera att City 103 bland sin publik har lyckats skaffa sig relativt stora lyssnarandelar under samtliga tre dagsblock. Figuren nedan illustrerar detta förhållande.

Figur 8.7 Lyssnandet på City 103 vid olika tidpunkter på dygnet



#### 8.4 Hur länge det lyssnas på City 103 en vanlig dag

Frågan som gällde hur lång tid man lyssnar på City 103 en vanlig dag hade svarspersonerna i allmänhet svårt att svara på. Lyssnartiden kunde ofta variera från dag till dag. Många kunde överhuvudtaget inte ange någon genomsnittlig lyssnartid. Detta anade vi redan från början, varför lyssnartiden delades in i relativt grova kategorier; mindre än en timme, ca en timme, en till två timmar och mer än två timmar.

##### 8.4.1 Förhållandet mellan lyssnarfrekvens och lyssnartid

Innan vi går in på lyssnartiden i olika grupper, undersöker vi först i tabellen nedan förhållandet mellan lyssnarfrekvens och lyssnartid. Är det så att de som lyssnar ofta på City 103 också lyssnar längre tid? Eller är lyssnartiden oberoende av hur ofta man lyssnar?

Tabell 8.3 Lyssnarfrekvens i förhållande till lyssnartid (procent)

Lyssnarfrekvens	5ggr/vecka	1-4ggr/vecka	Mer sällan	
<u>Lyssnartid (TOT)</u>				
Mindre än 1 timme	24	11	32	64
Ca 1 timme	15	12	18	15
1-2 timmar	17	18	19	8
Mer än 2 timmar	36	52	22	0
Vet ej	8	7	9	13
Summa	100	100	100	100
(n=)	329	179	111	39

Av tabellen framgår att det finns ett samband mellan hur ofta och hur länge man lyssnar. 52% av dem som lyssnar dagligen lyssnar mer än två timmar, medan ingen av dem som lyssnar mer sällan än

en gång per vecka lyssnar mer än två timmar. Bland dem som lyssnar en till fyra gånger per vecka är andelen som lyssnar mer än två timmar betydligt mindre än bland de dagliga lyssnarna. Alltså, ju oftare man lyssnar, desto längre tid lyssnar man och tvärtom.

#### 8.4.2 Hur länge det lyssnas på City 103 i olika grupper

Vi kom i avsnitt 8.1 och 8.2 fram till att olika faktorer inom ramen för individegenskaperna hade betydelse för lyssnandet på City 103. I föregående avsnitt kunde vi också konstatera att det finns ett samband mellan hur ofta och hur länge man lyssnar på stationen. Vi ska i det följande undersöka dels hur länge det lyssnas i olika grupper en vanlig dag, och dels i vilken mån sambandet mellan lyssnarfrekvens och lyssnartid återfinns i de olika grupperna.

Enligt tabell 8.4 lyssnar den största andelen svarspersoner, 36%, mer än två timmar en vanlig dag. Näst största andelen, 24%, utgörs av dem som lyssnar mindre än en timme. Kategorin som lyssnar mer än två timmar är den största inom alla grupper utom den äldsta.

Om vi kallar dem som lyssnar mer än en timme för högkonsumenter, återfinns dessa framförallt i de bägge yngre åldersgrupperna. Här finns alltså ett samband mellan lyssnarfrekvens och lyssnartid. Det var ju dessa åldersgrupper som lyssnade oftast på City 103. Ser vi däremot enbart till dem som lyssnar mer än två timmar, är denna grupp som "minst" bland de yngsta. Detta kan bero på att de flesta av dessa fortfarande går i skolan. De har visserligen möjlighet att lyssna ofta, men hinner kanske inte lyssna en längre stund i lika hög utsträckning som de som kan lyssna på arbetsplatsen. City 103 slutar ju sina sändningar 17.30, alltså inte så långt efter skoldagens slut.

I de bägge äldre åldersgrupperna hittar vi de största andelarna som säger sig lyssna mindre än en timme. Här tycks det vara vanligast att antingen lyssna mindre än en timme, eller mer än två timmar.



Tabell 8.4 Lyssnartid City 103, olika grupper (procent)

	Mindre än 1 timme	Ca 1 timme	1-2 timmar	Mer än 2 timmar	Vet ej	Summa (n=)	
TOT	24	15	17	36	8	100	329
<u>Alder</u>							
15-19	17	20	24	30	9	100	76
20-24	14	18	16	43	8	100	98
25-29	29	13	14	34	10	100	86
30-35	40	6	13	35	6	100	69
<u>Kön</u>							
Män	30	16	14	29	11	100	160
Kvinnor	18	13	20	43	6	100	169
<u>Utbildn.</u>							
Låg	25	11	16	34	14	100	71
Medel	23	13	19	40	5	100	178
Hög	26	20	14	29	11	100	80
<u>Syssels.</u>							
Förv.arb.	27	10	15	40	8	100	213
Stud.	21	23	22	24	10	100	96
<u>Civ.st.</u>							
Gift/sambo	29	9	18	36	8	100	140
Ensamst.	22	18	12	40	8	100	100
Föräldrah.	19	19	20	32	10	100	89
<u>Partisymp.</u>							
Borg.	27	14	15	36	8	100	109
Soc.	23	17	12	40	8	100	82

Vad beträffar könsvariabeln finns det inget samband mellan lyssnarfrekvens och lyssnartid. Det är en betydligt större andel kvinnor än män som kan kallas för högkonsumenter. Kvinnor lyssnar inte lika ofta som män, men när de lyssnar, tycks det ofta vara för en längre stund.

Även vad beträffar utbildning finns det ett samband mellan hur ofta och hur länge man lyssnar. De låg- och medelutbildade lyssnar både oftare och längre tid än de högutbildade. Partisympti tycks däremot inte spela någon större roll för hur länge man

lyssnar. Andelen som lyssnar mer än två timmar är t o m större bland de socialistiska än bland de borgerliga sympatisörerna.

Går vi vidare till sysselsättningsvariabeln hittar vi inte heller här något samband mellan lyssnarfrekvens och lyssnartid. Bland de förvärvsarbetande, som lyssnade mer sällan än de studerande, är det däremot vanligare att lyssna mer än två timmar än bland de senare. Detta kan åter delvis vara en effekt av åldersvariabeln. De studerande, varav de flesta återfinns i den yngsta åldersgruppen, har, som sagt, inte samma möjligheter att lyssna långa stunder som de som kan lyssna på arbetsplatsen.

Om vi delar upp de olika kategorier som ingår i civilståndsvariabeln i hög- och lågkonsumenter, ser vi att det finns ungefär lika stora andelar av vardera i alla tre grupper. De ensamstående lyssnar emellertid i något större utsträckning mer än två timmar än de som är gifta/sambo. Mönstret att andelen som lyssnar mer än två timmar är som minst bland de yngsta, dvs de som bor i föräldrahemmet, återkommer här. Vad detta kan tänkas bero på har vi redan diskuterat.

I avsnitt 8.4.1 konstaterades att det finns ett samband mellan lyssnarfrekvens och lyssnartid. De faktorer som kan sägas stå för detta samband är ålder och utbildning. De yngre och de låg- och medelutbildade lyssnar oftare och längre tid än de äldre och de högutbildade. Vad beträffar övriga variabler finns det inget direkt samband mellan hur ofta och hur länge det lyssnas. Detta kan bero på felskattningar av lyssnartiden, många hade ju svårt att ange hur lång tid de brukade lyssna. Å andra sidan behöver inte dagligt lyssnande nödvändigtvis innebära extra lång lyssnartid. Det verkar som om de yngsta begränsas något i sin lyssnartid, möjligen p g a att de går i skolan under en stor del av City 103:s sändningstid. Att man inte lyssnar så ofta behöver inte heller betyda att man lyssnar extra kort tid. De förvärvsarbetande kan till skillnad från studenterna lyssna under längre stunder på arbetsplatsen.

## 8.5 Var det lyssnas på City 103

Tabell 8.5 visar på vilka platser svarspersonerna lyssnar på City 103. Även vid denna fråga var det möjligt att kryssa för mer än ett svarsalternativ, varför radprocenten i tabellen överstiger 100.

Tabell 8.5 Var det lyssnas på City 103 (procent)

Plats	TOT	Ålder				Kön	
		15-19	20-24	25-29	30-35	Män	Kvinnor
Bostaden	59	84	64	48	40	49	69
Arbetspl.	49	29	62	49	53	56	43
Bilen	39	21	42	43	50	43	35
Annat	6	14	2	4	4	6	6
(n=)	330	76	98	86	70	161	169

Totalt sett är hemmet den vanligaste platsen för lyssnande på City 103. Näst efter kommer arbetsplatsen och sedan bilen, ofta på väg till eller från arbetet.

I den yngsta åldersgruppen lyssnar de flesta i hemmet, denna grupp varken arbetar eller kör bil i någon större utsträckning. I de övriga åldersgrupperna är lyssnandet däremot relativt jämnt utspritt mellan hemmet, arbetet och bilen. Detta tycks stödja vår hypotes om att anledningen till att det är de yngsta som i minst utsträckning lyssnar mer än två timmar skulle bero på att de till skillnad från de äldre inte har möjlighet att lyssna på arbetsplatsen. Det var också många av de förvärvsarbetande som berättade att City 103 brukade stå på i flera timmar på jobbet. Bland de yngsta återfinns största andelen som "lyssnar på annat ställe". Med detta avsågs oftast hemma hos kompisar, och ibland också på väg till och från skolan, i freestyle.

Av tabellen framgår också att en större andel kvinnor än män

lyssnar på City 103 i hemmet, och att förhållandet är tvärtom vad gäller lyssnandet på arbetsplatsen. Detta hade kunnat förklaras av att kvinnor i större utsträckning än män är "hemarbetande". Detta gäller emellertid inte för vår svarsgrupp, där endast en mycket liten andel var hemmafruar eller mammalediga. Det är snarare så, att i denna åldersgrupp är det många som har små barn, varför kvinnorna ofta arbetar deltid, och av denna orsak tillbringar mer tid i hemmet. Varför män i större utsträckning lyssnar på City 103 på arbetsplatsen kan också förklaras av att de är i majoritet vad beträffar yrken som bilmekaniker, byggarbetare och chaufförer. Inom dessa yrken finns det större möjligheter att lyssna på arbetstid än inom exempelvis kontorsyrken.

#### 8.6 Lyssnar City 103:s publik mindre på någon radiokanal sedan den började lyssna på stationen?

Göteborgarna lyssnar på City 103, detta har vi kunnat konstatera. Men innebär detta att de också lyssnar mindre på någon kanal. Har P3 och lokalradion i Göteborg fått en konkurrent? En tendens till detta kan märkas i attityderna till City 103, vilka behandlas längre fram i kapitel 11. 6% av svarspersonerna anger här att de tycker att stationen är ett bra alternativ till riks- och lokalradion.

Ursprungligen tillfrågades svarspersonerna om de hade slutat, eller lyssnade mindre på någon kanal sedan de hade börjat lyssna på City 103. Det var emellertid ytterst få personer som uppgav att de hade slutat lyssna på någon kanal, varför vi i tabell 8.6 inte skiljer på "lyssnar mindre" och "har slutat lyssna på".

Det visar sig att det är riksradians P3 som störst andel, drygt 30% säger sig lyssna mindre på. Läger man dessutom till den andel som säger sig lyssna mindre på både P3 och lokalradion blir siffran ännu högre. Detta mönster återkommer i alla åldersgrupper, men främst i de tre äldre. En förklaring till detta kan vara att P3 som på senare år visserligen har satsat alltmer på populärmusik i program som "Radioapparaten" och "Efter tre", trots detta inte räcker till för en del lyssnare, vilka nu vänder sig till City 103, som har tagit steget fullt ut till renodlad

musikradio. Av tabell 9.2 i nästa kapitel som beskriver City 103-lyssnarens mediekonsumtion, framgår också att en något mindre andel av de dagliga City 103-lyssnarna lyssnar på P3 dagligen än vad som gäller för dem som sällan eller aldrig lyssnar på stationen.

Tabell 8.6 Andel av City 103-lyssnarna som lyssnar mindre på någon kanal sedan de började lyssna på stationen (procent)

Kanal	TOT	Ålder				Kön	
		15-19	20-24	25-29	30-35	Män	Kvinnor
P1	1	1	1	-	1	-	1
P2	1	1	1	-	-	-	1
P3	34	22	40	38	33	35	33
Lokalrad.	10	7	10	7	16	12	8
P3&Lokalrad.	7	3	8	5	13	9	5
Andra kanal-komb.	4	9	3	6	-	4	5
(n=)	330	76	98	86	70	161	169

Man hade kanske väntat sig att en större andel av de yngsta, som tillsammans med 20-24-åringarna utgör den grupp som i störst omfattning lyssnar på City 103, skulle uppge att de lyssnade mindre på P3. Att fallet inte är så, kan kanske förklaras av att det är i denna grupp vi hittar minst andel dagliga P3-lyssnare. M a o, ju färre som lyssnar, desto färre kan lyssna mindre.

Totalt 10% säger sig lyssna mindre på lokalradion. Liksom för P3 blir siffran högre om man lägger till dem som lyssnar mindre på både P3 och lokalradion. Att det är en mindre andel som säger sig lyssna mindre på lokalradion än vad som gäller för P3, kan som ovan förklaras av att lokalradion överhuvudtaget har färre lyssnare än P3. Dessutom skiljer sig lokalradions utbud i hög grad från City 103:s. De lyssnare som är intresserade av detta

lyssnar inte mindre på lokalradion bara för att de har börjat lyssna på City 103. Faktum kvarstår dock att en del av lokalradions publik lyssnar mindre på kanalen till förmån för City 103.

Vidare framgår av tabellen att endast ett fåtal personer har angett att de lyssnar mindre på P1 och P2. Dessa kanaler, särskilt P2, har en liten lyssnarskara som kan sägas vara specialintresserad av utbudet. Det råder därför ingen konkurrens mellan dessa kanaler och City 103.

Vad beträffar könsvariabeln är andelen män och kvinnor som lyssnar mindre på någon kanal ungefär lika stora.

### 8.7 Summering

Totalt 64% av svarsgruppen lyssnar någon gång på City 103. 56% lyssnar minst en gång i veckan, och 35% är dagliga lyssnare. City 103 har alltså skaffat sig en icke oansenlig lyssnarskara, speciellt jämfört med lokalradion, men även jämfört med P3 vad beträffar det dagliga lyssnandet i den yngsta åldersgruppen.

Av analysen i avsnitt 8.2 framkom att ålder tycks ha störst betydelse för lyssnandet på City 103. Från 25 år och uppåt sjunker lyssnandet genomgående. Att vara antingen man, låg- eller medelutbildad eller borgerlig sympatisör ökar också benägenheten att lyssna på City 103 dagligen. Vidare är stude-rande och de som bor i föräldrahemmet (dvs de yngre) flitigare lyssnare än förvärvsarbetande och de som har flyttat hemifrån. Ensamstående lyssnar i något större omfattning än de som är gifta eller sammanboende.

Huvuddelen av lyssnandet på City 103 äger rum på eftermiddagen, särskilt bland de yngsta och de studerande. Dessa grupper har inte samma möjlighet att lyssna på arbetsplatsen som de äldre och förvärvsarbetande. Annars har City 103 relativt höga lyssnarsiffror under hela dagsblocket.

Totalt sett lyssnar den största andelen City 103-lyssnare mer än två timmar en vanlig dag. Det finns också ett samband mellan hur ofta och hur länge man lyssnar. Detta gäller dock främst för ålders- och utbildningsvariabeln. För de övriga variablerna finns det inget direkt samband. Kvinnor och förvärvsarbetande lyssnar t o m längre tid än män och studerande.

Lyssnandet på City 103 är relativt jämnt utspritt mellan hemmet, arbetsplatsen och bilen, utom i den yngsta åldersgruppen, där de flesta lyssnar hemma. Intressant att notera är att City 103 även har gjort sig känt ute på arbetsplatserna.

En dryg tredjedel av City 103:s publik uppger att de lyssnar mindre på P3 sedan de började lyssna på stationen. 10% lyssnar mindre på lokalradion. Det är främst i de tre äldre åldersgrupperna som det lyssnas mindre på någon kanal. Det verkar som om P3 och i viss mån även lokalradion har fått en konkurrent i City 103.

## 9. LYSSNANDET PÅ CITY 103 I FÖRHÅLLANDE TILL ANNAN MEDIEKONSUMTION OCH INTRESSEN

En av frågeställningarna i rapporten är vilken betydelse annan mediekonsumtion och intresseinriktning har för lyssnandet på City 103. Är det så att högkonsumtion av ett viss medium eller högt intresse för en viss företeelse även innebär att man är högkonsument av City 103? Vi har också undersökt den daglige City 103-lyssnarens mediekonsumtion och intresseinriktning jämfört med den som sällan eller aldrig lyssnar på stationen. I följande avsnitt kommer vi att belysa dessa två aspekter av lyssnandet, först vad beträffar konsumtion av andra medier och sedan vad beträffar intressen.

### 9.1 Lyssnandet på City 103 i förhållande till annan mediekonsumtion

I tabell 9.1 relateras konsumtion av riksradio, lokalradio, närradio, fonogram samt dagspress till lyssnandet på City 103. För enkelhetens skull behandlar vi i kommentaren huvudsakligen hög- resp. lågkonsumtion av medierna, dvs andelen som lyssnar/läser dagligen, och andelen som lyssnar/läser mer sällan eller aldrig, i förhållande till det dagliga lyssnandet på City 103.

Av tabellen framgår att endast 15% av högkonsumenterna av riksradios P1 lyssnar dagligen på City 103, medan 40% av dem som lyssnar mer sällan eller aldrig på P1 lyssnar dagligen på stationen.

Vad beträffar P2 finns också här en tendens, om än inte alls lika stark som för P1, att lågkonsumenter av denna kanal i högre utsträckning lyssnar dagligen på City 103 än högkonsumenterna. Det är däremot en betydligt större andel högkonsumenter än lågkonsumenter av P2 som lyssnar sporadiskt eller aldrig på City 103.

För P3 gäller visserligen att det finns en något större andel dagliga City 103-lyssnare bland lågkonsumenterna än bland högkonsumenterna. Ser man däremot till det regelbundna och



sporadiska lyssnandet på City 103, återfinns inte de stora skillnader mellan hög- och lågkonsumenter som gällde för P1 och P2.

Tabell 9.1 Lyssnandet på City 103 i förhållande till annan mediekonsumtion (procent)

City 103	Varje dag	Minst en gång per vecka	Mer sällan/aldrig	Summa	(n=)
TOT	35	56	44	100	517
<u>P1</u>					
Varje dag	15	30	70	100	47
Minst en gång per vecka	14	26	74	100	110
Mer sällan/aldr.	40	64	36	100	408
<u>P2</u>					
Varje dag	31	38	62	100	13
Minst en gång per vecka	23	44	56	100	61
Mer sällan/aldr.	36	58	42	100	457
<u>P3</u>					
Varje dag	32	52	48	100	301
Minst en gång per vecka	34	57	43	100	465
Mer sällan/aldr.	37	50	50	100	54
<u>Lokalradion</u>					
Varje dag	40	58	42	100	120
Minst en gång per vecka	35	59	41	100	285
Mer sällan/aldr.	33	53	47	100	233
<u>Närradion</u>					
Varje dag	88	99	1	100	163
Minst en gång per vecka	62	95	5	100	251
Mer sällan/aldr.	9	20	80	100	263
<u>Fonogram</u>					
Varje dag	41	65	35	100	327
Minst en gång per vecka	36	58	42	100	490
Mer sällan/aldr.	13	16	84	100	31
<u>Lokal morg.pr.</u>					
Varje dag	35	57	43	100	323
Minst en gång per vecka	35	56	44	100	471
Mer sällan/aldr.	28	48	52	100	50
<u>Storstadspress</u>					
Varje dag	28	46	54	100	35
Minst en gång per vecka	30	45	55	100	93
Mer sällan/aldr.	35	58	42	100	428
<u>Kvällspress</u>					
Varje dag	46	63	37	100	115
Minst en gång per vecka	38	61	39	100	392
Mer sällan/aldr.	24	40	60	100	129

Ann: Observera att "varje dag" i samtliga fall är den särskilda delmängd av "minst en gång per vecka".  
För City 103 innebär "varje dag" fem gånger per vecka.

Går vi så vidare till lokalradion, är skillnaderna i det dagliga lyssnandet på City 103 återigen små. Det finns dock en tendens till att högkonsumtion av lokalradion innebär en större andel dagliga City 103-lyssnare än vad som gäller för lågkonsumtion.

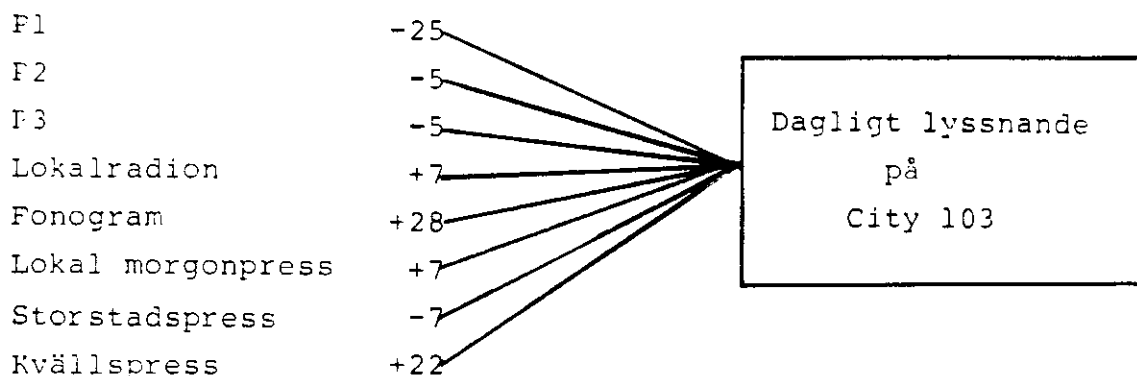
Vad beträffar närradion har det redan i avsnitt 6.5.2 konstaterats att 67% av dem som hade svarat på frågan som gällde vilka närradioprogram man brukar lyssna på, angav att de enbart lyssnade på City 103. Detta förhållande, att närradiolyssnande i princip innebär lyssnande på City 103, speglas även i tabell 9.1. Då närradiovariabeln i detta fall inte kommer med något nytt, lämnar vi den åt sidan.

Högkonsumtion av fonogram innebär en betydligt större andel dagliga City 103-lyssnare än vad som gäller för dem som mer sällan eller aldrig lyssnar på musik. Det bör dock observeras att dessa personer utgör en relativt liten grupp.

Hög- eller lågkonsumtion av lokal morgonpress tycks inte ha någon större betydelse för omfattningen av lyssnandet på City 103. Det finns emellertid en något större andel dagliga City 103-lyssnare bland dem som dagligen läser lokal morgonpress än bland sporadiska och icke-läsare. Förhållandet är omvänt vad beträffar läsning av storstadpress. Lågkonsumenter av dessa tidningar är mer benägna att lyssna på City 103 dagligen än högkonsumenter. Slutligen tycks högkonsumtion av kvällspress öka benägenheten för dagligt City 103-lyssnande.

I figur 9.1 görs ett försök till sammanfattning av tabell 9.1. Genom procentdifferenser mellan hög- och lågkonsumtion av andra medier i förhållande till det dagliga lyssnandet på City 103, illustreras effekten av annan mediekonsumtion på lyssnandet på stationen.

Figur 9.1 Effekten av annan mediekonsumtion på det dagliga City 103-lyssnandet (procentdifferenser mellan hög- och lågkonsumenter)



Störst betydelse för lyssnandet på City 103 tycks lyssnande på P1 och fonogram samt kvällspressläsning ha. Högkonsumtion av P1 har ett negativt samband, medan högkonsumtion av fonogram och kvällspress har ett positivt samband med det dagliga City 103-lyssnandet. Detta är med stor sannolikhet en ålderseffekt. Det är de två yngre åldersgrupperna som är de största konsumenterna av fonogram och kvällspress och som i minst utsträckning lyssnar på P1. Det är också i dessa grupper största andelen dagliga City 103-lyssnare återfinns.

Vad beträffar de övriga medierna har daglig konsumtion av lokalradion och lokal morgonpress positivt samband, och daglig konsumtion av P2, P3 samt storstadspress negativt samband med det dagliga City 103-lyssnandet. Dessa samband är dock relativt svaga.

### 9.1.1 City 103-lyssnarens mediekonsumtion

Vi har hittills diskuterat vad konsumtion av andra medier har för betydelse för benägenheten att lyssna på City 103. Vi ska nu i tabell 9.2 se hur den daglige City 103-lyssnarens mediekonsumtion ser ut i förhållande till dem som sällan eller aldrig lyssnar på stationen. Är det så att den flitige City 103-lyssnaren sällan lyssnar på P1, ofta läser kvällspress osv?

Tabell 9.2 City 103-lyssnarens mediekonsumtion

	Lyssnar på City 103 5ggr per vecka	Lyssnar mer sällan eller aldrig
Medier	Tar del av mediet varje dag	
P1	4	15
P2	2	4
P3	54	64
Lokalradion	27	22
Fonogram	76	50
Lokal morgonpress	64	61
Storstadspress	6	8
Kvällspress	30	18
(n=)	179	226

Av tabellen kan man utläsa att de som lyssnar dagligen på City 103 i mindre utsträckning tar del av P1, P2 och P3 samt storstadspress än de som sällan eller aldrig lyssnar på stationen. För övriga medier gäller att den dagliga konsumtionen är högre bland de som lyssnar på City 103 dagligen än bland sporadiska och icke-lyssnare. Utmärkande för den flitige City 103-lyssnaren är att vederbörande i större utsträckning tar del av kvällspress och fonogram, samt i mindre utsträckning lyssnar på P1, alltså de medier som också visade på starkast samband med det dagliga lyssnandet.

## 9.2 Lyssnandet på City 103 i förhållande till intresseinriktning

I analysmodellen i avsnitt 4.5 utgick vi också från att intressen kunde ha betydelse för lyssnandet på City 103. Eftersom stationen har en "modern" framtoning trodde vi också att publiken kunde definieras utifrån intressen som svarar mot City 103:s profil. De intressen vi radade upp i frågeformulären var bl a musik, mode och nöjesliv. Vi trodde att de som var mycket intresserade av

dessa företeelser kanske skulle vara mer benägna att lyssna på City 103 än andra som inte var lika intresserade. Vi trodde också att City 103-lyssnaren i större utsträckning skulle utmärkas av dessa intressen än de som sällan eller aldrig lyssnade på stationen.

Vi spaltade alltså upp ett antal svarsalternativ, vissa med tanke på vad just City 103-lyssnaren kunde tänkas vara intresserad av. Svarspersonerna skulle sedan ange om de var mycket, medel-, mindre eller inte alls intresserade av resp. alternativ. I tabell 9.3 har lågt och inget intresse alls slagits ihop till ett värde. Liksom i avsnitt 9.1 kommer endast extremvärdena, dvs högt och lågt/inget intresse alls, att relateras till det dagliga lyssnandet på City 103.

Tabell 9.3 Lyssnandet på City 103 i förhållande till intressen (procent)

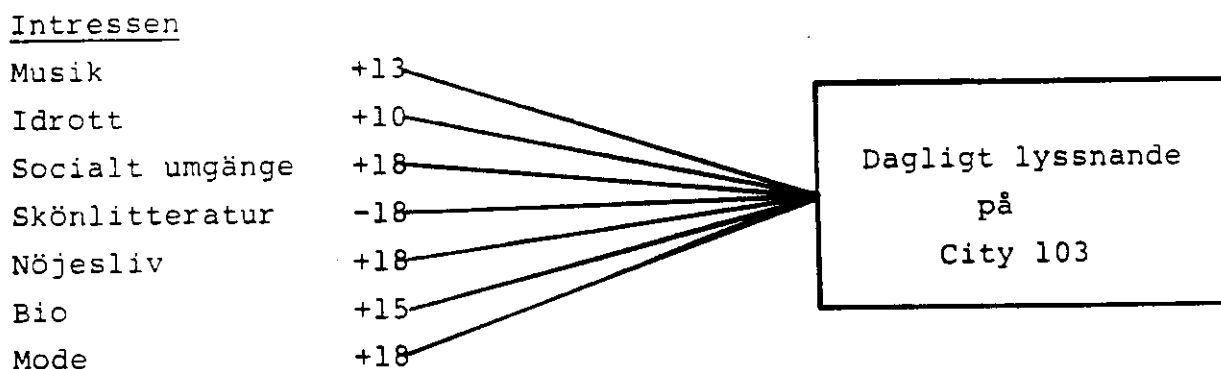
Intressen	Lyssnande på City 103			Summa	(n=)
	5ggr per vecka	Minst en gång per vecka	Mer sällan/aldrig		
<u>Musik</u>					
Högt	37	60	40	100	267
Medel	33	53	47	100	213
Lågt/inget	23	36	64	100	34
<u>Idrott</u>					
Högt	40	68	32	100	189
Medel	32	48	52	100	165
Lågt/inget	30	48	52	100	163
<u>Sociellt umg.</u>					
Högt	37	59	41	100	322
Medel	31	50	50	100	178
Lågt/inget	19	50	50	100	16
<u>Skönlitteratur</u>					
Högt	23	39	61	100	178
Medel	39	61	39	100	180
Lågt/inget	41	68	32	100	159
<u>Nöjesliv</u>					
Högt	44	68	32	100	114
Medel	36	59	41	100	217
Lågt/inget	26	44	56	100	185
<u>Bio</u>					
Högt	39	58	42	100	157
Medel	36	58	42	100	253
Lågt/inget	24	46	54	100	106
<u>Mode</u>					
Högt	46	72	28	100	103
Medel	34	58	42	100	226
Lågt/inget	28	44	56	100	188

**Ann:** Med nöjesliv avses dans och pub/krogbesök. Observera också att n-värdet för dem som inte är intresserade av umgängesliv är mycket lågt, endast 16 personer.

Av tabell 9.3 kan utläsas att de som är mycket intresserade av de olika företeelserna överlag lyssnar på City 103 i större omfattning än de som inte är lika intresserade. Detta gäller för samtliga intressealternativ utom ett, nämligen skönlitteratur. Här lyssnar de som inte är intresserade av att läsa böcker i större omfattning än de med högt intresse. Störst skillnader mellan hög- och lågintresserade vad beträffar det dagliga lyssnandet på City 103 finns vid intressealternativen socialt umgänge, skönlitteratur, nöjesliv samt mode.

Liksom i avsnitt 9.1 presenteras här nedan en figur som visar effekterna av olika intresseinriktningar på det dagliga City 103-lyssnandet.

**Figur 9.2** Effekten av olika intresseinriktningar på det dagliga City 103-lyssnandet (procentdifferenser mellan högt och lågt/inget intresse)



Av figuren framgår att jämfört med mediekonsumtion tycks de olika intressena ha starkare effekter på City 103-lyssnandet. Starkast positivt samband med dagligt lyssnande visar intresse för ett flitigt umgämes- och nöjesliv samt intresse för mode. Det enda negativa sambandet, och det relativt starkt, finns mellan högt läsintresse och dagligt lyssnande. Att sambandet mellan högt musikintresse och dagligt lyssnande inte är ett av de starkaste, vilket vi kanske trodde ursprungligen, beror förmodligen på att musikintresse inte nödvändigtvis behöver innebära att man är intresserad av den sortens musik som spelas i City 103.

Även om svarsgruppen är relativt ung och svarspersonerna överlag kan tänkas vara intresserade av såväl umgänges- och nöjesliv som mode, är det sannolikt att de äldre åldersgrupperna, som i större utsträckning har hunnit skaffa sig familj, till skillnad från de yngre inte längre prioriterar dessa aktiviteter. En större andel högintresserade av t ex nöjen och mode finns förmodligen i de yngre åldersgrupperna, dvs de flitigaste City 103-lyssnarna. Det är också möjligt att intresset för skönlitteratur kan öka med stigande ålder, vilket kan vara en förklaring till det negativa sambandet mellan detta intresse och det dagliga lyssnandet på City 103.

### 9.2.1 City 103-lyssnarens intressen

Det har nu konstaterats att framförallt högt intresse för umgänges- och nöjesliv samt lågt intresse för skönlitteratur tycks öka benägenheten för dagligt lyssnande på City 103. Hur ter sig då den flitige City 103-lyssnarens intressen i förhållande till den som sällan eller aldrig lyssnar på stationen?

Tabell 9.4 City 103-lyssnarens intressen (procent)

	Lyssnar på City 103 5ggr per vecka	Lyssnar mer sällan eller aldrig
Intressen	Är mycket intresserad av	
Musik	55	46
Idrott	42	26
Socialt umgänge	66	58
Skönlitteratur	23	48
Nöjesliv	28	16
Bio	34	29
Mode	26	12
(n=)	179	226

Av tabell 9.4 framgår att andelen dagliga City 103-lyssnare som är mycket intresserade av resp. alternativ, utom då skönlitteratur, genomgående är större än andelen sporadiska eller icke-lyssnare. Störst skillnader mellan hög- och lågkonsumenter finns vad beträffar idrott, skönlitteratur, nöjesliv samt mode. Ett högt intresse för att umgås med vänner ökar visserligen benägenheten att lyssna på City 103, men "utslaget" blir inte så stort när man jämför flitiga och sporadiska lyssnare. I stället blir skillnaden större vad beträffar högt intresse för idrott. Av någon anledning är de flitiga City 103-lyssnarna mer intresserade av idrott än de som sällan eller aldrig lyssnar. En möjlig förklaring skulle kunna vara att äldre personer, och då främst kvinnor, som i större utsträckning återfinns i denna grupp, är mindre intresserade av idrott än yngre personer, och då särskilt män.

### 9.3 Summering

Vad vi har kommit fram till är att såväl annan mediekonsumtion som intresseinriktning tycks ha betydelse för lyssnandet på City 103. Benägenheten att dagligen lyssna på stationen ökar om man flitigt lyssnar på musik och läser kvällstidningar samt är mycket intresserad av att umgås med vänner, av nöjesliv och mode. Benägenheten minskar däremot om man ofta lyssnar på P1 och är mycket intresserad av att läsa böcker. Det verkar som om mer "seriösa" och "svårtillgängliga" sysselsättningar som lyssnande på P1 och bokläsning (i viss mån även lyssnande på P2 och storstadspressläsning) minskar benägenheten för flitigt lyssnande på City 103.

Vi gjorde också antagandet att allt detta kunde vara en effekt av åldersvariabeln. Det är de bägge yngre åldersgrupperna som i störst omfattning lyssnar på City 103, och det är också dessa som är lågkonsumenter av P1 och kan tänkas vara mindre intresserade av att läsa böcker. Det är också de yngre som i störst omfattning lyssnar på fonogram, läser kvällspress och som kan tänkas vara mer intresserade av, eller ha större möjligheter att ofta träffa sina vänner, gå ut och roa sig samt följa med i modesvängen.



Den daglige City 103-lyssnaren tar i mindre utsträckning del av framförallt P1 och är mindre intresserad av att läsa böcker än den som sällan eller aldrig lyssnar på stationen. Den daglige City 103-lyssnaren tar i större utsträckning del av kvällstidningar och fonogram, samt är mer intresserad av idrott, nöjen och mode än den som sällan eller aldrig lyssnar på stationen.

## 10. FUNKTIONER HOS CITY 103 OCH RADION I ALLMÄNHET

Detta kapitel syftar till att undersöka vilka funktioner City 103 och radion i allmänhet fyller för individen. M a o varför människor tar del av dessa två medier. Att vi förutom City 103 också har tagit med radions i allmänhet funktioner beror på att vi ville ha en jämförelsepunkt. Vi har dessutom jämfört våra resultat med vad Dagspresskollegiet (ett forskningsprogram vid Göteborgs Universitet) har kommit fram till vad beträffar radions funktioner. Sist i kapitlet redogörs för de skäl svarspersonerna angav till att de inte lyssnade på City 103.

### 10.1 Begreppet "funktion"

Om vi kastar en blick tillbaka till vår analysmodell, ingick mediernas funktioner som en del av medievanorna. I och med att individen använder sig, tar del av ett medium, antas också mediet i fråga fylla en funktion för individen. Individen antas ha motiv för sin medieanvändning.

Dessa användningsforskningens antaganden om individens selektivitet och rationalitet har emellertid ifrågasatts. Man menar att mycken mediekonsumtion snarare är ett vanemässigt beteende än ett verkligt val av ett funktionellt alternativ.

Vissa forskningsresultat pekar på, speciellt vad beträffar televisionen, att mycken mediekonsumtion är en oföränderlig rutin som knappast svarar på variationer i det som erbjuds. I sin kritik av antagandet om den selektiva publiken menar Chaney (1972) och Elliott (1974) att flertalet identifierade "gratifikationer" (belöningar, behovstillfredsställelse) antingen är tecken på ställning i den sociala strukturen eller "behov" som publiken har fått från medierna (McQuail, 1984).

Andra forskningsresultat har visat att publiken kan beskriva sin medieupplevelse i funktionella termer. Det finns ett återkommande mönster i de föreställningar som människor skapar sig om nyttan av sitt mediebeteende, där huvudelementen handlar om lärande och information, självinsikt och personlig identitet, social kontakt,

avkoppling, underhållning och tidsfördriv (McQuail, 1984).

Hur som helst finns det forskare (bl a von Feilitzen, 1972, Katz m fl, 1973, Djerf, 1986) som är överens om att man kan tillskriva medier olika funktioner med hjälp av subjektiva motivangivelser för olika typer av mediekonsumtion. Likaså har man inom Dagspresskollegiets forskning (Weibull, 1989:21) arbetat med s k funktionspåståenden i syfte att få jämförande mått mellan olika medier.

Det tycks inom masskommunikationsforskningen (McQuail, 1984, Djerf, 1986, Weibull, 1989) råda en viss samstämmighet om att motiven för medieanvändning kan delas in i bl a två huvudfunktioner; informations- och förströelsefunktionen.

Med informationsfunktionen menas att individerna söker och erhåller kunskap, information och vägledning i olika frågor genom medierna. Med förströelsefunktionen menas att individerna söker och erhåller underhållning, tidsfördriv, sällskap och avkoppling genom sin medieanvändning (Djerf, 1986).

## 10.2 Tillvägagångssätt

I denna rapport är det just de två ovan nämnda mediefunktionerna som undersöks. Vi har dessutom en tredje funktion (som visserligen finns med i tidigare undersökningar, men ofta under rubriken "övriga funktioner") som vi har valt att kalla "ljudtapetsfunktionen". Med informationsfunktionen avses i denna rapport att individen tar del av mediet för att få lokala, riks- och/eller utrikesnyheter. Med förströelsefunktionen avses att individen tar del av mediet för att få underhållning, lyssna på musik och/eller för att få sällskap. Med ljudtapetsfunktionen avses att individen, medan radion står på, kan syssla med annat samtidigt. Man lyssnar alltså inte aktivt, utan låter radion stå på som bakgrundsljud.

För att få reda på vilka funktioner City 103 och radion i allmänhet fyller, ombads svarspersonerna att ange några skäl till varför de tog del av mediet i fråga. Vid telefonintervjuerna var

det meningen att svarspersonerna spontant skulle räkna upp några skäl, men det visade sig att dessa ofta kom trögt vad beträffar det allmänna radiolyssnandet. Vi "hjälppte" då till ibland genom att räkna upp några av de tänkbara skäl som stod förtryckta i formuläret. Vi hjälpte däremot inte till vid City 103-frågan, då svaren här kom rappt. Vad beträffar postenkäterna stod en rad tänkbara skäl förtryckta där svarspersonerna skulle kryssa för de alternativ som passade in på deras lyssnande.

De olika funktionskategoriernas andelar skiljer sig därför åt betydligt mellan telefonintervjuer och postenkäter. Särskilt vad gäller skäl till varför man lyssnar på City 103, där vi inte "hjälppte till". Det visade sig att endast ett fåtal personer spontant angav skäl som "för att få underhållning", "för att få sällskap" eller "för att jag kan syssla med annat samtidigt", medan det för dem som svarade via postenkät fanns ett antal skäl förtryckta, som visserligen passade in på deras lyssnande, men som förmodligen inte heller de skulle ha "kommit på" om de hade intervjuats per telefon.

På grund av dessa skillnader i svar, som huvudsakligen kan tillskrivas de olika datainsamlingsmetoderna, redovisas svaren från telefonintervjuer och postenkäter separat.

### 10.3 Funktioner hos City 103 och radion i allmänhet - resultat

I tabell 10.1 kan vi se hur svarsandelarna fördelar sig mellan de olika funktionerna. Informations- och förströelsefunktionen har också delats in i de underkategorier vi räknade upp i föregående avsnitt.

Av tabellen framgår att radion i allmänhet i ungefär lika stor utsträckning fyller såväl såväl informations- som förströelsefunktionen. Detta stämmer överens med vad man har kommit fram till i tidigare undersökningar. Von Feilitzen (1972) skriver att radions främsta funktioner bland vuxna är ett par informativa och ett allmänt underhållande.

Av dessa två funktioner fyller City 103 däremot nästan uteslu-

tande förströelsefunktionen. Inom ramen för denna är det musikmotivet som har de ojämförligt största svarsandelarna. Detta är inte på något sätt förvånande. City 103, som huvudsakligen spelar lättillgänglig hitlistemusik kan knappast fungera som något annat än förströelsemedium. Visserligen sänder stationen korta TT-nyheter varje hel timma, men dagstidningar, radio och TV är fortfarande de funktionella alternativen för den som vill hålla sig informerad om skeenden i Sverige och i omvärlden.

Tabell 10.1 Funktioner hos City 103 och radion i allmänhet, telefonintervjuer och postenkäter (procent)

Funktioner	City 103		Radion i allmänhet	
	Tel.int.	Enkät	Tel.int.	Enkät
<u>Informationsfunktionen</u>	1	13	48	56
Lokala nyheter			31	43
Riks- och utrikesnyh.			66	69
<u>Förströelsefunktionen</u>	32	64	43	62
Underhållning	9	62	26	59
Musik	87	89	78	77
Sällskap	1	40	25	50
<u>Ljudtapetsfunktionen</u>				
Syssla med annat samtidigt	10	61	85	71
(n=)	248	82	404	117

Anm: De understrukna procenttalen är genomsnitt av delfunktionerna, utom vad beträffar City 103 och informationsfunktionen. Här gjorde vi i frågeformuläret ingen åtskillnad mellan lokala, riks- och utrikesnyheter, utan kallade alternativet för "nyheter".

Vidare framgår av tabellen att radion i allmänhet, mer än övriga funktioner fyller den s k ljudtapetsfunktionen. Det har också i många sammanhang fastslagits att radion i stor utsträckning fungerar som bakgrundsljud. Hadenius-Weibull (1980:322) skriver att i regel 90% av publiken har radion som ljudtapet. Även City 103 fyller ljudtapetsfunktionen, i alla fall av enkätsvaren att

döma. Att endast 10% av dem som intervjuades per telefon har angett ljudtapetsfunktionen beror, som nämnts ovan, med största säkerhet på att de helt enkelt inte kommit att tänka på denna annars självklara funktion. Vi hjälpte dem inte heller på traven som vid radion i allmänhet. Samma förhållande gäller för de låga andelarna vad beträffar "underhållning" och "sällskap" under förströelsefunktionen.

Som en referenspunkt presenterar vi nedan Dagspresskollegiets resultat vad beträffar funktioner hos radio, svensk TV och morgontidningar.

Tabell 10.2 Radions, svensk TV:s och morgontidningars funktioner och användningsområden (procent)

	Radio	TV	Tidn
<b>Bildningsfunktionen</b>	<b>35</b>	<b>47</b>	<b>46</b>
Kunskaper och idéer	28	42	48
Kommentarer	40	60	39
Välja ståndpunkt	30	42	43
Samtalsämnen	33	51	46
<b>Bevakningsfunktionen</b>	<b>65</b>	<b>72</b>	<b>76</b>
Lokal information	77	38	77
Information om Sverige	69	88	81
Information om utlandet	50	91	71
<b>Förströelsefunktionen</b>	<b>56</b>	<b>63</b>	<b>29</b>
Underhållning	61	70	13
Sällskap	71	70	45
<b>Övriga</b>			
Umgås samtidigt	46	33	10
Syssla med annat samtidigt	87	20	2
<b>Antal svar</b>	<b>354</b>	<b>354</b>	<b>354</b>

Anm: Procentalen i fetstil avser genomsnitt för resp huvudfunktioner. Övriga är exempel på enskilda funktioner som indikerar varje huvudfunktion.

Källa: "Vad påverkar framtidens tidningsval?", Weibull, 1989

Informationsfunktionen har i tabellen delats in i bildnings- resp. bevakningsfunktionen. Det är den senare som motsvaras av vår informationsfunktion. Liksom för våra resultat gäller att radions främsta funktion är ljudtapetsfunktionen. Informationsfunktionen är något större än förströelsefunktionen. Våra

resultat pekar här åt olika håll. Vad beträffar telefonintervjuerna är informationsfunktionen något större än förströelsefunktionen, medan förhållandet är omvänt för enkätsvaren. Det rör sig emellertid om relativt små skillnader.

För att kommentera TV:s och tidningars funktioner framgår av tabell 10.2 att dessa medier i mycket mindre utsträckning fyller ljudtapetsfunktionen, vilket är naturligt med tanke på att man oftast sitter ner och tittar på TV, utan att göra andra saker. Det är också svårt att syssla med annat (förutom att äta frukost) samtidigt som man läser morgontidningen. TV och tidningar fyller informationsfunktionen i ungefär lika stor utsträckning, och dessutom i större utsträckning än radion. Vad beträffar förströelsefunktionen kommer TV på första, radio på andra och morgontidningar på tredje plats.

#### 10.4 Varför lyssnar man inte på City 103?

I detta kapitel har nu redogjorts för motiven för lyssnandet på City 103. Vi var också intresserade av huruvida svarspersonerna kunde motivera varför de **inte** lyssnade på stationen. De personer som sade sig känna till City 103 men inte lyssnade, tillfrågades alltså om anledningen till detta. Frågan var öppen för såväl dem som intervjuades per telefon som för dem som svarade via postenkät. Tabell 10.3 redogör för svaren.

I tabellen har åldersgrupperna inte redovisats separat, då antalet svarspersoner var mycket lågt i de två yngre åldersgrupperna. Den vanligaste orsaken till att de mellan 15-24 år inte lyssnade var att det helt enkelt "inte blivit av". Totalsiffrorna i tabellen speglar alltså huvudsakligen 25-35-åringarnas motiv för icke-lyssnandet.

Totalt sett var den vanligaste orsaken till att svarspersonerna inte lyssnade på City 103 att de inte var intresserade av stationens utbud, dvs att musiken inte var i deras smak. En fjärdedel uppgav att det helt enkelt inte hade blivit av. De förklaringar som gavs till detta var att man av gammal vana var de andra radiokanalerna trogen, att man inte visste på vilka

Tabell 10.3 Skäl till varför man inte lyssnar på City 103  
(procent)

Skäl	Kön		Partisymptati		
	TOT	Män	Kvinnor	Borg.	Soc.
Dålig mottagn.	16	19	13	29	7
Har ej blivit av	25	18	31	18	30
Ej intresserad av dylik musik	32	29	34	25	37
Stationen står för SAF	11	16	8	7	13
Dåligt program	9	16	3	7	9
Känner egentl. inte till City 103	7	2	11	14	4
Summa	100	100	100	100	100
(n=)	113	51	62	28	54

tider eller vilken frekvens City 103 sänder, eller att man inte hade tid. Ett annat relativt vanligt skäl var att mottagningen var dålig. Många som angav detta skäl hade endast möjlighet att lyssna i bilen, på väg till och från arbetet. De kunde inte lyssna i bilen eftersom det var så mycket störningar, och när de väl hade kommit hem hade City 103 slutat sina sändningar för dagen.

11% angav att de inte lyssnade på City 103 på grund av SAF-anknytningen eller för att de rent allmänt stördes av SAF-jinglarna. Det var naturligt nog en större andel socialistiska än borgerliga sympatisörer som angav detta skäl. Även om antalet personer med borgerliga partisymptatier i tabell 10.3 är lågt, kvarstår det faktum att det t o m bland dessa fanns några som irriterades av SAF-jinglarna i den grad att de inte lyssnade på stationen.

Vidare kom det fram att 7% egentligen inte kände till City 103, trots att de tidigare hade uppgett detta. En större andel män än



kvinnor angav att de inte lyssnade på grund av stationens SAF-anknytning eller för att de tyckte att det var ett "dåligt program".

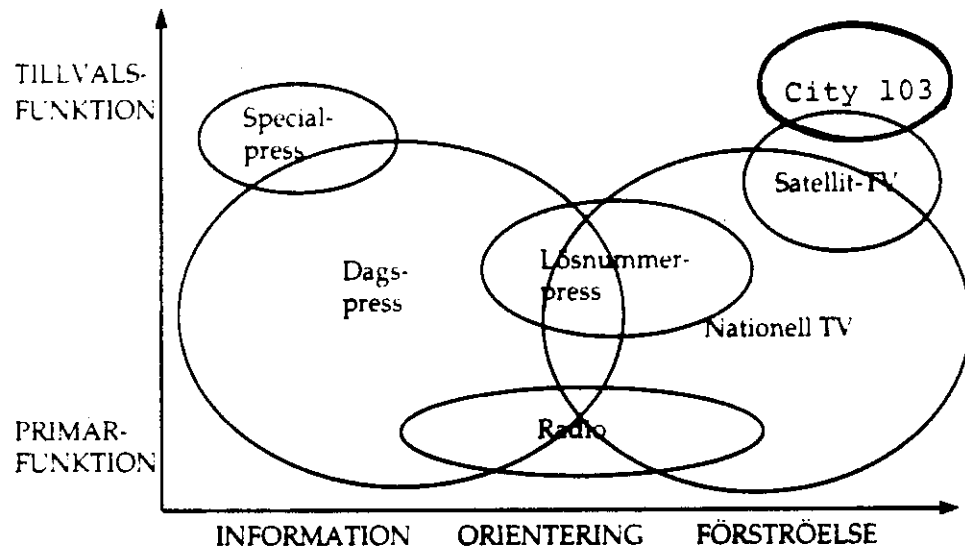
Det vanligaste skälet till att lyssna på City 103 var att man ville lyssna på musik. Inte helt överraskande var det vanligaste skälet till att inte lyssna, att man helt enkelt inte tyckte om den sortens musik som spelas i City 103, och musiken är ju City 103:s huvudsakliga utbud.

### 10.5 Summering

Vad vi har kommit fram till är att City 103 nästan uteslutande fyller förströelsefunktionen, och då framförallt i den bemärkelsen att svarspersonerna lyssnar på stationen för musikens skull. Det vanligaste skälet till att inte lyssna var att man inte tyckte om musiken. Inget av detta är speciellt förvånande, då City 103 ju framförallt är en musikradio.

För att avslutningsvis placera in City 103 i ett större mediesammanhang, knyter vi återigen an till Dagspresskollegiets forskningsresultat. I häftet "Vad påverkar framtidens tidningsval?" (Weibull, 1989), återfinns en figur som skisserar grunddimensionerna i mediesystemet. Med utgångspunkt från mätningar av människors användning och förväntningar på medier har man konstruerat ett "subjektivt" mediesystem som vi presenterar här nedan. Vi har också placerat in City 103 i systemet. I figuren relateras de olika medierna till i vilken mån de fyller primär- eller tillvalsfunktionen. Vi utgår från att City 103 fyller tillvalsfunktionen. Primär medieanvändning svarar mot människors mera grundläggande behov av orientering, medan tillvalet främst handlar om olika slags intressen (Weibull, 1983). Man kan knappast påstå att lyssnandet på City 103 skulle svara mot ett grundläggande behov av orientering, förutom då kanske vad beträffar det senaste inom rock/discomusiken. Att lyssna på City 103:s musik torde emellertid snarare vara ett uttryck för intresse. City 103 hamnar följaktligen längst till höger, högst upp i figuren. Stationen fyller nästan uteslutande förströelsefunktionen, och då i egenskap av tillvalsmedium.

Figur 10.1 Grunddimensioner i mediasystemet, med ett försök att placera in City 103 i sammanhanget



Källa: "Vad påverkar framtidens tidningsval?",  
Weibull, 1989

## 11. ATTITYDER TILL RADIOUTBUDET I ALLMÄNHET OCH TILL CITY 103

Vi har nu kommit fram till det sista kapitlet om City 103, som kommer att behandla attityder till stationen och till radion i allmänhet. Som diskuterats i metodkapitlet är det framförallt vid attitydfrågor som datainsamlingsmetoderna - i detta fall telefonintervju och postenkät - kan påverka svaren. Vi har därför, liksom i föregående kapitel separerat intervju- och enkätsvar. Det bör kanske påpekas att frågorna var öppna såväl vid telefonintervjuer som postenkäter. Svarspersonerna hade också möjlighet att uttrycka såväl positiva som negativa attityder till medierna.

Vi var naturligtvis främst intresserade av attityderna till City 103, men svarspersonerna tillfrågades också om vad de tyckte om radion i allmänhet, vad de skulle vilja höra på radion om de själva fick bestämma. Vi preciserade frågan med om man tyckte att det gavs för stort eller för litet utrymme åt någon programtyp i det befintliga utbudet.

### 11.1 Attityder till radion i allmänhet

Vi redovisar först de svar som kan hänföras till positiva attityder, i detta fall att man är nöjd med utbudet eller att man vill ha mer av en viss programtyp. Som framgår av tabell 11.1 är skillnaderna i svar relativt små. Däremot är andelen som överhuvudtaget besvarat frågan betydligt mindre vad beträffar postenkäterna. Det är också en mindre andel av denna svarsgrupp som har angett att de är nöjda med det befintliga radioutbudet. För övrigt utgörs den näst största svarsandelen, oavsett datainsamlingsmetod, av dem som har uppgett att de vill höra mer musik (oftast var önskemålet popmusik) i radion.

I tabell 11.2 redovisas svaren från de personer som angav att de önskade höra mindre av någon programtyp i radion. Såväl i intervju- som enkätgruppen var det en betydligt mindre andel som hade något negativt att anföra om det allmänna radioutbudet. Betyder detta att människor i allmänhet är relativt nöjda med radioutbudet, eller är det så att det är svårare att formulera negativ kritik? Tittar vi på enkätsvaren ser vi att det är en

Tabell 11.1 Vad man vill höra på radion/höra mer av (procent)

Programtyp	Tel.int.	Enkät	TOT
Nöjd som det är	39	23	37
Mera musik	28	29	29
Mer fakta- och nyhetsprogram	8	5	7
Separata kanaler för olika programtyper	6	6	6
Fler "fria" kanaler	3	9	4
Mer program med lokal anknytning	2	3	2
Mer underhållning	2	11	3
Övrigt	12	14	12
Summa	100	100	100
(n=)	348	65	413
Andel av svarspers. som hade "positiva" attityder	86	56	79
(n=)	404	117	521

Tabell 11.2 Vad man är missnöjd med i radioutbudet/vill höra mindre av (procent)

Programtyp	Tel.int	Enkät	TOT
Mindre skvalmusik	37	21	32
Mindre sport	23	54	32
Mindre "prat"	22	17	20
Övrigt	18	8	16
Summa	100	100	100
(n=)	60	24	84
Andel av svarspers. som hade negativa attityder	15	20	16
(n=)	404	117	521

mindre andel av denna svarsgrupp som är nöjd med utbudet, och en något större andel som framför negativ kritik än vad som gäller för telefonintervjugruppen. Detta kan mycket väl vara resultatet av en sorts intervjuareffekt. Det kanske är svårare att framföra negativa åsikter vid en personlig intervju, svarspersonen kanske är rädd för att "stöta sig" med intervjuaren.

Bland dem som intervjuades per telefon är det de som vill höra mindre skvalmusik som utgör största andelen med negativa attityder. Med skvalmusik menade svarspersonerna t ex svensktoppslåtar, dragspelsmusik, och program som "Skivor till kaffet". Trots att antalet svarspersoner i enkätgruppen är mycket litet, är det intressant att notera att över hälften uttryckte missnöje över radions sportsändningar. Att denna grupp är så stor jämfört med telefonintervjuerna, kan ha sin förklaring i att det i enkätgruppen finns en överrepresentaion av kvinnor. Vi har tidigare påpekat att det inte är omöjligt att kvinnor i allmänhet är mindre sportintresserade än män.

Vidare finns det en grupp som tycker att det är alldeles för mycket onödigt prat i radion. Dessa personer tyckte att programledarna ofta tenderade att prata alldeles för länge om ingenting.

## 11.2 Attityder till City 103

Vi går nu över till det avsnitt som redovisar svarspersonernas attityder till City 103. Följande fråga ställdes till dem som kände till City 103, även de som inte lyssnade: Om du skulle vilja ge dem på City 103 några råd, vad skulle du då säga till dem? Många tyckte att denna frågeformulering var svår att ta ställning till. För dessa förtydligade vi oss genom att fråga om vederbörande hade några positiva eller negativa synpunkter gällande stationen. Även i detta avsnitt har svaren delats upp i positiva resp. negativa attityder. Resultatet redovisas i tabell 11.3 och 11.4.

Svarsfrekvensen vad beträffar positiva attityder till City 103 är lägre än vad som gällde för radion i allmänhet, speciellt då

bland dem som intervjuades per telefon. Detta beror delvis på att många av dem som kände till City 103 men inte lyssnade på stationen, inte heller hade några åsikter. Även bland dem som lyssnade på stationen var det många som inte hade något, vare sig positivt eller negativt, att tillägga. Andelen som hade något positivt att anföra är något mindre i enkät- än i telefonintervjugruppen.

Tabell 11.3 Råd till City 103/positiva attityder (procent)

Råd/Attityd	Tel.int.	Enkät	TOT
Bra program	69	55	66
Alternativ till riks- och lokalradion	6	5	6
Mer rock, hårdrock, synt, soul, svenskt, 50/60-tal	6	16	8
Utöka sändn.tiden	5	8	6
Bra inslag	4	3	4
Bra SAF-jinglar	4	-	3
Mer reportage	3	10	4
Bra programledare	2	3	2
Marknadsför er bättre	1	-	1
Summa	100	100	100
(n=)	160	38	198
Andel av svarspers. som hade positiva attityder	46	40	45
(n=)	349	94	443

De som tycker att City 103 är ett "bra program" och som alltså är nöjda med utbudet som det är, samlar de ojämförligt största svarsandelarna i bägge svarsgrupper, även om andelen är mindre i enkätgruppen. Det finns också en grupp som visserligen är nöjd, men som har önskemål om större variation i musikutbudet, särskilt bland dem som har svarat via postenkät. Då stationen som bekant slutar sina sändningar 17.30/18.00, finns det också önskemål om kvällssändningar. Några personer tyckte också att City 103 var

ett bra alternativ till riks- och lokalradion. Endast ett fåtal hade något positivt att säga om SAF-jinglarna.

Som framgår av tabell 11.4 på följande sida är det färre personer som har negativa än positiva attityder till City 103. Jämfört med radion i allmänhet är det däremot en större andel som har något negativt att säga om City 103. En förklaring kan vara att stationen med sin speciella framtoning och vissa av sina inslag tenderar att reta upp lyssnarna i högre grad än radion i övrigt med sitt mer allmänna utbud.

Tabell 11.4 Råd till City 103/negativa attityder (procent)

Råd/Attityd	Tel.int.	Enkät	TOT
Dåliga/irriterande SAF-jinglar	40	44	41
Enformig musik	28	38	30
Tillgjorda progr.ledare	24	18	23
Dålig mottagning	4	-	3
Dåliga inslag	3	-	2
Lägg ned programmet	1	-	1
Summa	100	100	100
(n=)	134	34	168
Andel av svars pers. som hade negativa attityder	38	36	38
(n=)	349	94	443

De vanligast förekommande klagomålen, såväl bland lyssnare som icke-lyssnare, härrörde sig till SAF-jinglarna, musikutbudet och programledarna. SAF-jinglarna upplevdes ofta som störande och onödiga i ett annars bra program. Många tyckte att de var övertydliga och "löjliga", och därmed också harmlösa. Bland dem som kände till City 103 men som inte lyssnade, var det emellertid några som befarade att vad de klassade som "smygpropaganda" kunde ha negativa konsekvenser för de unga lyssnarna. Det var också en del av icke-lyssnarna som inte lyssnade just på grund av att de

upplevde anknytningen till SAF som mycket negativ.

Vidare tyckte en del personer att musikutbudet var alltför enformigt. Många av dessa uppgav också att de inte orkade lyssna någon längre stund på den alltför variationslösa musiken. Ett annat irritationsmoment var programledarna. Vad några kallade "den amerikaniserade discjockeyjargongen" upplevdes som tillgjord och forcerad, inte hemmahörande i svensk radio.

### 11.3 Summering

Vad vi har kommit fram till i detta kapitel är att de positiva attityderna överväger, såväl till radion i allmänhet som till City 103. Totalt sett säger sig de flesta av dem som har åsikter vara nöjda med det befintliga utbudet. Vad beträffar radion i allmänhet uttrycker en relativt stor andel önskemål om framförallt mer popmusik. Även vad beträffar City 103 finns önskemål om ett större utbud av andra musikformer vid sidan av hitlistemusiken.

De vanligaste missnöjesmomenten i radion i allmänhet var att det förekom alltför mycket meningslöst prat, sport och skvalmusik. Det var emellertid en relativt liten andel av svarspersonerna som hade något negativt att säga om radion i allmänhet. Då var det fler som på olika sätt var missnöjda med City 103. Kritiken hänförde sig framförallt till SAF-jinglarna, vilka ofta upplevdes som irriterande. Vidare upplevdes musiken som alltför variationslös, och ytterligare en andel av svarspersonerna irriterades av programledarnas amerikaniserade DJ-jargong.



## 12. CITY 103 OCH DESS LYSSNARE - SAMMANFATTNING

Huvudsyftet med denna rapport har varit att beskriva och förklara lyssnandet på närradiostationen City 103 i Göteborg. Vi ska i det följande sammanfatta huvudresultaten av undersökningen genom att i tur och ordning svara på de frågor som ställdes med utgångspunkt från syftet och analysmodellen.

- Hur stor andel av svarsgruppen känner överhuvudtaget till City 103, och hur stor andel är lyssnare resp. icke-lyssnare?

Totalt 81% av svarsgruppen känner till City 103. 64% uppger att de någon gång lyssnar på stationen. 36% lyssnar aldrig på City 103. Kännedomen minskar med stigande ålder, och en större andel män än kvinnor känner till stationens existens.

- Hur stor andel av svarsgruppen känner till att det är SAF som står bakom stationen?

Totalt 43% av dem som känner till City 103 är också medvetna om SAF-anknytningen. Kännedomen är dock föga utbredd bland 15-19-åringarna. Dessutom är det en större andel män än kvinnor, och en större andel hög- än låg- och medelutbildade som känner till att det är SAF som står bakom stationen.

- Är City 103-lyssnarna medvetna om att det är närradion de lyssnar på?

17% av City 103-lyssnarna uppfattar inte att det är närradion de lyssnar på. I själva verket är denna siffra förmodligen större, då vi av frågetekniska skäl ofta var tvungna att definiera närradion som City 103, innan intervjupersonerna hade svarat på frågan om de lyssnar på närradion eller ej. Omedvetenheten kan sägas vara ett tecken på konsekvens snarare än inkonsekvens från lyssnarnas sida. City 103:s karaktär gör att många helt enkelt inte förknippar stationen med närradion.

- Hur kom lyssnarna i kontakt med stationen, och när började de lyssna?

Det vanligaste kontaktsättet med City 103 var tips från vänner och bekanta. Många hade också kommit i kontakt med stationen på arbetsplatsen, eller hade råkat "ratta in" den på sin radio. Mer än hälften av City 103:s publik tillkom efter frekvensbytet och utökningen av sändningstiden i juni 1988, närmare bestämt under sommaren och hösten 1988.

- Hur ofta, vid vilka tidpunkter, hur länge och var lyssnas det på City 103 i olika grupper?

Totalt 35% av svarsgruppen lyssnar dagligen på City 103. Sänks kravet på regelbundenhet till minst en gång i veckan blir siffran 56%. Lyssnarfrekvensen sjunker markant från 25 år och uppåt. Män lyssnar något oftare än kvinnor, och låg- och medelutbildade lyssnar i större omfattning än högutbildade. Borgerliga sympatisörer lyssnar oftare än socialistiska, och studerande är mer regelbundna lyssnare än förvärvsarbetande. De som bor i föräldrahemmet, dvs de yngsta, lyssnar i större omfattning än de som har skaffat sig eget hem. Bland dessa är de ensamstående något mer regelbundna lyssnare än de som är gifta eller sammanboende.

Huvuddelen av lyssnandet på City 103 äger rum på eftermiddagen, mellan 15.00-17.30. Detta gäller särskilt de yngsta och de studerande, vilka inte har samma möjlighet som de äldre och förvärvsarbetande att lyssna på arbetsplatsen. Annars är lyssnandet på City 103 relativt jämnt utspritt under hela dagsblocket. Endast ett fåtal personer uppgav att de brukade lyssna på nattsändningarna.

Totalt sett lyssnar den största andelen av City 103:s publik, 36%, mer än två timmar en vanlig dag. Det näst vanligaste är att lyssna mindre än en timme. Störst andel högkonsumenter, dvs personer som lyssnar mer än en timme återfinns i de bägge yngre åldersgrupperna. Här finns det också ett samband mellan lyssnarfrekvens och lyssnartid. 15-24-åringarna är de som lyssnar i störst omfattning, både vad gäller hur ofta och hur lång tid de

lyssnar.

Kvinnor, som inte lyssnade lika ofta som män, lyssnar i gengäld längre tid. Likaså lyssnar låg- och medelutbildade längre tid än högutbildade. Här finns återigen ett samband mellan lyssnarfrekvens och lyssnartid. De högutbildade lyssnar mer sällan och kortare tid än de låg- och medelutbildade.

Partisympti och civilstånd tycks däremot inte spela någon större roll för hur länge man lyssnar. Andelen hög- och lågkonsumenter (lyssnar mer än en timme och upp till en timme) är ungefär lika stor bland de kategorier som ingår i dessa två grupper. De förvärvsarbetande, som lyssnade mer sällan än de studerande, lyssnar i gengäld längre tid. Detta kan bero på att de som studerar inte har samma möjlighet att lyssna på arbetsplatsen, där radion ofta står på i flera timmar.

Den största delen av lyssnandet på City 103 äger rum i hemmet, särskilt bland de yngsta. I de tre äldre åldersgrupperna är lyssnandet relativt jämnt fördelat mellan hemmet, arbetsplatsen och bilen. Kvinnor lyssnar i mindre utsträckning på arbetsplatsen än män. Detta kan bero på att det är fler kvinnor än män som arbetar deltid, och att män i större utsträckning än kvinnor har yrken (t ex bilmekaniker, byggarbetare, chaufför) som tillåter lyssnande under arbetstid.

- Vilken betydelse har de bakgrundsvariablerna ålder, kön, utbildning och partisympti för det dagliga lyssnandet på City 103?

Av de trivariata analyserna av dessa variabler framkom att ålder med stor sannolikhet är den faktor som har störst betydelse för det dagliga lyssnandet på City 103. Lyssnandet sjunker genomgående från 25 år och uppåt, oavsett kön, utbildning och partisympti. Att ålder har en så stor betydelse för lyssnandet kan kanske förklaras av att intresser för den typ av musik som spelas i City 103 är som störst i de bägge yngre åldersgrupperna.

Vidare tycks kön, utbildning och partisympati, vid sidan av ålder ha en självständig, om än varierande effekt på det dagliga lyssnandet. Jämfört med varandra har utbildning och partisympati ungefär lika starka effekter, medan kön tycks ha mindre betydelse.

Utbildningsnivåns betydelse hänger förmodligen nära samman med ålderns betydelse. Det är främst i de bägge äldre åldersgrupperna som de högutbildade lyssnar i mindre omfattning än de låg- och medelutbildade. Den största andelen högutbildade återfinns just i dessa åldersgrupper, där ju omfattningen av lyssnandet sjunker.

Partisympati tycks ha betydelse för lyssnandet i samtliga åldersgrupper utom i den näst yngsta. Att borgerliga sympatisörer lyssnar i större omfattning än socialistiska kan ha sin förklaring i att de senare håller igen på sitt lyssnande eftersom de störs av City 103:s anknytning till SAF och de ofta återkommande SAF-jinglarna.

Kön tycks, som sagt, ha mindre betydelse för lyssnandet. Att män trots allt lyssnar något oftare än kvinnor, utom i den yngsta åldersgruppen, kan bero på att det är en större andel män som överhuvudtaget känner till City 103:s existens.

- Lyssnar man i allmänhet mindre på någon/några radiokanaler sedan man började lyssna på City 103?

I viss mån, ja. En dryg tredjedel av City 103:s publik uppger att de lyssnar mindre på P3, och 10% att de lyssnar mindre på lokalradion. Ytterligare 7% lyssnar mindre på både P3 och lokalradion. Detta skulle tyda på att framförallt P3 har fått en konkurrent i City 103.

- Vilken roll spelar konsumtion av andra medier för lyssnandet på City 103?

Benägenheten att dagligen lyssna på City 103 ökar om man är högkonsument (tar del av mediet varje dag) av fonogram och kvällspress. Benägenheten minskar däremot om man är högkonsument

av riksradians P1. Hög- eller lågkonsumtion av de övriga medier som ingick i undersökningen tycks inte ha någon större betydelse för det dagliga lyssnandet. Bakom P1:s, fonogrammens och kvällstidningarnas betydelse för lyssnandet återfinns med stor sannolikhet åldersvariabeln. Det är de två yngre åldersgrupperna som i störst utsträckning tar del av fonogram och kvällspress, och i minst utsträckning lyssnar på P1. Det är också i dessa åldersgrupper som den största andelen dagliga City 103-lyssnare återfinns.

- Utmärks City 103-lyssnaren av en viss typ av mediekonsumtion jämfört med den som sällan eller aldrig lyssnar på stationen?

Den daglige City 103-lyssnaren lyssnar i mindre omfattning på framförallt P1, lyssnar i större omfattning på fonogram och läser oftare kvällstidningar än den som sällan eller aldrig lyssnar på stationen.

- Vilken roll spelar olika intressen för lyssnandet på City 103?

Benägenheten att dagligen lyssna på City 103 är som störst om man är mycket intresserad av att umgås med vänner, av nöjesliv och av mode. Benägenheten minskar däremot om man är mycket intresserad av att läsa böcker. Även högt intresse för idrott, musik och bio ökar benägenheten för dagligt City 103-lyssnande.

Att högt intresse för framförallt socialt umgänge, nöjen, mode och lågt intresse för skönlitteratur ökar benägenheten för dagligt lyssnande är också med stor sannolikhet en effekt av den bakomliggande åldersvariabeln. De bägge yngre åldersgrupperna, som inte har hunnit skaffa sig familj och ett fast yrke i lika stor utsträckning som de äldre, kan också prioritera sysselsättningar som att ofta träffa sina vänner och ofta gå ut och roa sig. Det är inte heller omöjligt att intresset för att läsa böcker är mindre i de yngre åldersgrupperna.

- Utmärks City 103-lyssnaren av en viss typ av intresseinriktning jämfört med den som sällan eller aldrig lyssnar på stationen?

Den daglige City 103-lyssnaren är mer intresserad av idrott, nöjen och mode, men mindre intresserad av att läsa böcker än den som sällan eller aldrig lyssnar på stationen.

- Varför lyssnar man på City 103, vilken/vilka funktioner fyller stationen för lyssnarna?

Den ojämförligt största andelen av dem som svarade på frågan varför man lyssnar på City 103, kryssade för alternativet "för att lyssna på musik". City 103 fyller alltså nästan uteslutande förströelsefunktionen. Detta är inte på något sätt förvånande, då City 103 i sin egenskap av musikradio inte gärna kan fylla någon annan funktion, förutom då "ljudtapetsfunktionen" i någon större utsträckning.

- Skiljer sig City 103:s funktioner från radions i allmänhet funktioner?

Svaret är ja. Visserligen är en av radions två huvudfunktioner just förströelsefunktionen, men dessutom fyller radion även informationsfunktionen i hög grad, vilket City 103 inte gör.

- Vilka skäl till icke-lyssnandet anger de som känner till City 103 men inte lyssnar på stationen?

Det vanligaste skälet till att inte lyssna på City 103 är att man inte tycker om den musik som spelas. Två andra relativt vanliga skäl är att det helt enkelt inte har blivit av, eller att mottagningen är alltför dålig. 11% uppgav att de inte lyssnade på grund av stationens anknytning till SAF och/eller att de stördes av SAF-jinglarna.

- Vilka attityder har de som känner till City 103 till stationen?

Bland dem som har några åsikter om City 103 överväger de positiva attityderna. Vanligast är att man är nöjd med utbudet som det är.

Det uttrycks framförallt önskemål om ett större utbud av andra musikformer.

Den grupp som hade negativa attityder domineras av dem som irriteras av SAF-jinglarna. Vidare tycker en grupp att musiken är alltför variationslös, och ytterligare en andel retar sig på vad de kallar den "amerikaniserade discjockeyjargongen".

### 13. CITY 103 - MUSIKRADIO ELLER PROPAGANDAORGAN?

Genom denna undersökning har vi försökt kartlägga olika aspekter av publikens lyssnande på SAF-Göteborgs närradiostation City 103. Liksom PUB:s undersökning från okt/nov-88, har vi kommit fram till att stationen har höga lyssnarsiffror, framförallt i åldersgruppen 15-24 år.

I Göteborg har på kort tid en ny radiostation etablerat sig, med omfattande sändningstid och en relativt stor, ung publik. City 103 är därtill en närradiostation, och har inget krav på objektivitet och balans som riks- och lokalradion. I musiken vävs två gånger i timmen olika SAF-jinglar in. För dem som producerar City 103 är detta främst ett sätt att finansiera verksamheten, men från SAF:s sida vill man genom sina jinglar driva opinionsbildning för sin sak. Vilka konsekvenser kan detta ha för den yngsta publiken, varav många ännu inte har skaffat sig fasta politiska åsikter?

Tar de till sig SAF:s propaganda, utan att kanske ens veta om det, eller struntar de i den och lyssnar enbart på musiken? Kan det vara så att de ungdomar som redan har borgerliga sympatier tar till sig SAF-budskapet, medan de som har socialistiska åsikter inte tar intryck? Dessa frågor, som alltså handlar om massmedias effekter, och som vi inte har behandlat i undersökningen, är mycket svåra att svara på. Vi gör i alla fall ett försök att kort diskutera kring frågorna.

På senare år har man inom effektforskningen åter börjat tala om mäktiga massmedier. Även inom användningsforskningen håller man med om att medierna i ett längre perspektiv kan inverka på individens normer och värderingar. Det är alltså teoretiskt möjligt att SAF-jinglarna, i alla fall i det långa loppet, kan få effekter på de unga lyssnarnas politiska åsikter.

Mot detta talar för det första att en avmonopolisering av de svenska etermedierna kanske inte är så avlägsen. I så fall kommer City 103 med stor sannolikhet att finansiera sin verksamhet genom reklamintäkter, vilka förmodligen skulle vara mer inkomst-



bringande än SAF-jinglarna. För det andra uttryckte många av lyssnarna, såväl socialistiska som borgerliga sympatisörer, en viss skepsis gentemot SAF-jinglarna. De flesta tyckte att de var löjliga eller irriterande, men i övrigt harmlösa. SAF kanske för fram sitt budskap på ett övertydligt sätt. För att få effekter, måste kanske propaganda i dagens västeuropeiska samhälle, där allmänheten är relativt medveten, föras fram på ett mer "subtillt" och balanserat sätt.

Å andra sidan är det faktiskt så, att det var bland de yngsta lyssnarna, där de flesta kände till och lyssnade på City 103, som okunskapen om SAF-anknytningen var som mest utbredd. Många i denna åldersgrupp kanske inte ens visste vad SAF är för något.

Ska detta tolkas så att de omedvetet kan påverkas av SAF-jinglarna, att de varken hör dem eller blir påverkade, eller att de hör dem men uppenbarligen inte associerar dem till SAF, och inte heller bryr sig om dem, utan enbart lyssnar på musiken? Frågan kvarstår alltså, och eftersom varken undersökningen eller vi kan besvara den, lämnas den öppen.

Närradiostationen City 103, med den karaktär den har idag, är ännu så länge en unik företeelse i Sverige. (SAF Radio i Stockholm har varken lika höga lyssnarsiffror eller lika omfattande sändningstid som City 103). För den som är intresserad av politisk opinionsbildning vore det kanske därför idé att närmare analysera de yngre åldersgruppernas lyssnande, och då relaterat till eventuella effekter av SAF-jinglarna.

Det vore också intressant, inte minst för City 103 och SAF, att inom en inte alltför avlägsen framtid göra en ny lyssnarundersökning. Är City 103:s höga publiksiffror ett resultat av nyhetens behag, eller finns det ett verkligt, bestående behov av en renodlad musikradio som komplement till den "svenska" radion?

**KÄLLFÖRTECKNING****Bearbetningar**

- Anshelm, Magnus,  
Strid, Jan: **Läsvanor och Läsintressen 1979-1987.**  
Arbetsrapport nr 46, Avdelningen för  
Masskommunikation, Göteborgs Universi-  
tet, 1989
- Asp, Kent: **Mäktiga Massmedier.** Studier i politisk  
opinionsbildning. Akademitratur,  
Stockholm, 1986
- Blumler, Jay G,  
Katz, Elihu (eds.): **The Uses of Mass Communications.**  
Current Perspectives on Gratifications  
Research. Sage Publications Inc.,  
Beverly Hills, CA, 1974
- Djerf, Monica: **Publik med och utan Kabel-TV.** Mediean-  
vändning och mediefunktioner i två  
stadsdelar i Göteborg. Specialarbete i  
informationsteknik, Göteborgs Universi-  
tet, 1986
- Hadenius, Stig,  
Weibull, Lennart: **Massmedier.** En bok om press, radio och  
tv. Bonniers, Stockholm, 1980
- Hedman, Lowe: **Närradion och dess lyssnare.** En  
undersökning avseende vecka 16, 1980,  
utförd på uppdrag av närradiokommittén,  
Liber Förlag, Stockholm, 1980
- Hedman, Lowe: **Närradion i korthet.** Sociologiska inst.  
Uppsala Universitet, 1986
- Holmberg, Sören,  
Weibull, Lennart (red.): **S O M-undersökningen 1987.** Statsveten-  
skapliga inst./Avdelningen för Masskom-  
munikation, Göteborgs Universitet, 1988

- Hultén, O,  
Ekeflo, G,  
Barke, G:
- Närradion - frågor inför en utveckling  
belysta av svenska erfarenheter.**  
Underlag för diskussion vid Nordiska  
planeringsmötet i Uppsala, den 21  
september 1984
- Katz, Elihu,  
Gurevitch, Michael,  
Haas, Hadassah:
- On the use of the Mass Media for  
Important Things.** I American Sociologi-  
cal Review, vol. 38, 1973
- Lundberg, Dan,  
Hulten, Olof:
- Individen och Massmedia.** P. A. Norstedt  
& Söner, Stockholm, 1968
- McQuail, Denis,  
Windahl, Sven:
- Communication Models.** For the Study of  
Mass Communications. Longman Inc.,  
Singapore, 1981
- McQuail, Denis:
- Masskommunikationsteori.** Liber Förlag,  
Lund, 1984
- Palmgreen, Philip,  
Wenner, Lawrence A,  
Rosengren, Karl-Erik,  
(eds.):
- Media Gratifications Research.** Current  
Perspectives. Sage Publications Inc.,  
Beverly Hills, CA, 1985
- Rosengren, Karl-Erik,  
Arvidson, Peter:
- Sociologisk Metodik.** Esselte Studium,  
Stockholm, 1983
- SOU 1981:13:
- Närradio.** Betänkande av närradiokomit-  
tén, Liber Förlag, Stockholm, 1981
- SOU 1984:53:
- Föreningarnas Radio.** Betänkande om  
närradions framtid av närradiokomit-  
tén, Liber Förlag, Stockholm, 1984
- Strid, Ingela,  
Weibull, Lennart:
- Mediesverige 1988.** Rapport nr 14.  
Avdelningen för Masskommunikation,  
Göteborgs Universitet, 1988

- von Feilitzen, Cecilia,  
Linné, Olga: **Masskommunikationsteorier.** I Radio och TV möter publiken. Publik- och programforskningsavdelningen vid Sveriges Radios Förlag, Malmö, 1972
- von Feilitzen, Cecilia: **Om etermediernas funktioner.** I Radio och TV möter publiken. Publik och programforskningsavdelningen vid Sveriges Radio, Sveriges Radios Förlag, Malmö, 1972
- Wallis, Roger: **Radioexplosionen i den svenska etern - en decentralisering som ändå leder till internationalisering.** Arbetspapper, Göteborg, 1989
- Weibull, Lennart: **Tidningsläsning i Sverige.** Tidningsinnehav, tidningsval, läsvanor. Liber Förlag, Stockholm, 1983
- Weibull, Lennart **Närradiolyssnandet i Stockholm 1984.** Resultat från en lyssnarundersökning våren 1984 genomförd på uppdrag av Stockholms närradioförening. Avdelningen för Masskommunikation, Göteborgs Universitet, 1984
- Weibull, Lennart: **Vad påverkar framtidens tidningsval?** Mönster i allmänhetens läsvanor. Dags Pressen Marknadsinformation AB, 1989
- Windahl, Sven: **Uses and Gratifications at the Crossroads.** I GC Wilhoit och E de Bock (eds.): Mass Communication Review Yearbook. Sage Publications Inc., Beverly Hills, CA, 1981
- Windahl, Sven,  
McQuail, Denis: **Kommunikationsmodeller.** Studentlitteratur, Lund, 1979

**Tidningar med mera**

Morgonposten, 22/7, 1988

Arbetet Väst, 26/7, 1988, 24/8, 1988

Göteborgs-Posten, 27/7, 1988

- Närradionämnden: Närradio - Faktahäfte från 1988
- Närradionämnden: Tillståndsuppgifter för närradiosändningar, januari, 1989
- Televerket Radio, Västra radioområdet: Programtablå för närradion i Göteborg, december, 1988
- Baldhagen, Christer: Målformulering för SAF Radio i Stockholm, 1989
- Kammarrätten: Protokoll för mål nr 6180-1988
- Länsstyrelsen i Göteborg: Befolkningsstatistik för Göteborgs kommun, december 1987

**Publik- och lyssnarundersökningar**

- Sveriges Radio AB, Publik- och programforskningsavdelningen, (SR/PUB): 1983/84 års radiopublikräkning
- SR/PUB: Lyssnandet på närradion och lokalradion, mars 1984
- SR/PUB: När radion fick en ny kanal - Om lyssnandet när P4 infördes i Stockholm, Göteborg, Malmö och Örebro, rapport nr 17-1988
- SR/PUB: Lyssnandet på City 103 - en närradio-station i Göteborg, proj. nr 88 4 211

SIFO Konsument AB: Närradiolyssnande i Stockholm, november  
1988, dok.nr 88094-R

**Muntliga källor**

Telefonintervju med:

Olle Palmberg, enhetschef, närradionämnden

Jan Erik Larsson, informationschef, SAF

Karl-Erik Holmqvist, SAF-Malmö

Lars Lundeberg, fd stationschef, SAF Radio, Stockholm

Christer Baldhagen, stationschef, SAF Radio, Stockholm

Personlig intervju med:

Patrik Itzel, stationschef, City 103

Rolf Legefors, programchef, City 103

FRÅGEFORMULÄR - LYSSNARUNDERSÖKNING RADIO CITY 103 - TELEFONINTERVJU

Hej! Jag heter \_\_\_\_\_, jag ringer från Göteborgs Universitet, avdelningen för masskommunikation. Vi håller på med en undersökning om radiolyssnande i Göteborg. Jag undrar om jag får ställa några frågor angående dina lyssnarvanor?.....

Fråga 1-7 besvaras av samtliga intervjuobjekt

1. Brukar du titta i eller läsa någon/några av följande dagstidningar - i så fall hur ofta?

	dagl.	flera ggr/ vecka	1 gg/ vecka	mer sällan	aldrig
Dagens Nyheter	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Svenska Dagbladet	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Göteborgs-Posten	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Arbetet	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Expressen	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Aftonbladet	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
GT	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Annan dagstidning	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

2. Händer det att du lyssnar på skivor eller kassetband - i så fall hur ofta?

	dagl.	flera ggr/ vecka	1 gg/ vecka	mer sällan	aldrig
skivor	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
kassetband	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

3. Hur ofta lyssnar du på:

	dagl.	flera ggr/ vecka	1 gg/ vecka	mer sällan	aldrig
P1	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
P2	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
P3	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Lokalradion	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Närradion	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

(De personer som har angett "aldrig" på Närradion, går efter fråga 7 vidare till fråga 20.)

4. Det finns olika skäl till att man lyssnar på radio. Jag kommer nu att räkna upp några sådana. Kan du säga om något/några av dem stämmer in på dina lyssnarvanor?

- Jag får reda på händelser i hemorten.
- Det är ett bra sällskap när man är ensam.
- Jag får reda på aktuella händelser i Sverige och i utlandet.
- Jag kan syssla med annat samtidigt.
- Jag får bra och trevlig underhållning.
- Jag får möjlighet att lyssna på bra musik.
- Jag kan ta del av den aktuella debatten.
- Jag får information om vad som händer på kulturfronten.
- Övrigt: \_\_\_\_\_


5. Brukar du växla mellan olika radiokanaler - i så fall mellan vilka?

---



---

6. Vilken eller vilka typer av radioapparater använder du dig av i ditt lyssnande?

- klockradio
- transistorradio
- kassettradio
- bilradio
- freestylerradio
- receiver/tuner,  
(stereo)


7. Om du skulle få bestämma över radioinnehållet, vad skulle du då vilja höra på radion?

---



---



---



De intervjupersoner som i fråga 3 angett att de lyssnar på Närradion svarar nu på fråga 8-19 och går sedan vidare till bakgrundsfrågorna; 24-31.

8. Vilka program brukar du lyssna på i Närradion?

---



---



---



---

(De som redan här nämner att de brukar lyssna på Radio City 103, går direkt vidare till fråga 10.)

9. Känner du till Radio City 103(RC103)?

ja

nej



Gå vidare till fråga 24-31!

10. Händer det att du lyssnar på programmet?

ja

nej



Gå vidare till fråga 23,15,19 samt 24-31!

11. Kommer du ihåg hur du kom i kontakt med RC 103 ?

---



---



---

12. Ungefär när började du lyssna på RC 103?

---



---

13. Hur ofta brukar du lyssna på RC 103?

dagl.

flera ggr/vecka

1gg/vecka

mer sällan

14. Har du lyssnat på RC 103 den senaste veckan?

ja            nej  
           

15. När brukar du lyssna på RC 103?

08.00 - 12.00      12.00 - 15.00      15.00 - 17.30      24.00-08.00  
                                                                 

16. När du lyssnar, hur lång tid ungefär brukar du lyssna?

mindre än 1 tim.       ca.1 tim.       mer än 1 tim.  →

DVS: \_\_\_\_\_

17. Var brukar du lyssna på RC 103?

- i bostaden   
 - under resa                       bil      buss      spårvagn  
 - på arbetet   
 - övrigt : \_\_\_\_\_

18. Är det någon kanal du lyssnar mindre på, eller har slutat lyssna på sedan du börjat lyssna på RC 103?

ja            nej  
           

↓  
 nämligen: \_\_\_\_\_

19. Känner du till vem som står bakom RC 103?

ja            nej  
           

↓  
 nämligen: \_\_\_\_\_

20. Är det något programinnehåll i RC 103 du har tänkt på förutom musiken?

ja            nej  
          
 ↓

nämligen: \_\_\_\_\_  
 \_\_\_\_\_

21. Har det hänt att du lyssnat på trafikinformationen?

ja            nej  
       

Var tycker du att du får den bästa trafikinformationen, på Lokalradion eller på RC 103?

\_\_\_\_\_

22. Varför lyssnar du på RC 103?

- Jag får information om nöjesevenemang i Göteborg.
- Det är ett alternativ till riks- och lokalradion.
- Det är ett bra sällskap när man är ensam
- Jag får reda på det senaste på skivfronten
- Jag får möjlighet att lyssna på nyheter
- Jag kan syssla med annat samtidigt.
- Jag får bra och trevlig underhållning.
- Jag får möjlighet att lyssna på bra musik.
- Övrigt: \_\_\_\_\_



23. Om du skulle vilja ge dem på RC 103 några råd, vad skulle du då säga till dem?

\_\_\_\_\_  
 \_\_\_\_\_  
 \_\_\_\_\_  
 \_\_\_\_\_

Gå vidare till bakgrundsfrågorna; 24-31!

Följande frågor besvaras av de intervjupersoner som under fråga 3 angett att de aldrig lyssnar på Närradion.

24. Känner du till Närradion?

ja            nej  
           

25. Känner du till RC 103?

ja            nej → Gå vidare till fråga 24-31!  
           

26. Brukar du lyssna på programmet?

ja  → Gå tillbaka till fråga 10!  
nej  → Gå till fråga 23,16,19 samt 24-31!

27. Varför lyssnar du inte på RC 103?

---

---

---

---

Följande frågor, "bakgrundsfrågorna", besvaras av samtliga intervjupersoner.

28. Jag kommer nu att räkna upp olika fritidsintressen man kan ha och be dig säga om något/några av alternativen stämmer in på dina intressen! Skulle du också kunna ange i vilken grad du är intresserad av de olika företeelserna?

	mycket intr.	intresserad	mindre intr.	inte alls intr.
- sport	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- musik	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- umgås med vänner	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- (skön)litteratur	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- film/bio	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- mode; kläder/prylar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- gå på "lokal", dans/krogen	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

29. Är du medlem/aktiv i någon organisation eller förening -  
i så fall vilken /vilka?

---



---



---

30. Bor du i:

- lägenhet   
- villa

31. Vilken utbildning har du?

grundskola

gymnasium

högskola

32. Är du nu:

förvärvsarbetande

yrke: \_\_\_\_\_

arbetslös

studerande

skolform: \_\_\_\_\_

33. Är du nu:

- gift/sambo

- ensamstående

- bor i föräldrahemmet

- övrigt: \_\_\_\_\_

34. Vilket politiskt parti tycker du i allmänhet bäst om?

\_\_\_\_\_

35. Övriga synpunkter:

\_\_\_\_\_  
 \_\_\_\_\_  
 \_\_\_\_\_  
 \_\_\_\_\_

+++++

Nu har vi klarat av sista frågan! Jag ber att få tacka dig för  
 din medverkan!.....

**RADIOLYSSNANDE I GÖTEBORG**

Fråga 1. Läser eller tittar Ni personligen i någon eller några av följande dagstidningar regelbundet - och i så fall hur ofta?

	Dagligen	Flera ggr/ vecka	någon gång/ vecka	Mer sällan	Aldrig
Dagens Nyheter	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Svenska Dagbladet	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Göteborgs-Posten	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Arbetet	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Expressen	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Aftonbladet	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
GT	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Annan dagstidning: .....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Fråga 2. Händer det att Ni lyssnar på skivor eller kassetband - och i så fall hur ofta?

	Dagligen	Flera ggr/ vecka	någon gång/ vecka	Mer sällan	Aldrig
skivor/kassetband	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Fråga 3. Hur ofta brukar Ni lyssna på följande radiokanaler?

	Dagligen	Flera ggr/ vecka	någon gång/ vecka	Mer sällan	Aldrig
<u>RIKSRADIO:</u>					
P1	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
P2	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
P3	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<u>LOKALRADIO:</u>					
Radio Göteborg	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<u>NÄRRADIO:</u>					
<u>Närradion 1</u> (94,9 MHz)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<u>Närradion 2</u> (103,1 MHz, bl.a.)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Radio City 103)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>



Fråga 4. Det finns olika anledningar till varför man lyssnar på radio. Här nedan har vi räknat upp några påståenden som anger tänkbara anledningar till varför man använder radion som medium. För varje påstående vill vi att Ni anger om det stämmer in på Ert radiolyssnande.

Jag lyssnar på radio därför att:

Jag får reda på händelser i hemorten.

Det är ett bra sällskap när man är ensam.

Jag får reda på aktuella händelser i Sverige och i utlandet.

Jag kan syssla med annat samtidigt.

Jag får bra och trevlig underhållning.

Jag kan ta del av den aktuella debatten.

Jag får möjlighet att lyssna på bra musik.

Jag får information om vad som händer på kulturfronten.

Annan anledning: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Fråga 5. Brukar Ni växla mellan olika radiokanaler när Ni lyssnar?

nej

ja → mellan vilka? \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Fråga 6. Vilken eller vilka typer av radioapparater använder Ni Er av när Ni lyssnar på radio?

- klockradio
  - transistorradio
  - kassettradio
  - bilradio
  - radio i stereo-  
anläggningen
- 

Fråga 7. Om Ni skulle få bestämma över radioinnehållet, vad skulle Ni då vilja höra på radion, dvs. är det någon sorts program Ni saknar eller tycker att det finns för mycket av?

---

---

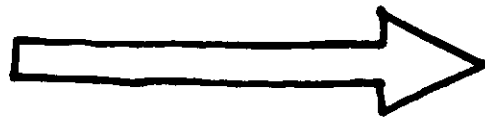
---

---

---

---

---



FÖLJANDE FRÅGOR GÄLLER ENBART ER SOM PÅ FRÅGA 3  
HAR ANGETT ATT NI LYSSNAR PÅ NÄRRADION!! NI SOM  
ALDRIG LYSSNAR PÅ NÄRRADION KAN GÅ VIDARE TILL FRÅGA 24!

Fråga 8. Vilket eller vilka program brukar Ni lyssna på i  
Närradion?

---

---

---

---

---

---

Fråga 9. Känner Ni till en närradiostation som heter  
Radio City 103?

- ja  
 nej, GÅ DIREKT TILL FRÅGA 29!

Fråga 10. Händer det att Ni lyssnar på programmet?

- ja  
 nej, GÅ TILL FRÅGA 19!

Fråga 11. Kommer Ni ihåg hur Ni kom i kontakt med Radio City 103?

- Läste om det i tidningen.  
 Fick höra talas om det av bekanta.  
 Råkade "ratta" in det på radion av en händelse.  
 Råkade höra Radio City 103 på jobbet.  
 Fick höra talas om det på jobbet.  
 Annat sätt: \_\_\_\_\_

Fråga 12. När ungefär lyssnade Ni första gången på Radio City 103?

---

---

Fråga 13. Hur ofta brukar Ni lyssna på Radio City 103?

Dagligen	Flera ggr/vecka	Någon gång/vecka	Mer sällan	Aldrig
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

---

Fråga 14. Har Ni lyssnat på Radio City 103 den senaste veckan, dvs. de senaste sju dagarna?

ja  
 nej

---

Fråga 15. Vid vilken eller vilka tider på dygnet brukar Ni lyssna på Radio City 103?

08.00 - 12.00  
 12.00 - 15.00  
 15.00 - 17.30  
 24.00 - 08.00

---

Fråga 16. När Ni en vanlig dag lyssnar på Radio City 103, ungefär hur lång tid brukar Ni lyssna?

mindre än 1 timme  
 ca. 1 timme  
 1-2 timmar  
 mer än två timmar

Fråga 17. Var brukar Ni lyssna på Radio City 103?

i bostaden

på arbetet

i bilen

annat: \_\_\_\_\_

---

Fråga 18. Är det någon eller några radiokanaler Ni lyssnar mindre på, eller har slutat lyssna på sedan Ni börjat lyssna på Radio City 103?

nej

ja, nämligen: \_\_\_\_\_

---

Fråga 19. Känner Ni till vilken organisation som står bakom Radio City 103?

nej

ja, nämligen: \_\_\_\_\_

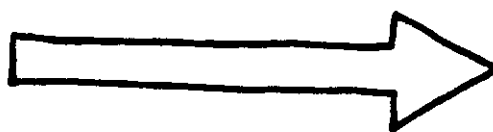
---

Fråga 20. Är det något programinnehåll i Radio City 103 Ni har uppmärksammat förutom musiken?

nej

ja, nämligen \_\_\_\_\_

lyssnar aldrig → GÅ TILL FRÅGA 26!



Fråga 21. Har det hänt att Ni lyssnat på Radio City 103:s trafikinformation?

vet ej

nej

ja



Om ja - Var tycker Ni då att Ni får den bästa trafikinformationen, på Radio Göteborg eller på Radio City 103?

Radio Göteborg

Radio City 103

ingen skillnad

vet ej

---

Fråga 22. Här nedan har vi räknat upp några påståenden som anger tänkbara anledningar till varför man lyssnar på Radio City 103. För varje påstående vill vi att Ni anger om det stämmer in på Ert lyssnande.

Jag får information om nöjesevenemang i Göteborg.

Det är ett alternativ till riks- och lokalradion.

Det är ett bra sällskap när man är ensam.

Jag får reda på det senaste på skivfronten.

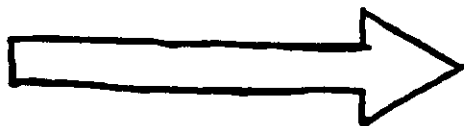
Jag får möjlighet att lyssna på nyheter.

Jag kan syssla med annat samtidigt.

Jag får bra och trevlig underhållning.

Jag får möjlighet att lyssna på bra musik.

Annan anledning: \_\_\_\_\_



Fråga 23. Om Ni skulle vilja ge dem på Radio City 103 några råd, vad skulle Ni då säga till dem? Har Ni några positiva eller negativa synpunkter på Radio City 103?

---

---

---

---

---

---

---

NI KAN NU GÅ VIDARE TILL FRÅGA 29!

FÖLJANDE FRÅGOR GÄLLER ENBART ER SOM PÅ FRÅGA 3  
HAR ANGETT ATT NI ALDRIG LYSSNAR PÅ NÄRRADION!

Fråga 24. Känner Ni till att det sänds närradio i Göteborg?

- ja  
 nej

Fråga 25. Känner Ni till en närradiostation som heter Radio City 103?

- ja  
 nej, GÅ VIDARE TILL FRÅGA 29!

Fråga 26. Har Ni någon gång lyssnat på Radio City 103?

- ja (OM NI LYSSNAR NÅGOT SÅ NÄR REGELBUNDET PÅ RADIO CITY 103,  
VORE VI TACKSAMMA OM NI ÄVEN VILLE SVARA PÅ FRÅGORNA  
11-23 OVAN!)
- nej

↓  
Om nej - Varför lyssnar Ni inte på Radio City 103?

---

---

---

---

---

Fråga 27. Känner Ni till vilken organisation som står  
bakom Radio City 103?

- nej  
 ja, nämligen: \_\_\_\_\_



Fråga 28. Om Ni skulle vilja ge dem på Radio City 103 några råd, vad skulle Ni då säga till dem? Har Ni några positiva eller negativa synpunkter på Radio City 103?

---

---

---

---

NI KAN NU GÅ VIDARE TILL FRÅGA 29!

TILL SIST NÅGRA FRÅGOR OM ER SJÄLV. NÄR MAN SAMMANSTÄLLER RESULTATET AV SÅDANA HÄR UNDERSÖKNINGAR BRUKAR MAN DELA UPP SVAREN I OLIKA GRUPPER, FÖR ATT KUNNA GÖRA DETTA BEHÖVER VI ERA SVAR PÅ DESSA AVSLUTANDE FRÅGOR.

Fråga 29. Jag är  kvinna  
 man  
född år \_\_\_\_\_

Fråga 30. Här nedan har vi räknat upp ett antal olika fritidsintressen man kan ha. För varje alternativ vill vi att Ni anger om det stämmer in på Era fritidsintressen. Skulle Ni också kunna ange i vilken grad Ni är intresserad av de olika företeelserna!

	mycket intr.	intresserad	mindre intr.	inte alls intresserad
sport	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
musik	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
träffa vänner	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
läsa en god bok	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
se på film/ gå på bio	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
mode; kläder/prylar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
gå ut och dansa/ gå på krogen/puben	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

annat: \_\_\_\_\_

Fråga 31. Är Ni medlem i någon organisation eller förening?

nej

ja → Vilken typ?

idrottsförening

idéell förening

fackförening

politiskt parti eller liknande

annan typ av förening

Fråga 32. Bor Ni i:

- lägenhet
  - villa
  - radhus
  - annat: \_\_\_\_\_
- 

Fråga 33. Vilken skolutbildning har Ni? Om Ni ännu inte avslutat Er utbildning, markera då den typ av skola Ni just nu går i.

- grundskola
  - yrkesskola
  - gymnasium
  - folkhögskola
  - högskola/universitet
  - annat: \_\_\_\_\_
- 

Fråga 34. Är Ni nu:

- förvärvsarbetande yrke: \_\_\_\_\_
  - arbetslös
  - studerande
  - mamma/pappaledig
  - hemarbetande
  - annat: \_\_\_\_\_
- 

Fråga 35. Är Ni nu:

- gift/sambo
- ensamstående
- bor i föräldrahemmet
- annat: \_\_\_\_\_

Fråga 36. Vilket politiskt parti tycker Ni i allmänhet bäst om?

- Moderaterna
- Folkpartiet
- Centerpartiet
- KDS

- Miljöpartiet
- Socialdemokraterna
- VPK
- Annat parti: \_\_\_\_\_

Fråga 37. Om Ni har några synpunkter på det vi har frågat om, kan Ni gärna skriva ner dem här!

---

---

---

---

STORT TACK FÖR ER  
MEDVERKAN  
\* VÅR UNDERSÖKNING!!



RADIOLYSSNANDE I GÖTEBORG

Göteborg, 88.11.24.

Vid Statsvetenskapliga Institutionen, Göteborgs Universitet, görs under vintern en undersökning om radiolyssnande i Göteborgs kommun. Frågeundersökningen utförs av två studerande på C-nivå i ämnet informationsteknik.

Resultatet av undersökningen ska ligga till grund för ett examensarbete i detta ämne, och det är därför viktigt att vi får in Ditt svar snarast möjligt. Som handledare för undersökningen fungerar professor Lennart Weibull, Statsvetenskapliga Institutionen, tel. 63 10 00.

Frågeundersökningen går ut till 700 slumpmässigt utvalda personer mellan 15 och 35 år i Göteborgs kommun. Formuläret behandlar frågor om radiolyssnande, tidningsläsning, fritidsintressen samt åsikter om radio.

De flesta frågor kan besvaras enkelt genom att sätta ett kryss i tillämplig ruta. Svaren kommer att bearbetas anonymt och redovisas endast som siffror i tabeller. Vad någon enskild person har svarat kommer aldrig att framgå. Det nummer som finns på formulärets framsida används bara för att bocka av de inkomna svaren. Varje svar är synnerligen värdefullt för att vi ska kunna nå rättvisande resultat. Det är också mycket viktigt att detta frågeformulär endast besvaras av den person till vilken detta brev är adresserat.

Vi är tacksamma om Du har möjlighet att svara snarast, helst redan under den kommande veckan.

Om Du undrar över något så ring gärna!

*Mikael Stoltz*

Mikael Stoltz  
tel. 14 83 79

Med Vänlig Hälsning,

*Catharina Kisch*

Catharina Kisch  
tel. 16 84 48

## Bilaga 4

KODSCHEMA

Variabel:	Position:	Fråga:	Kod:
-	1-3	ID-nummer	1-701
1	4-5	ålder	15-35
2	6	kön	1= man 2= kvinna
<u>Tidningsläsning</u>			
3	7	DN	1= läser dagligen
4	8	SVD	2= läser flera gånger i veckan
5	9	G-P	3= läser någon gång per vecka
6	10	Arbetet	4= läser mer sällan
7	11	Expressen	5= läser aldrig
8	12	Aftonbladet	
9	13	GT	
10	14	Annan tidning	
<u>Lyssnande på skivor/ kassetter</u>			
11	15	skivor, kassetter, CD	se tidningsläsning
<u>Radiolyssnande</u>			
12	16	P1	se tidningsläsning
13	17	P2	
14	18	P3	
15	19	lokalradion	
16	20	närradion 1	
17	21	närradion 2	
<u>Skäl till radiolyss-</u>			
<u>nande</u>			
18	22	lokala nyheter	1= ja, stämmer
19	23	sällskap	"mellanslag"= stämmer
20	24	riks- och utrikesnyh.	inte
21	25	syssla med annat samt.	
22	26	underhållning	
23	27	lyssna på musik	

<u>Variabel:</u>	<u>Position:</u>	<u>Fråga:</u>	<u>Kod:</u>
24	28	aktuell debatt	
25	29	kulturhändelser	
26	30-31	andra skäl	
27	32	<u>Kanalväxling</u>	1= ja, mellan två kanaler 2= nej 3= ja, mellan fler än två kanaler
		<u>Typ av radioapparat</u>	
28	33	klockradio	1= ja, stämmer
29	34	transistorradio	"mellanslag"= stämmer
30	35	kassettradio	inte
31	36	bilradio	
32	37	freestyle	
33	38	stereo	
34	39-40	<u>Vad man vill höra på radion</u>	1= nöjd som det är 2-38= olika programtyper man vill höra mer av
35	41-42	<u>Vad man vill höra mindre av på radion</u>	1-14= olika programtyper man vill höra mindre av
36	43-44	<u>Närradioprogram</u>	1-28= olika programtyper det lyssnas på i närradion
37	45	<u>Kännedom om City 103</u>	1= känner till 2= känner ej till 3= har hört talas om
38	46	<u>Lyssnande på City 103</u>	1= ja, lyssnar 2= lyssnar ej

<u>Variabel:</u>	<u>Position:</u>	<u>Fråga:</u>	<u>Kod:</u>
39	47	<u>Hur man kom i kontakt med City 103</u>	1= genom tidning 2= kompis/bekant 3= rattade in 4= hörde på jobbet 5= arbetskamrater 6-7= anhöriga 8= "allmän inrättn."
40	48	<u>När man började lyssna på City 103</u>	1= hösten-87 2= våren-88 3= sommaren-88 4-5= hösten-88
41	49	<u>Hur ofta man lyssnar på City 103</u>	1= dagligen 2= flera gånger i veckan 3= någon gång per vecka 4= mer sällan
42	50	<u>Lyssnat senaste veckan på City 103</u>	1= ja 2= nej
		<u>Tidpunkter för lyssnande på City 103</u>	
43	51	08.00-12.00	1= stämmer
44	52	12.00-15.00	"mellanslag"= stämmer inte
45	53	15.00-17.30	
46	54	24.00-08.00	
47	55	<u>Hur länge man lyssnar på City 103</u>	1= mindre än 1 timme 2= ca 1 timme 3= 1-2 timmar 4= mer än 2 timmar



Variabel:	Position:	Fråga:	Kod:
		<u>Var man lyssnar på</u>	
		<u>City 103</u>	
48	56	i bostaden	1= stämmer
49	57	i bilen	"mellanslag"= stämmer
50	58	på arbetet	inte
51	59	annat ställe	
52	60	<u>Om man lyssnar mind-</u> <u>re på någon kanal</u>	1= ja, P1 2= nej 3= ja, P2 4= ja, P3 5= ja, lokalradion 6= ja, P3&lokalradion 7-8= andra kanalkomb.
53	61	<u>Om man känner till</u> <u>vilken org. som lig-</u> <u>ger bakom City 103</u>	1= ja, SAF 2= nej 3-6= borgarna 7= näringslivet
54	62	<u>Om man har lagt</u> <u>märke till något</u> <u>förutom musiken i</u> <u>City 103</u>	1= ja, SAF-jinglarna 2= nej 3= trafikinformationen 4= tävlingarna 5= nyheterna 6= nöjesnytt
55	63	<u>Om man har hört City</u> <u>103:s trafikinfo,</u> <u>och vilken man i så</u> <u>fall tycker är bäst,</u> <u>City 103:s eller lo-</u> <u>kalradions</u>	1= ja, City 103:s 2= nej, vet ej 3= ja, lokalradions 4= ja, ingen skillnad 5= ja, vet ej
56	64	<u>Skäl till varför man</u> <u>lyssnar på City 103</u> info. om nöjesliv	1= stämmer "mellanslag"= stämmer inte

Variabel:	Position:	Fråga:	Kod:
57	65	alternativ till riks- och lokalradion	1= stämmer "mellanslag"= stäm- mer inte
58	66	sällskap	
59	67	får reda på det se- naste på skivfronten	
60	68	syssla med annat samt.	
61	69	underhållning	
62	70	lyssna på musik	
63	71	annat skäl, bl a ny- heter	
64	72-73	<u>Råd till City 103/ positiva attityder</u>	1= vet ej, lyssnar inte 2= nöjd som det är 3-35= "positiva råd"
65	74-75	<u>Råd till City 103/ negativa attityder</u>	1-26= "negativa syn- punkter"
66	76	<u>Kännedom om närradion</u>	1= känner till 2= känner inte till
67	77	<u>Kännedom om City 103</u>	1= känner till 2= känner inte till 3= har hört talas om
68	78	<u>Om man brukar lyssna på City 103 eller ej - och i så fall var- för inte</u>	1= ja 2= dålig mottagning 3= har ej blivit av 4,7= gillar ej musi- ken 5= störs av SAF-an- knytningen 6= känner eg. inte till City 103 8= dåligt program

Variabel:	Position:	Fråga:	Kod:
		<u>Fritidsintressen</u>	
69	79	idrott	1= mycket intresserad
70	80	musik	2= medelintresserad
71	81	vänner	3= mindre intresserad
72	82	läsa	4= inte alls intresserad
73	83	bio	
74	84	mode	
75	84	nöjen	
76	86	annat	
77	87	<u>Organisationstillhörighet</u>	1= idrottsförening 2= ej med i ngn org. 3= idéell förening 4= fackförening 5= politiskt parti eller liknande 6= annan typ av för. 7= kristet samfund 8= kulturförening
78	88	<u>Boende</u>	1= lägenhet 2= villa 3= radhus 4= annan typ av bostad
79		<u>Utbildning</u>	
80		grundskola	1= stämmer
81		yrkesskola	"mellanslag"= stämmer inte
82		gymnasium	
83		folkhögskola	
84		universitet	
84		annan utbildning	
85	95-97	<u>Yrke</u>	Yrkesvariabeln har ej analyserats i undersökningen, men kodningen har skett i enlighet med yrkeskoderna i den tekniska rapporten från valundersökningen 1985 på statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs Universitet.

Variabel:	Position:	Fråga:	Kod:
86	98	<u>Sysselsättning</u>	1= förvärvsarbetande 2= arbetslös 3= studerande 4= mamma/pappaledig 5= hemarbetande 6-8= annan sysselsättning
87	99	<u>Civilstånd</u>	1= gift/sambo 2= ensamstående 3= bor i föräldrahemmet
88	100-101	<u>Partisympati</u>	1= Moderaterna 2= Folkpartiet 3= Centern 4= KDS 5= Miljöpartiet 6= Socialdemokraterna 7= VPK 10= Borgerliga blocket 11= Soc. blocket 12= röstar ej 13= KPML(r)
89	102	<u>Svarssätt</u>	1= telefonintervju 2,3,4= postenkät

För övrigt gäller att: 0= vet ej  
9 eller 99= ej svar

DELNINGEN FÖR MASSKOMMUNIKATION  
GÖTEBORGS UNIVERSITET

PUBLIKATIONER FRÅN AVDELNINGEN FÖR MASSKOMMUNIKATION

Vid Avdelningen för Masskommunikation publiceras tre serier av avhandlingar och rapporter:

Göteborgsstudier i masskommunikation  
Rapporter från Avdelningen för masskommunikation  
Arbetsrapporter från Avdelningen för masskommunikation

Serier 'Göteborgsstudier i masskommunikation' säljes genom bokhandeln.

De två serierna 'Rapporter från Avdelningen för masskommunikation' och 'Arbetsrapporter från Avdelningen för masskommunikation' säljes genom avdelningens försorg. Beställning kan ske på talong som återfinnes efter publikationsförteckningen.

Redaktör för de tre serierna är professor Lennart Weibull. Hittills utkomna publikationer förtecknas nedan.

I. Göteborgsstudier i masskommunikation

1. Lennart Weibull (1983) Tidningeläsning i Sverige. Stockholm: Liber.
2. Anders Ohlsson (1989) Politiska nyheter till nytta och nöje. Almqvist & Wiksell International, Stockholm.

II. Rapporter från Avdelningen för masskommunikation

1. Lennart Weibull (1984) Dagspress och etermedier i Sverige 1979-1983. (slut)
2. Jan Strid och Lennart Weibull (1984) Läsvanor och Lasintressen 1979-1983. (slut)
3. Ingela Strid och Lennart Weibull (1984) Annonsbladsläsning i Sverige.  
Pris: 35 kr.
4. Ronny Severinsson (1985) Publiken möter kabel-TV.  
Pris: 35 kr. (slut)
5. Lennart Weibull (1985) Närradiolyssnandet i Stockholm 1984.  
Pris: 35 kr. (slut)
6. Bo Reimer och Lennart Weibull (1985) Dagspress på arbetsplatsen.  
Pris: 35 kr.

7. Informatörerna i Sverige: Arbetsmarknad Framtidsutsikter (1986) Utdrag ur utredningen om informationsutbildning i Sverige (UHA-rapport 1985:13)..
8. Ingela Strid och Lennart Weibull (1986) Mediesverige 1986. Pris: 45 kr.
9. Bo Reimer (1986) Läsaren och tidningen. Pris: 55 kr.
10. Rutger Lindahl (1986) Nyheten om mordet på Olof Palme. Pris: 40 kr.
11. Monika Dierf (1986) Funktioner hos kabel-TV. Pris: 55 kr.
12. Anders Ohlsson (1986) Att svara eller inte svara - det är frågan. Pris: 55 kr.
13. Ronny Severinsson (1987) Den nya medieframtid - TV via satellit och kabel. Pris: 50 kr.
14. Ingela Strid och Lennart Weibull (1988) Mediesverige 1988. Pris: 95 kr.

### III. Arbetsrapporter från Avdelningen för masskommunikation

1. Lennart Weibull (1984) TRENDER I MASSMEDIEANVÄNDNINGEN. Pris: 60 kr.
2. Bo Reimer (1985) TIDNINGSLÄSNING I SÖDRA HALLAND. Pris: 60 kr.
3. Lennart Weibull (1985) LASVANOR FÖR SVENSK MORNINGSPRESS 1979-1984. Pris: 60 kr.
4. Ingela Strid, Lennart Weibull (1985) SPORT I MEDIERNA. Pris: 60 kr.
5. Lennart Weibull (1985) MASSKOMMUNIKATIONEN I SVERIGE. Några reflektioner om läget 1985. Pris: 60 kr.
6. Karl Erik Rosengren, Bo Reimer (1985) INTERNALISERAD KULTUR. Ett forskningsprogram om värden, individer och massmedier. Pris: 60 kr.
7. Robert Burnett, Peter Esaiasson, Bo Reimer (1985) MILESTONES IN MASS COMMUNICATION RESEARCH: MEDIA EFFECTS. A REVIEW ESSAY. Pris: 60 kr.

8. Bo Reimer (1985) VALUES AND THE CHOICE OF MEASUREMENT TECHNIQUE. The Rating and Ranking of Postmaterialism. Pris: 60 kr.
9. Lennart Weibull (1986) PRESS, RADIO, TV OCH NYA MEDIER I JAPAN. Pris: 60 kr.
10. NYHETSPRIONINGEN OM MORDET PÅ STATSMINISTER OLOF PALME. En sammanställning av Statistiska Centralbyråns intervjuundersökning 2-4 mars 1986. Pris: 60 kr.
11. Rune Hedberg och Lennart Weibull (1986) KASSETTIDNINGSLASNING PÅ GÖTLAND. Pris: 60 kr.
12. Lennart Weibull (1986) MASSMEDIERNAS FRAMTIDA UTVECKLING. Pris: 60 kr.
13. Ronny Severinsson (1986) TIDNINGSLASNING I SÖDERMANLAND. Pris: 60 kr.
14. Maria Elliot, Bo Reimer och Lennart Weibull (1986) TIDNINGSLASNING I KALMAR LÄN. Pris: 60 kr.
15. Lennart Weibull, Dagspresskollegiet (1986). LASVANDR 1986. Pris: 60 kr.
16. Bo Reimer och Karl Erik Rosengren (1986). MAPS OF CULTURE: MACRO AND MICRO. Pris: 60 kr.
17. Maria Elliot (1986). ALLMANHETENS SYN PÅ MASSMEDIERNAS TROVÄRDIGHET. Pris: 60 kr.
18. Lennart Weibull (1986) TENDENSER I SVENSK DAGSTIDNINGSLASNING. Pris: 60 kr.
19. Bo Reimer (1986) SOCIAL SPACE AND THE STRUCTURING OF COMMUNICATION PROCESSES. Pris: 60 kr.
20. Lennart Weibull och Ronny Severinsson (1987) ACTIONS AND REACTIONS - THE NORDIC COUNTRIES IN AGE OF SATELLITE BROADCASTING. Pris: 60 kr.
21. Lennart Weibull (1987) MASSMEDIERNAS RÄCKVIDD 1985/86. Pris: 60 kr.
22. Ronny Severinsson (1987) DAGSPRESSUTVECKLINGEN I VÄSTERGÖTLAND 1950-1985. Pris: 60 kr.

23. Keith Roe (1987) THE SWEDISH MORAL PANIC OVER VIDEO  
1980-84.  
Pris: 60 kr.
24. Bo Reimer (1987) DAGENS NYHETER I VÄSTRA SVERIGE.  
Pris: 60 kr.
25. Ann-Marie Hellerström (1987) LOKAL-TV- ETT REELLT ALTERNATIV  
TILL SATELLIT-TV.  
Pris: 60 kr.
26. Ronny Severinsson (1987) SKARABORGS-PRESSENS INNEHÅLL  
1950-1985.  
Pris: 60 kr.
27. Ronny Severinsson (1987) TIDNINGSLÄSNING I ESSUNGA,  
GÖTENE OCH VARA.  
Pris: 60 kr.
28. Karin Björkqvist (1988) TIDNINGSLÄSNING I GÄSTRIKLAND  
- presentation av en läsarundersökning.  
Pris: 60 kr.
29. Bo Reimer (1988) READING POSTMATERIALISM  
Pris: 60 kr.
30. Lennart Weibull (1988) PUBLICISTISK SED. Ett forsknings-  
program om ett regelsystem och dess betydelse för svensk  
journalistik.  
Pris: 60 kr.
31. Magnus Anshelm och Lennart Weibull (1988) LÄSVÄNNESTUDIEN  
1986. Huvudresultat och metodjämförelse.  
Pris: 60 kr.
32. Magnus Anshelm (1988) SVERIGE - NU - SOM 86 - en jämförelse  
av två undersökningar.  
Pris: 60 kr.
33. Rutger Lindahl och Lennart Weibull (1988) PALME I AMERI-  
KANSKA ÖGON. En studie av den amerikanska pressens behandling  
av nyheten om mordet på statsminister Olof Palme 1986.  
Pris: 60 kr.
34. Magnus Anshelm (1988) MASSMEDIERNAS RÄCKVIDD 1986/87 - en  
analys av Mediebarometern.  
Pris: 60 kr.
35. Ingela Strid (1988) SVENSKA FOLKETS INTRESSEN 1973-1982  
En sekundärbearbetning av Testologens mätningar av  
intressen.  
Pris: 60 kr.
36. Anders Ohlsson och Keith Roe (1988) MÅTT PÅ MÄTNING - En  
förundersökning av fördelningssegenskaper och stabilitet  
hos linje- och kategoribaserade mått.



Pris: 60 kr.

37. Britt Börjesson (1988) BROTT OCH PUBLICITET  
Kriminaljournalistik och pressetik under 1900-talet.  
Pris: 60 kr.
38. Lennart Weibull (1988) RAPPORT FRÅN KONTAKTRESA TILL  
URUGUAY 10-22 april 1988. under 1900-talet.  
Pris: 60 kr.
39. Gunilla Janibro (1988) EN KVALITATIV STUDIE AV HUR  
MANNISKOR UPPLEVER TIDNINGSEINNEHÅLL.  
Pris: 60 kr.
40. Monica Löfgren (1988) KABEL-TV I GÖTEBORG  
Pris: 60 kr.
41. Lennart Weibull (1988) LOKAL-TV VIA KABEL  
Synen på en ny kanal bland andra medier  
Pris: 60 kr.
42. Karin Björkqvist (1988) TIDNINGSLÄSNING I VARMLAND  
Presentation av en läsundersökning från våren 1977.  
Pris: 60 kr.
43. Keith Roe (1988) ADOLESCENTS' VCR USE: HOW AND WHY  
Pris: 60 kr.
44. Monika Djerf (1989) FINNS DET FUNKTIONSDIMENSIONER  
I MEDIEANVÄNDNINGEN? - En faktoranalys.  
Pris: 60 kr.
45. Karin Björkqvist (1989) DET POLITISKA TIDNINGSSVALET  
Pris: 60 kr.
46. Magnus Anshelm och Jan Strid (1989) LÄSVANOR OCH  
LÄSINTRESSEN  
Pris: 60 kr.
47. Monika Djerf (1989) MASSMEDIER OCH BESLUTSFATTARE:  
EN LITTERATURSTUDIE  
Pris: 60 kr.
48. Britt Börjesson (1989) PRESSENS SJÄLVSÄNERING  
Ett regelsystems framväxt  
Pris: 60 kr.
49. Magnus Anshelm (1989) MEDIEBAROMETERN  
Resultat från 1988/89  
Pris: 60 kr.
50. Lennart Weibull (1989) RAPPORT FRÅN EN ANDRA  
KONTAKTRESA TILL URUGUAY. Om massmedier, utbildning  
och forskning i social kommunikation samt Instituto  
de Comunicacion y Desarrollo.  
Pris: 60 kr.
51. Monica Löfgren (1989) TVÅ STATSRÅDS FALL I PRESSEN



Pris: 60 kr.

52. Monica Löfgren (1989) NYHETSTIDNINGEN & SIDOR - innehåll, spridning och läsning  
Pris: 60 kr.
53. Keith Roe (1989) NOTES ON THE CONCEPT OF AGGRESSION AND ITS (MIS) USE IN MEDIA RESEARCH  
Pris: 60 kr.
54. Catharina Kisch och Mikael Stoltz (1989) CITY 103 OCH DESS LYSSNARE - en undersökning om lyssnare på Svenska Arbetsgivareföreningens närradiostation i Göteborg  
Pris: 60 kr.

Till  
Avdelningen för masskommunikation  
Göteborgs universitet  
Box 5048  
402 21 GÖTEBORG

Undertecknad beställer härmed följande skrifter från  
Avdelningen för masskommunikation:  
Rapporter från Avdelningen: nr

.....  
Arbetsrapporter från Avdelningen: nr

.....  
NAMN: .....

ADRESS: .....

.....

